

**Ֆինանսական հաշվետվություններ
Անկախ աուդիտորի եզրակացություն**

**«ԱՐԱՐԱՏԲԱՆԿ» բաց բաժնետիրական
ընկերություն**

31 դեկտեմբերի 2017թ.

Բովանդակություն

Անկախ աուդիտորի եզրակացություն	3
Շահույթի կամ վնասի և այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվություն	8
Ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվություն	10
Սեփական կապիտալում փոփոխությունների մասին հաշվետվություն	12
Դրամական միջոցների հոսքերի մասին հաշվետվություն	14
Ֆինանսական հաշվետվություններին կից ծանոթագրություններ	16

Անկախ աուդիտորի եզրակացություն

Գրանթ Թորնթոն ՓԲԸ

ՀՀ, ք. Երևան 0012

Վաղարշյան 8/1

Հ. + 374 10 260 964

Ֆ. + 374 10 260 961

Grant Thornton CJSC

8/1 Vagharshyan Str.

0012 Yerevan, Armenia

T + 374 10 260 964

F + 374 10 260 961

«ԱՐԱՐԱՏԲԱՆԿ» բաց բաժնետիրական ընկերության բաժնետերերին

Կարծիք

Մենք աուդիտի ենք ենթարկել «ԱՐԱՐԱՏԲԱՆԿ» բաց բաժնետիրական ընկերության (Բանկ) ֆինանսական հաշվետվությունները, որոնք ներառում են ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունը՝ 2017թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ, ինչպես նաև այդ ամսաթվին ավարտված տարվա շահույթի կամ վնասի և այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի, սեփական կապիտալում փոփոխությունների և դրամական միջոցների հոսքերի մասին հաշվետվությունները, ինչպես նաև ֆինանսական հաշվետվություններին կից ծանոթագրությունները, ներառյալ հաշվապահական հաշվառման նշանակալի քաղաքականության ամփոփ նկարագիրը:

Մեր կարծիքով՝ կից ֆինանսական հաշվետվությունները տալիս են Բանկի՝ 2017թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ ֆինանսական վիճակի և նույն ամսաթվին ավարտված տարվա ֆինանսական արդյունքների ու դրամական հոսքերի ճշմարիտ և իրական պատկերը՝ համաձայն ֆինանսական հաշվետվությունների միջազգային ստանդարտների (ՖՀՄՍ-ներ):

Կարծիքի հիմք

Մենք աուդիտն անցկացրել ենք աուդիտի միջազգային ստանդարտներին (ԱՄՍ-ներ) համապատասխան: Այդ ստանդարտներից բխող մեր պատասխանատվությունը լրացուցիչ նկարագրված է այս եզրակացության՝ «Աուդիտորի պատասխանատվությունը ֆինանսական հաշվետվությունների աուդիտի համար» բաժնում: Մենք անկախ ենք Բանկից՝ համաձայն Հաշվապահների էթիկայի միջազգային ստանդարտների խորհրդի կողմից հրապարակված «Պրոֆեսիոնալ հաշվապահի էթիկայի կանոնագրքի» (ՀԷՄՍԻ կանոնագիրք), և պահպանել ենք էթիկայի այլ պահանջները՝ համաձայն ՀԷՄՍԻ կանոնների և Հայաստանի Հանրապետությունում ֆինանսական հաշվետվությունների աուդիտին վերաբերող էթիկայի պահանջների: Մենք համոզված ենք, որ ձեռք ենք բերել բավարար համապատասխան աուդիտորական ապացույցներ՝ մեր կարծիքն արտահայտելու համար:

Աուդիտի առանցքային հարցեր

Աուդիտի առանցքային հարցերն այն հարցերն են, որոնք, մեր մասնագիտական դատողության համաձայն, առավել նշանակալի էին ընթացիկ ժամանակաշրջանի ֆինանսական հաշվետվությունների աուդիտի ընթացքում: Այդ հարցերը դիտարկվել են ֆինանսական հաշվետվությունների աուդիտի համատեքստում՝ որպես մեկ ամբողջություն, և ֆինանսական հաշվետվությունների վերաբերյալ կարծիք ձևավորելու նպատակով: Մենք չենք տրամադրում

առանձին կարծիք այդ հարցերի վերաբերյալ:

- **Վարկերի արժեզրկման գծով պահուստի ձևավորում**

Վարկերի արժեզրկման գծով պահուստը հանդիսանում է աուդիտի առանցքային հարց՝ հաճախորդներին տրված վարկերի նշանակալի լինելու, ինչպես նաև արժեզրկման գնահատման հիմքում ընկած ենթադրությունների սուբյեկտիվության պատճառով: Տարբեր դատողությունների և ենթադրությունների կիրառումը կարող է հանգեցնել վարկերի արժեզրկման գծով պահուստի գնահատման և ձևավորման էականորեն տարբեր արդյունքների, ինչը կարող է էական ազդեցություն ունենալ Բանկի ֆինանսական արդյունքների վրա: Դատողությունները և ենթադրությունները կարող են վերաբերել արժեզրկման օբյեկտիվ հայտանիշերի գնահատմանը, վարկառուների ֆինանսական վիճակի, ակնկալվող դրամական միջոցների հոսքերի, գրավների արժեքի և իրացման ժամկետների, ինչպես նաև կրած, սակայն դեռևս չբացահայտված վնասների գնահատմանը:

Անհատապես էական վարկերի գծով ձևավորված արժեզրկման պահուստների գնահատման համար մեր կողմից կիրառված ընթացակարգերը ներառել են արժեզրկման բացահայտման և քանակական գնահատման հիմքում ընկած դատողությունների և ենթադրությունների, գրավների շուկայական արժեքների ուսումնասիրությունները, ակնկալվող դրամական միջոցների հոսքերի կանխատեսումները և այլն:

Խմբային արժեզրկման արդյունքում ձևավորված պահուստների ճշգրտության գնահատման համար մենք ուսումնասիրել ենք գործող վերահսկողության մեխանիզմների կառուցվածքը և արդյունավետությունը, դուրսգրումների և ժամկետանց օրերի հաշվառումը, խմբային արժեզրկման հաշվարկի հիմքում ընկած մոդելները և ենթադրությունները:

Մեր կողմից նաև կիրառվել են ընթացակարգեր ուղղված ֆինանսական հաշվետվություններում վարկային ռիսկին, արժեզրկման պահուստի ձևավորման ենթադրություններին և դատողություններին վերաբերող բացահայտումների գնահատմանը:

- **Ձեռնարկատիրական գործունեության միավորում**

Ձեռնարկատիրական գործունեության միավորման արդյունքում ձեռք բերվող կազմակերպության վերահսկողության անցումը Բանկին, ինչպես նաև, ձեռք բերված ակտիվների և ստանձնած պարտավորությունների իրական արժեքի որոշումը հանդիսանում են աուդիտի առանցքային հարցեր՝ քանի որ պահանջվում է կատարել դատողություններ, ենթադրություններ և գնահատումներ:

Բանկին վերահսկողության անցումը գնահատելու համար մեր կողմից ուսումնասիրվել են միացմանը վերաբերող փաստաթղթերը և գնահատվել, արդյոք Բանկը ստացել է վերահսկողություն հաշվետու ամսաթվի դրությամբ,

Գնահատվել և ստուգվել են իրական արժեքների հաշվարկման գործընթացը, իրական արժեքի որոշման համար կիրառվող մեթոդաբանությունը: Անշարժ գույքի իրական արժեքի գնահատման հետ կապված մենք համեմատել ենք ղեկավարության կողմից որոշված իրական արժեքն արտաքին աղբյուրներից հասանելի տեղեկատվության հետ, ֆինանսական գործիքների համար համեմատել ենք արդյունավետ տոկոսադրույքները նմանատիպ գործիքների համար գործող միջին շուկայական տոկոսադրույքների հետ, ինչպես նաև գնահատել ենք ֆինանսական հաշվետվություններում արտացոլված ձեռնարկատիրական գործունեության միավորանը վերաբերվող բացահայտումները:

Այլ տեղեկատվություն

Ղեկավարությունը պատասխանատու է այլ տեղեկատվության համար: Այլ տեղեկատվությունը ներառում է Բանկի տարեկան հաշվետվությունը 2017թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարվա համար՝ բացի ֆինանսական հաշվետվություններից և դրանց վերաբերյալ մեր աուդիտորական

եզրակացությունից: Տարեկան հաշվետվությունը ենթադրաբար մեզ կտրամադրվի աուդիտորական եզրակացության ամսաթվից հետո:

Ֆինանսական հաշվետվությունների վերաբերյալ մեր կարծիքը չի տարածվում այլ տեղեկատվության վրա, և մենք չենք տրամադրում կարծիք, որը որևէ այլ ձևով կարտահայտի հավաստիացում տվյալ տեղեկատվության վերաբերյալ:

Մեր կողմից իրականացվող ֆինանսական հաշվետվությունների աուդիտի հետ կապված մեր պարտավորությունն է ծանոթանալ վերոնշյալ այլ տեղեկատվությանը, երբ այն հասանելի լինի մեզ՝ որոշելու համար, թե արդյոք առկա են էական անհամապատասխանություններ այլ տեղեկատվության և ֆինանսական հաշվետվությունների կամ աուդիտի ընթացքում ձեռքբերված մեր գիտելիքների միջև, կամ արդյոք այլ տեղեկատվությունը պարունակում է այլ էական խեղաթյուրումներ:

Ղեկավարության և կառավարման օղակներում ներգրավված անձանց պատասխանատվությունը ֆինանսական հաշվետվությունների համար

Ղեկավարությունը պատասխանատու է ՖՀՄՄ-ների համաձայն ֆինանսական հաշվետվությունների պատրաստման և ճշմարիտ ներկայացման և այնպիսի ներքին վերահսկողության համար, որը, ըստ ղեկավարության, անհրաժեշտ է խարդախության կամ սխալի հետևանքով էական խեղաթյուրումներից զերծ ֆինանսական հաշվետվությունների պատրաստումն ապահովելու համար:

Ֆինանսական հաշվետվությունները պատրաստելիս ղեկավարությունը պատասխանատու է Բանկի՝ անընդհատ գործելու հնարավորությունը գնահատելու համար, համապատասխան դեպքերում անընդհատության հետ կապված հարցերը բացահայտելու և կազմակերպության գործունեության անընդհատության ենթադրության հիման վրա հաշվետվությունները պատրաստելու համար, բացառությամբ այն դեպքերի, երբ ղեկավարությունը մտադիր է լուծարել Բանկը, ընդհատել դրա գործունեությունը կամ, երբ չունի այդպես չվարվելու որևէ իրատեսական այլընտրանք:

Կառավարման օղակներում ներգրավված անձիք պատասխանատու են Բանկի ֆինանսական հաշվետվությունների կազմման գործընթացը վերահսկելու համար:

Աուդիտորի պատասխանատվությունը Բանկի ֆինանսական հաշվետվությունների աուդիտի համար

Մեր նպատակն է ձեռք բերել ողջամիտ հավաստիացում առ այն, որ ֆինանսական հաշվետվությունները բոլոր էական առումներով զերծ են էական խեղաթյուրումներից՝ անկախ դրանց՝ խարդախության կամ սխալի հետևանքով առաջացման հանգամանքից, և ներկայացնել մեր կարծիքը ներառող աուդիտորի եզրակացություն: Ողջամիտ հավաստիացումը բարձր մակարդակի հավաստիացում է, բայց այն չի երաշխավորում, որ ԱՄՄ-ներին համապատասխան իրականացված աուդիտը միշտ կհայտնաբերի էական խեղաթյուրումը, երբ այն առկա է: Խեղաթյուրումները կարող են առաջանալ խարդախության կամ սխալի արդյունքում և համարվում են էական, երբ խելամտորեն կարող է ակնկալվել, որ դրանք առանձին կամ միասին վերցրած կազդեն ֆինանսական հաշվետվություններն օգտագործողների՝ այդ ֆինանսական հաշվետվությունների հիման վրա կայացվող տնտեսական որոշումների վրա:

ԱՄՄ-ների համաձայն իրականացրած աուդիտի ողջ ընթացքում մենք կիրառում ենք մասնագիտական դատողություն և պահպանում ենք մասնագիտական կասկածամտություն: Բացի այդ, մենք.

- Հատկորոշում և գնահատում ենք խարդախության կամ սխալի հետևանքով ֆինանսական հաշվետվությունների էական խեղաթյուրման ռիսկերը, նախագծում և իրականացնում ենք

աուդիտորական ընթացակարգեր՝ այդ ռիսկերին արձագանքելու նպատակով, և ձեռք ենք բերում աուդիտորական ապացույցներ, որոնք բավարար ու համապատասխան հիմք են հանդիսանում մեր կարծիքի համար: Խարդախության հետևանքով առաջացած էական խեղաթյուրման չհայտնաբերման ռիսկն ավելի բարձր է, քան սխալի հետևանքով էական խեղաթյուրման չհայտնաբերման ռիսկը, քանի որ խարդախությունը կարող է ներառել հանցավոր համաձայնություն, զեղծարարություն, միտումնավոր բացթողումներ, սխալ ներկայացումներ կամ ներքին վերահսկողության համակարգի չարաշահում:

- Ձեռք ենք բերում աուդիտին վերաբերող ներքին վերահսկողության մասին պատկերացում՝ տվյալ հանգամանքներին համապատասխան աուդիտորական ընթացակարգեր նախագծելու և ոչ թե Բանկի ներքին վերահսկողության արդյունավետության վերաբերյալ կարծիք արտահայտելու համար:
- Գնահատում ենք հաշվապահական հաշվառման կիրառված քաղաքականության տեղին լինելը, ինչպես նաև ղեկավարության կատարած հաշվապահական հաշվառման գնահատումների և կից բացահայտումների խելամտությունը:
- Եզրահանգումներ ենք կատարում ղեկավարության կողմից հաշվապահական հաշվառման անընդհատության հիմունքի կիրառման տեղին լինելու վերաբերյալ և, հիմնվելով ձեռքբերված աուդիտորական ապացույցների վրա, գնահատում ենք՝ արդյոք առկա է դեպքերի կամ հանգամանքների հետ կապված էական անորոշություն, որը կարող է նշանակալի կասկած հարուցել Բանկի անընդհատ գործելու կարողության վերաբերյալ: Եթե մենք եզրահանգում ենք, որ առկա է էական անորոշություն, ապա մեզանից պահանջվում է աուդիտորի եզրակացությունում ուշադրություն հրավիրել ֆինանսական հաշվետվությունների համապատասխան բացահայտումներին, կամ, եթե այդպիսի բացահայտումները բավարար չեն, ձևափոխել մեր կարծիքը: Մեր եզրահանգումները հիմնված են մինչև մեր եզրակացության ամսաթիվը ձեռքբերված աուդիտորական ապացույցների վրա: Սակայն ապագա դեպքերը կամ իրավիճակները կարող են ստիպել Բանկին դադարեցնել անընդհատության հիմունքի կիրառումը:
- Գնահատում ենք ֆինանսական հաշվետվությունների ընդհանուր ներկայացումը, կառուցվածքը և բովանդակությունը, ներառյալ բացահայտումները, ինչպես նաև ֆինանսական հաշվետվությունների հիմքում ընկած գործարքների ու դեպքերի ճշմարիտ ներկայացումը:

Այլ հարցերի հետ մեկտեղ մենք տեղեկացնում ենք կառավարման օղակներում ներգրավված անձանց աուդիտի առաջադրանքի պլանավորված շրջանակների և ժամկետների, ինչպես նաև աուդիտի ընթացքում հայտնաբերված նշանակալի հարցերի մասին, ներառյալ ներքին վերահսկողությանը վերաբերող նշանակալի թերությունները:

Կառավարման օղակներում ներգրավված անձանց տրամադրում ենք հավաստիացում, որ մենք պահպանել ենք անկախության վերաբերյալ էթիկայի պահանջները, ինչպես նաև նրանց տեղեկացնում ենք մեր բոլոր հարաբերությունների կամ այլ հարցերի մասին, որոնք, ըստ ողջամիտ ենթադրության, կարող են անդրադառնալ մեր անկախության վրա և, որտեղ կիրառելի է, անկախության պահպանմանն ուղղված միջոցառումների վերաբերյալ:

Կառավարման օղակներում ներգրավված անձանց ներկայացված հարցերից մենք առանձնացնում ենք այն հարցերը, որոնք համարվել են առավել նշանակալի ընթացիկ ժամանակաշրջանի ֆինանսական հաշվետվությունների աուդիտի ընթացքում, և, հետևաբար, աուդիտի առանցքային հարցեր են: Այս հարցերը նկարագրում ենք աուդիտորի եզրակացությունում, եթե օրենսդրությամբ կամ իրավական ակտերով չի արգելվում տվյալ հարցի հանրային բացահայտումը, կամ, երբ խիստ բացառիկ հանգամանքներում մենք որոշում ենք, որ տվյալ հարցերը չպետք է ներկայացվեն աուդիտորի եզրակացությունում, քանի որ կարող է ողջամտորեն ակնկալվել, որ դրանց ներկայացման հետ կապված բացասական

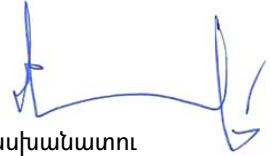
հետևանքներն ավելի շատ կլինեն, քան դրանց ներկայացմամբ պայմանավորված հանրային
օգուտը:

Անկախ աուդիտի առաջադրանքի պատասխանատուն հանդիսանում է Արմեն Հովհաննիսյանը:

Գագիկ Գյուլբուդադյան
Տնօրեն

Արմեն Հովհաննիսյան
Առաջադրանքի պատասխանատու

15 ապրիլի 2018թ.

Շահույթի կամ վնասի և այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվություն

Հազար ՀՀ դրամ

	Ծանոթ.	2017թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարի	2016թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարի
Տոկոսային և նմանատիպ եկամուտներ	7	16,054,673	10,775,508
Տոկոսային և նմանատիպ ծախսեր	7	(8,468,210)	(5,724,914)
Տոկոսային զուտ եկամուտներ		7,586,463	5,050,594
Կոմիսիոն և այլ վճարների տեսքով եկամուտներ	8	1,380,266	1,049,827
Կոմիսիոն և այլ վճարների տեսքով ծախսեր	8	(743,711)	(558,934)
Կոմիսիոն և այլ վճարների տեսքով զուտ եկամուտ		636,555	490,893
Զուտ եկամուտ արտարժույթային գործառնություններից	9	1,004,975	447,979
Զուտ օգուտ/(վնաս) ֆինանսական արդյունքներով ճշգրտվող իրական արժեքով հաշվառվող ներդրումներից		(78,917)	206,214
Վաճառքի համար մատչելի արժեթղթերից զուտ օգուտ		687,645	309,293
Այլ գործառնական զուտ եկամուտներ	10	197,047	321,775
Արժեզրկումից կորուստներ	11	(704,196)	(1,265,280)
Անձնակազմի գծով ծախսեր	0	(3,288,348)	(2,313,515)
Գուդվիլի արժեզրկում		(880,871)	-
Մաշվածություն և ամորտիզացիա	21	(687,095)	(429,722)
Այլ ընդհանուր վարչական ծախսեր	13	(1,850,775)	(1,437,422)
Շահույթ մինչև հարկումը		2,622,483	1,380,809
Շահութահարկի գծով ծախս	14	(618,097)	(291,334)
Տարվա շահույթ		2,004,386	1,089,475

Շահույթի կամ վնասի և այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվություն

Հազար ՀՀ դրամ

	2017թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարի	2016թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարի
<i>Այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունք</i>		
<i>Հոդվածներ, որոնք հետագայում վերադասակարգվելու են շահույթում կամ վնասում</i>		
Վաճառքի համար մատչելի արժեթղթերի իրական արժեքի փոփոխությունից չվաստակված զուտ օգուտ	1,268,127	2,104,280
Վաճառքի համար մատչելի արժեթղթերի իրացումից շահույթին կամ վնասին փոխանցված զուտ օգուտ	(1,242,734)	(767,354)
Վերադասակարգվող հոդվածներին վերաբերող շահութահարկ	(5,079)	(267,385)
Զուտ օգուտ հոդվածներից, որոնք հետագայում վերադասակարգվելու են շահույթում կամ վնասում	20,314	1,069,541
Ընդամենը տարվա այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունք հարկումից հետո	20,314	1,069,541
Ընդամենը տարվա համապարփակ ֆինանսական արդյունք	2,024,700	2,159,016

Մեկ բաժնետոմսին ընկնող շահույթ 15 1.13 0.81

16-ից 86 էջերում ներկայացված ծանոթագրությունները կազմում են ֆինանսական հաշվետվությունների բաղկացուցիչ մասը:

Ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվություն

Հազար ՀՀ դրամ

		2017թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	2016թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ
	Ծանոթ.		
<i>Ակտիվներ</i>			
Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ	0	38,044,426	38,617,733
Պահանջներ բանկերի և այլ ֆինանսական կազմակերպությունների նկատմամբ	17	12,425,722	13,275,107
Ածանցյալ ֆինանսական ակտիվներ	18	21,534	162,677
Վաճառքի համար մատչելի արժեթղթեր	19	29,238,238	26,901,944
Հաճախորդներին տրված վարկեր	20	119,167,143	66,148,947
Հիմնական միջոցներ և ոչ նյութական ակտիվներ	21	5,689,632	2,513,457
Գուդվիլ	6	3,523,466	-
Բնագանձված ակտիվներ	22	2,180,351	677,863
Այլ ակտիվներ	23	2,179,450	900,959
Ընդամենը՝ ակտիվներ		212,469,962	149,198,687

Պարտավորություններ և սեփական կապիտալ

Պարտավորություններ

Պարտավորություններ բանկերի նկատմամբ	24	3,708,928	2,518,791
Հաճախորդների ընթացիկ հաշիվներ և ավանդներ	25	95,811,913	62,875,780
Ածանցյալ ֆինանսական պարտավորություններ	18	3,253	847
Այլ փոխառություններ	26	66,843,616	45,729,036
Թողարկված պարտքային արժեթղթեր	27	8,733,830	3,812,886
Ընթացիկ հարկային պարտավորություն		269,316	22,693
Հետաձգված հարկային պարտավորություն	14	118,577	150,946
Այլ պարտավորություններ	28	1,825,217	957,096
Ընդամենը՝ պարտավորություններ		177,314,650	116,068,075

Ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվություն (շարունակություն)

Հազար ՀՀ դրամ

		2017թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	2016թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ
	Ծանոթ.		
Սեփական կապիտալ			
Բաժնետիրական կապիտալ	29	8,803,655	8,803,655
Էմիսիոն եկամուտ		8,031,745	8,031,745
Վաճառքի համար մատչելի արժեթղթերի վերագնահատման պահուստ		886,937	866,623
Զբաղիված շահույթ		17,432,975	15,428,589
Ընդամենը՝ սեփական կապիտալ		35,155,312	33,130,612
Ընդամենը՝ պարտավորություններ և սեփական կապիտալ		212,469,962	149,198,687

Ֆինանսական հաշվետվությունները՝ ներկայացված 8-ից 86 էջերում, ստորագրվել են Բանկի վարչության նախագահի և գլխավոր հաշվապահի կողմից 2018թ. ապրիլի 15-ին:

Աշոտ Օսիպյան
Վարչության նախագահ

Տիգրան Գալստյան
Գլխավոր հաշվապահ

16-ից 86 էջերում ներկայացված ծանոթագրությունները կազմում են ֆինանսական հաշվետվությունների բաղկացուցիչ մասը:

Սեփական կապիտալում փոփոխությունների մասին հաշվետվություն

Հազար ՀՀ դրամ

	Բաժնե- տիրական կապիտալ	Էմիսիոն եկամուտ	Վաճառքի համար մատչելի արժեթղթերի գծով վերագնա- հատման պահուստ	Զբաղիված շահույթ	Ընդամենը
Հաշվեկշիռը 2016թ. հունվար 1-ի դրությամբ	6,387,505	1,947,880	(202,918)	14,339,114	22,471,581
Բաժնետիրական կապիտալի ավելացում	2,416,150	6,083,865	-	-	8,500,015
Ընդամենը սեփականա- տերերի հետ գործարքներ	2,416,150	6,083,865	-	-	8,500,015
Տարվա շահույթ	-	-	-	1,089,475	1,089,475
Այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունք					
Վաճառքի համար մատչելի արժեթղթերի իրական արժեքի փոփոխությունից զուտ օգուտ	-	-	2,104,280	-	2,104,280
Վաճառքի համար մատչելի արժեթղթերի իրացումից շահույթին կամ վնասին փոխանցված զուտ օգուտ	-	-	(767,354)	-	(767,354)
Այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքին վերաբերող բաղկացուցիչ մասի շահութահարկ	-	-	(267,385)	-	(267,385)
Ընդամենը տարվա համապարփակ ֆինանսական արդյունք	-	-	1,069,541	1,089,475	2,159,016
Հաշվեկշիռը 2016թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	8,803,655	8,031,745	866,623	15,428,589	33,130,612
Տարվա շահույթ	-	-	-	2,004,386	2,004,386

Հազար ՀՀ դրամ

	Բաժնե- տիրական կապիտալ	Էմիսիոն եկամուտ	Վաճառքի համար մատչելի արժեթղթերի գծով վերագնա- հատման պահուստ	Զբաղիված շահույթ	Ընդամենը
<i>Այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունք</i>					
Վաճառքի համար մատչելի արժեթղթերի իրական արժեքի փոփոխությունից զուտ օգուտ	-	-	1,268,127	-	1,268,127
Վաճառքի համար մատչելի արժեթղթերի իրացումից շահույթին կամ վնասին փոխանցված զուտ օգուտ	-	-	(1,242,734)	-	(1,242,734)
Այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքին վերաբերող բաղկացուցիչ մասի շահութահարկ	-	-	(5,079)	-	(5,079)
Ընդամենը տարվա համապարփակ ֆինանսական արդյունք	-	-	20,314	2,004,386	2,024,700
Հաշվեկշիռը 2017թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	8,803,655	8,031,745	886,937	17,432,975	35,155,312

16-ից 86 էջերում ներկայացված ծանոթագրությունները կազմում են ֆինանսական հաշվետվությունների բաղկացուցիչ մասը:

Դրամական միջոցների հոսքերի մասին հաշվետվություն

Հազար ՀՀ դրամ

	2017թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարի	2016թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարի
<i>Գործառնական գործունեությունից դրամական միջոցների հոսքեր</i>		
Շահույթ նախքան հարկումը	2,622,483	1,380,809
<i>Ճշգրտումներ հետևյալ հոդվածների գծով՝</i>		
Մաշվածություն և ամորտիզացիա	687,095	429,722
Գույքի արժեզրկում	880,871	-
Արժեզրկումից կորուստներ	704,196	1,265,280
Փոփոխություն ստացվելիք տոկոսներում	(378,145)	19,369
Փոփոխություն վճարվելիք տոկոսներում	686,886	251,288
Հիմնական միջոցների վաճառքներից զուտ վնաս	41,832	-
Այլ ակտիվների վաճառքից զուտ օգուտ	(8,789)	-
Ջուտ (օգուտ)/վնաս ոչ առևտրային ֆինանսական ակտիվների և պարտավորությունների վերագնահատումից	(78,555)	249,015
Ջուտ (օգուտ)/վնաս շահույթի կամ վնասի միջոցով իրական արժեքով չափվող ֆինանսական գործիքներից	66,496	(205,090)
Դրամական միջոցների հոսքեր նախքան գործառնական ակտիվներում և պարտավորություններում փոփոխությունները	5,224,370	3,390,393
<i>(Ավելացում)/նվազում գործառնական ակտիվներում</i>		
Փոփոխություններ ածանցյալ գործիքներում	77,053	(41,887)
Փոփոխություններ բանկերի և ֆինանսական կազմակերպությունների նկատմամբ պահանջներում	1,150,623	(6,757,122)
Փոփոխություններ հաճախորդներին տրված վարկերում	(14,532,597)	(1,520,898)
Փոփոխություններ բռնագանձված ակտիվներում	427,118	
Փոփոխություններ այլ ակտիվներում	(510,528)	744,029
<i>Ավելացում/(նվազում) գործառնական պարտավորություններում</i>		
Փոփոխություններ բանկերի նկատմամբ պարտավորություններում	(19,384)	(1,128,032)
Փոփոխություններ հաճախորդների ընթացիկ հաշիվներում և ավանդներում	(18,060,243)	3,436,332
Փոփոխություններ այլ պարտավորություններում	791,696	214,383
Ջուտ դրամական միջոցների հոսքեր գործառնական գործունեությունից մինչև շահութահարկը	(25,451,892)	(1,662,802)
Վճարված շահութահարկ	(408,922)	(4,367)
Գործառնական գործունեությունից զուտ դրամական միջոցների հոսքեր	(25,860,814)	(1,667,169)

Դրամական միջոցների հոսքերի մասին հաշվետվություն (շարունակություն)

Ներդրումային գործունեությունից դրամական միջոցների հոսքեր

Ներդրումային արժեթղթերի (ծեռքերում)/օտարում	3,790,154	(10,409,147)
Հիմնական միջոցների և ոչ նյութական ակտիվների ծեռքերում	(1,119,857)	(374,464)
Մուտքեր հիմնական միջոցների վաճառքից	24,981	-
Բիզնեսի ծեռքերումից դրամական հոսքեր	(2,634,938)	-
Ներդրումային գործունեությունից զուտ դրամական միջոցների հոսքեր	60,340	(10,783,611)

Ֆինանսական գործունեությունից դրամական միջոցների հոսքեր

Բաժնետիրական կապիտալի թողարկում	-	8,500,015
Պարտքային արժեթղթերի թողարկում	4,860,375	474,048
Փոխառությունների ստացում ֆինանսական կազմակերպություններից	19,960,460	3,126,697
Ֆինանսական գործունեությունից զուտ դրամական միջոցների հոսքեր	24,820,835	12,100,760
Դրամական միջոցների և դրանց համարժեքների զուտ նվազում	(979,639)	(350,020)

Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ ժամանակաշրջանի սկզբի դրությամբ	38,617,733	39,171,437
Արտարժույթի փոխարկման ազդեցությունը դրամական միջոցների և դրանց համարժեքների վրա	406,332	(203,684)
Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ ժամանակաշրջանի վերջի դրությամբ (ծանոթ.16)	38,044,426	38,617,733

Լրացուցիչ տեղեկատվություն

Ստացված տոկոսներ	15,676,528	10,794,877
Վճարված տոկոսներ	(7,781,324)	(5,473,626)

16-ից 86 էջերում ներկայացված ծանոթագրությունները կազմում են ֆինանսական հաշվետվությունների
բաղկացուցիչ մասը:

Ֆինանսական հաշվետվություններին կից ծանոթագրություններ

1 Գործունեության բնույթը և ընդհանուր տեղեկություններ

«ԱՐԱՐԱՏԲԱՆԿ» ԲԲԸ (այսուհետ՝ Բանկ) հանդիսանում է բաց բաժնետիրական ընկերություն՝ գործելով Հայաստանի Հանրապետության (այսուհետ՝ ՀՀ) օրենսդրության շրջանակներում: Բանկը հանդիսանում է 1991թ-ին հիմնված «Հայկապ Բանկ» ՓԲԸ իրավահաջորդը: Բանկը գրանցվել է 20 սեպտեմբերի 1991թ. ՀՀ կենտրոնական բանկի (այսուհետ՝ ՀՀ ԿԲ) կողմից N4 արտոնագրային համարով:

Բանկի հիմնական գործունեությունը վարկավորումը և ավանդների ընդունումն է, ինչպես նաև իրավաբանական և ֆիզիկական անձանց այլ բանկային ծառայությունների մատուցումը:

Բանկը հանդիսանում է Հայաստանի Հանրապետությունում ֆիզիկական անձանց ավանդների հատուցում երաշխավորող պետական համակարգի, Հայաստանի բանկերի միության, ArCa, Master Card, Visa International, Diners Club քարտային վճարահաշվարկային համակարգերի անդամ:

Բանկի գլխավոր գրասենյակը գտնվում է Երևանում, իսկ թվով 61 մասնաճյուղերը գտնվում են ՀՀ տարբեր մարզերում և ԼՂՀ-ում: Բանկի իրավաբանական հասցեն է՝ ք. Երևան, Պուշկինի 19:

Միացման պայմանագրի համաձայն Բանկը 2017թ. ձեռք է բերել վերահսկողություն «Հայկական զարգացման Բանկ» ՓԲԸ-ի նկատմամբ, որի լիցենզիան հետ է կանչվել ՀՀ կենտրոնական բանկի կողմից:

Տարվա ընթացքում Բանկի աշխատակիցների միջին թիվը կազմել է 884 մարդ:

2 Գործարար միջավայր

Հայաստանում շարունակական բնույթ են կրում իրականացվող քաղաքական ու տնտեսական բարեփոխումները, և իրավական, հարկային ու օրենսդրական համակարգերի զարգացումը: Հայաստանի տնտեսության ապագա կայունությունը և զարգացումը մեծապես կախված է այս բարեփոխումներից, ինչպես նաև Եվրասիական Տնտեսական Միությունում զարգացումներից, որի հետ շարունակվում է ՀՀ տնտեսության ինտեգրումը:

Բանկի ղեկավարությունը կարծում է, որ ընթացիկ պայմաններում իրականացվում են համապատասխան միջոցառումներ Բանկի տնտեսական կայունությունն ապահովելու նպատակով:

3 Հաշվետվությունների պատրաստման հիմունքները

3.1 Համապատասխանությունը

Սույն ֆինանսական հաշվետվությունները պատրաստվել են համաձայն Ֆինանսական հաշվետվությունների միջազգային ստանդարտների (ՖՀՄՍ), որոնք հաստատվել են Հաշվապահական Հաշվառման Միջազգային Ստանդարտների Խորհրդի (ՀՀՄՍԽ) կողմից և Մեկնաբանությունների՝ հաստատված Ֆինանսական Հաշվետվությունների Մեկնաբանությունների Միջազգային Կոմիտեի կողմից (ՖՀՄՄԿ):

Բանկը պատրաստում է իր հաշվետվությունները ՀՀ գործող օրենսդրության և հաշվապահական հաշվառման միջազգային ստանդարտների պահանջներին համապատասխան: Սույն ֆինանսական հաշվետվությունները հիմնված են Բանկի հաշվառման

գրանցումների վրա, որոնք ճշգրտվել և վերադասակարգվել են ՖՀՄՄ-ին համապատասխանեցնելու նպատակով:

3.2 Չափման հիմունքները

Ֆինանսական հաշվետվությունները պատրաստվել են իրական արժեքի սկզբունքի հիման վրա ֆինանսական արդյունքներով ճշգրտվող՝ իրական արժեքով հաշվառվող ֆինանսական ակտիվների ու պարտավորությունների, ինչպես նաև վաճառքի համար մատչելի ակտիվների համար, բացառությամբ այն ակտիվների, որոնց իրական արժեքը հնարավոր չէ որոշել: Այլ ֆինանսական ակտիվներն ու պարտավորությունները, ինչպես նաև ոչ ֆինանսական ակտիվներն ու պարտավորությունները հաշվառվում են ամորտիզացված կամ պատմական արժեքով:

3.3 Գործառնական և ներկայացման արժույթ

Բանկի գործառնական արժույթն այն հիմնական տնտեսական միջավայրի արժույթն է, որտեղ գործում է Բանկը: Բանկի գործառնական և ներկայացման արժույթ է հանդիսանում Հայաստանի Հանրապետության դրամը (այսուհետ՝ ՀՀ դրամ), քանի որ այս արժույթն է լավագույն կերպով արտացոլում ֆինանսական հաշվետվությունների հիմքում ընկած իրադարձությունների և Բանկի գործարքների տնտեսական բովանդակությունը: Ֆինանսական հաշվետվությունները ներկայացված են ՀՀ դրամով՝ հազարների ճշտությամբ, եթե այլ բան նշված չէ: ՀՀ սահմաններից դուրս դրամը ազատ փոխարկելի չէ:

3.4 Հաշվապահական հաշվառման քաղաքականության և ներկայացման փոփոխություններ

Ընթացիկ տարում Բանկն առաջին անգամ կիրառել է որոշ ստանդարտներ և փոփոխություններ, որոնք կիրառելի են 2017թ. հունվարի 1-ից կամ դրանից հետո սկսվող ժամանակաշրջանների համար: Բանկն ավելի վաղ չէր ընդունել որևէ այլ ստանդարտ, մեկնաբանություն կամ փոփոխություն, որն ուժի մեջ էր մտել, բայց դեռ չէր կիրառվել: Չնայած ներքոհիշյալ ստանդարտներն ու փոփոխություններն առաջին անգամ կիրառվել են 2017թ-ին՝ դրանք որևէ էական ազդեցություն չունեն Բանկի տարեկան ֆինանսական հաշվետվությունների վրա:

- *Բացահայտման նախաձեռնություն (ՀՀՄՄ 7 փոփոխություններ)*
- *Հեղաձգված հարկային ակտիվների ճանաչում չիրացված կորուստների համար (ՀՀՄՄ 12 փոփոխություններ)*
- *2014-2016թթ. ՖՀՄՄ-ների տարեկան բարեփոխումներ տարբեր չափանիշներով (ՀՀՄՄ 12 փոփոխություններ)*

3.5 Բանկի կողմից դեռևս չկիրառվող ստանդարտներ և մեկնաբանություններ

Սույն ֆինանսական հաշվետվությունների հաստատման օրվա դրությամբ լույս են տեսել մի շարք նոր ստանդարտներ, գործող ստանդարտների վերաբերյալ փոփոխություններ և մեկնաբանություններ, որոնք դեռևս ուժի մեջ չեն մտել: Բանկը վաղաժամկետ չի ընդունել այդ ստանդարտներից և մեկնաբանություններից որևէ մեկը:

Դեկլարությունը կանխատեսում է, որ կիրառելի նոր ստանդարտներն ու մեկնաբանությունները կընդունվեն Բանկի կողմից՝ դրանց ուժի մեջ մտնելու օրվան հաջորդող առաջիկա ժամանակաշրջանում:

ՖՀՄՍ 9, Ֆինանսական գործիքներ (2014)

2014թ. հուլիսին Հաշվապահական հաշվառման միջազգային ստանդարտների խորհուրդը (ՀՀՄՍԽ) թողարկել է ՖՀՄՍ 9-ի («Ֆինանսական գործիքներ») վերջնական տարբերակը: ՖՀՄՍ 9-ը ուժի մեջ է մտնում 2018թ. հունվարի 1-ին կամ այդ ամսաթվից հետո սկսվող տարեկան հաշվետու ժամանակաշրջանների համար՝ նախապես կիրառելու թույլտվությամբ: Այն փոխարինում է ՀՀՄՍ 39-ին («Ֆինանսական գործիքներ՝ ճանաչումը և չափումը»):

2017թ. հոկտեմբերին ՀՀՄՍԽ-ն թողարկել է Բացասական փոխհատուցմամբ կանխավճարի առանձնահատկությունները (ՖՀՄՍ 9 փոփոխություններ): Փոփոխությունները ուժի մեջ են մտնում 2019թ. հունվարի 1-ից հետո սկսվող տարեկան հաշվետու ժամանակաշրջանների համար՝ նախապես կիրառելու թույլտվությամբ:

2014թ. հուլիսին Հաշվապահական հաշվառման միջազգային ստանդարտների խորհուրդը (ՀՀՄՍԽ) թողարկել է ՖՀՄՍ 9-ի («Ֆինանսական գործիքներ») վերջնական տարբերակը: ՖՀՄՍ 9-ը ուժի մեջ է մտնում 2018թ. հունվարի 1-ին կամ այդ ամսաթվից հետո սկսվող տարեկան հաշվետու ժամանակաշրջանների համար՝ նախապես կիրառելու թույլտվությամբ: Այն փոխարինում է ՀՀՄՍ 39-ին («Ֆինանսական գործիքներ՝ ճանաչումը և չափումը»):

2017թ. հոկտեմբերին ՀՀՄՍԽ-ն թողարկել է «Բացասական փոխհատուցմամբ կանխավճարի առանձնահատկությունները» (ՖՀՄՍ 9 փոփոխություններ): Փոփոխությունները ուժի մեջ են մտնում 2019թ. հունվարի 1-ից հետո սկսվող տարեկան հաշվետու ժամանակաշրջանների համար՝ նախապես կիրառելու թույլտվությամբ:

Բանկը կկիրառի 2014թ. հուլիսին թողարկված ՖՀՄՍ 9-ը սկզբնապես 2018թ. հունվարի 1-ին և նույն ամսաթվին կընդունի նաև 2017թ. հոկտեմբերին ՀՀՄՍԽ-ի թողարկված ՖՀՄՍ 9 փոփոխությունները:

Նոր ստանդարտի կիրառումը կարող է էական ազդեցություն ունենալ Բանկի սեփական կապիտալի սկզբնական մնացորդի վրա 2018թ. հունվարի 1-ի դրությամբ:

Բանկի գնահատումը դեռ նախնական է, քանի որ ոչ բոլոր անցումային աշխատանքներն են ավարտված: Մասնավորապես Բանկը դեռ չի ավարտվել ՖՀՄՍ 9-ի պահանջներին համապատասխան հաշվապահական գործընթացների վերանայման և ներքին վերահսկողության փոփոխությունների աշխատանքները, ակնկալվող պարտքային կորուստների հաշվարկման մոդելների մշակումը և ամփոփումը, ինչպես նաև կարող են փոփոխվել նոր հաշվապահական հաշվառման քաղաքականությունը, կիրառված ենթադրությունները, դատողությունները և գնահատման մեթոդները մինչև Բանկը կամփոփի իր առաջին ֆինանսական հաշվետվությունները, որոնք կներառեն սկզբնական կիրառման ամսաթիվը:

Ֆինանսական ակտիվների և պարտավորությունների դասակարգում

ՖՀՄՍ 9-ը ներառում է ֆինանսական ակտիվների դասակարգման և չափման նոր մոտեցում, որը արտացոլում է այդ ակտիվների կառավարման համար օգտագործվող ռիզիկո մոդելը և դրանց հետ կապված դրամական միջոցների հոսքերի առանձնահատկությունները:

ՖՀՄՍ 9-ը ֆինանսական ակտիվների համար ներառում է երեք հիմնական դասակարգում՝ ամորտիզացված արժեքով չափվող, իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ եկամտի միջոցով չափվող (FVOCI) և իրական արժեքով՝ շահույթի և վնասի միջոցով չափվող (FVTPL):

Բանկը, բաժնային գործիքների համար, որոնք չեն պահվում առևտրային նպատակներով, սկզբնական ճանաչման պահին կարող է կատարել իրականացվող արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով (FVOCI) չափելու անհակադարձելի ընտրություն: Այս ընտրությունը յուրաքանչյուր ներդրման համար կատարվում է առանձին:

Սկզբնական ճանաչման պահին ֆինանսական ակտիվները դասակարգվում են վերը նշված դասերից մեկում: ՖՀՄՍ 9-ի կիրառմամբ դադարեցվում են ՀՀՄՍ 39-ով սահմանվող՝ մինչև մարման ժամկետը պահվող, վարկեր և դեբիտորական պարտքեր, վաճառքի համար մատչելի և իրական արժեքով՝ շահույթ կամ վնասի միջոցով չափվող ֆինանսական ակտիվների դասակարգումները:

ՖՀՄՍ 9-ը կանդիդատնա 01 հունվարի 2018թ-ի դրությամբ պահվող ֆինանսական ակտիվների դասակարգման և չափման վրա հետևյալ կերպ.

- Առևտրային նպատակներով պահվող ֆինանսական ակտիվները և առևտրային նպատակով պահվող ածանցյալ գործիքները, որոնք պահվում են ռիսկի կառավարման նպատակով և որոնք ՀՀՄՍ 39-ի համաձայն չափվում են իրական արժեքով՝ շահույթի և վնասի միջոցով, համաձայն ՖՀՄՍ 9-ի նույնպես կչափվեն իրական արժեքով՝ շահույթի կամ վնասի միջոցով,
- Բանկերին և հաճախորդներին տրված վարկերը, որոնք ՀՀՄՍ 39-ի համաձայն դասակարգված են որպես վարկեր և դեբիտորական պարտքեր և չափվում են ամորտիզացված արժեքով, համաձայն ՖՀՄՍ 9-ի ընդհանուր առմամբ նույնպես կչափվեն ամորտիզացված արժեքով,
- Մինչև մարման ժամկետը պահվող պարտքային գործիքները (արժեթղթերը), որոնք ՀՀՄՍ 39-ի համաձայն չափվում են ամորտիզացված արժեքով, համաձայն ՖՀՄՍ 9-ի ընդհանուր առմամբ նույնպես կչափվեն ամորտիզացված արժեքով,
- ՀՀՄՍ 39-ի համաձայն վաճառքի համար մատչելի դասակարգված պարտքային գործիքները, համաձայն ՖՀՄՍ 9-ի կչափվեն ամորտիզացված արժեքով, իրականացնում արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով (FVOCI) կամ իրական արժեքով՝ շահույթի և վնասի միջոցով (FVTPL)՝ կախված կոնկրետ հանգամանքներից,
- Բաժնային գործիքների մեծ մասը, որոնք համաձայն ՀՀՄՍ 39-ի դասակարգված են որպես վաճառքի համար մատչելի, համաձայն ՖՀՄՍ 9-ի կչափվեն իրականացնում արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով (FVOCI):

2017թ-ի դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ դասակարգման և չափման գնահատումը պարտադիր չէ, որ կներկայացնի ազդեցությունը Բանկի ֆինանսական հաշվետվությունների վրա այնպես, ինչպես կլինի 2018թ-ի հունվարի 1-ին, քանի որ ՖՀՄՍ 9-ը պահանջում է, որ բիզնես մոդելի գնահատումը կատարվի սկզբնական կիրառման օրվա դրությամբ գոյություն ունեցող փաստերի և հանգամանքների հիման վրա, որը Բանկի համար հանդիսանալու է 2018թ-ի հունվարի 1-ը:

ՖՀՄՍ 9-ը հիմնականում պահպանում է ֆինանսական պարտավորությունների դասակարգման համար ՀՀՄՍ 39-ի ներկա պահանջները:

Այնուամենայնիվ, համաձայն ՀՀՄՍ 39-ի ֆինանսական պարտավորությունների իրական արժեքի բոլոր փոփոխությունները սահմանված իրական արժեքով՝ շահույթի և վնասի միջոցով (FVTPL-ով)՝ ճանաչվում են շահույթ և վնասում, մինչդեռ ՖՀՄՍ 9-ի համաձայն իրական արժեքի այդ փոփոխությունները հիմնականում կներկայացվեն հետևյալ կերպ.

- Պարտավորության սեփական վարկային ռիսկին վերագրելի իրական արժեքի փոփոխության գումարը կներկայացվի այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքում (OCI), և
- իրական արժեքի փոփոխության մնացած գումարը կներկայացվի շահույթ և վնասում:

Ֆինանսական ակտիվների, վարկերի տրամադրման պարտավորվածությունների և ֆինանսական երաշխավորության պայմանագրերի արժեզրկում

ՖՀՄՍ 9-ը փոխարինում է ՀՀՄՍ 39-ի «կրած կորուստների» մոդելը՝ ապագայի վրա հիմնված «ակնկալվող պարտքային կորուստների» մոդելով: Նոր արժեզրկման մոդելի կիրառումը Բանկից կպահանջի զգալի մասնագիտական դատողություններ, թե ինչպես են տնտեսական գործոնների փոփոխություններն ազդում հավանականությամբ կշռված ակնկալվող պարտքային կորուստների վրա:

Բանկը ակնկալվող պարտքային կորուստների պահուստ կճանաչի ստորև նշված այն ֆինանսական գործիքների գծով, որոնք չեն հանդիսանում իրական արժեքով շահույթի և վնասի միջոցով հաշվառվող.

- ամորտիզացված արժեքով չափվող ֆինանսական ակտիվներ,
- այլ համապարփակ եկամտի միջոցով իրական արժեքով չափվող ֆինանսական ակտիվներ,
- վարձակալության գծով դեբիտորական պարտքեր,
- պայմանագրային ակտիվներ,

- վարկերի տրամադրման պարտավորվածություններ,
- ֆինանսական երաշխավորության պայմանագրեր:

ՖՀՄՍ 9-ի համաձայն բաժնային ֆինանսական գործիքների համար արժեզրկում չի հաշվարկվում:

ՖՀՄՍ 9-ի արժեզրկման պահանջները բարդ են և կապահանջեն ղեկավարության դատողություններ, գնահատումներ և ենթադրություններ, հատկապես հետևյալ ոլորտներում.

- գնահատել՝ արդյոք ֆինանսական գործիքի վարկային ռիսկը սկզբնական ճանաչումից հետո էական է աճել,
- ակնկալվող պարտքային կորուստների գնահատման մեջ կանխատեսվող մակրոտնտեսական տեղեկատվության ընդգրկում,
- դեֆոլտի սահմանում:

Ակնկալվող պարտքային կորուստների գնահատման հիմնական մուտքային տարրերն են հանդիսանալու հետևյալ փոփոխականները.

- դեֆոլտի հավանականություն (PD),
- դեֆոլտի դեպքում վնասի գործակից (LGD),
- դեֆոլտի դեպքում ռիսկի տակ գտնվող գումար (EAD):

Բանկը այս ցուցանիշները կստանա ներքին վիճակագրական մոդելներից և այլ պատմական տվյալներից, որոնք օգտագործվում են կարգավորող մոդելներում: Կանխատեսվող տեղեկատվությունը արտացոլելու համար՝ դրանք կճշգրտվեն:

ՖՀՄՍ 9-ի ուժի մեջ մտնելու հետ կապված Բանկի ֆինանսական հաշվետվությունների վրա ամենաէական ազդեցությունն ակնկալվում է, որ կլինի արժեզրկման նոր պահանջների հետևանքով: ՖՀՄՍ 9-ի նոր արժեզրկման մոդելի կիրառումը կհանգեցնի ֆինանսական գործիքների համար արժեզրկումից կորուստների ավելացմանը և փոփոխականությանը: Արժեզրկման նոր պահանջները առավել մեծ ազդեցություն կունենան երկարաժամկետ չապահովված վարկային պրոդուկտների, ինչպիսիք են օվերդրաֆտներն ու վարկային քարտերը, կորուստների պահուստի վրա:

Անցումային դրույթներ

ՖՀՄՍ 9-ի կիրառման արդյունքում հաշվապահական հաշվառման քաղաքականության փոփոխությունները հիմնականում կկիրառվեն հետադարձ, բացառությամբ ստորև նշված դեպքերի.

- Բանկը օգտվում է ընտրության առավելությունից, որը թույլ է տալիս չվերահաշվարկել նախորդ ժամանակաշրջանների համեմատական տվյալները ֆինանսական գործիքների դասակարգման և գնահատման (ներառյալ արժեզրկման) փոփոխությունների առումով: ՖՀՄՍ 9-ի ընդունման արդյունքում առաջացող ֆինանսական ակտիվների և ֆինանսական պարտավորությունների հաշվեկշռային արժեքների տարբերությունները հիմնականում ճանաչվելու են չբաշխված շահույթում և պահուստներում 2018թ-ի հունվարի 1-ի դրությամբ:
- Հետևյալ գնահատումները պետք է կատարվեն այն փաստերի և հանգամանքների հիման վրա, որոնք առկա են սկզբնական կիրառման օրվանից.
- այն բիզնես մոդելի որոշումը, որի շրջանակում պահվում է ֆինանսական ակտիվը,
- իրական արժեքով՝ շահույթի և վնասի միջոցով չափվող (FVTPL) որոշ ֆինանսական ակտիվների և ֆինանսական պարտավորությունների վերաբերյալ նախկին կայացրած որոշումների չեղարկում և նոր որոշումների կայացում,
- իրական արժեքով՝ շահույթի և վնասի միջոցով չափվող (FVTPL) ֆինանսական պարտավորությունների վերաբերյալ որոշման կայացում, թե արդյոք ֆինանսական պարտավորության վարկային ռիսկի փոփոխությունների ազդեցության ներկայացումը այլ

համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով, կարող է ստեղծել կամ ընդլայնել հաշվապահական անհամապատասխանությունը շահույթում կամ վնասում:

Եթե պարտքային գործիքները 2018թ-ի հունվարի 1-ի դրությամբ ունեն ցածր վարկային ռիսկ, ապա Բանկը որոշելու է, որ վարկային ռիսկը էական չի աճել սկզբնական ճանաչումից հետո:

ՖՀՄՄ 15, Հաճախորդների հետ պայմանագրերից հասույթ

ՖՀՄՄ 15-ը ներկայացնում է հասույթի ճանաչման նոր պահանջներ՝ փոխարինելով ՀՀՄՄ 18 «Հասույթ», ՀՀՄՄ 11 «Կառուցման պայմանագրեր», և որոշ հասույթի հետ կապված մեկնաբանություններ: Նոր ստանդարտը սահմանում է հսկողության վրա հիմնված հասույթի ճանաչման մոդել և տրամադրում է հավելյալ ուղղորդում մանրամասներին չլուսաբանված տարբեր բնագավառներում գործող ՖՀՄՄ-ների ներքո, այդ թվում, թե պայմանավորվածությունների համար ինչպես հաշվառել բազմաթիվ կատարողական պարտավորությունները, փոփոխական գնագոյացումը, հաճախորդների փոխհատուցման իրավունքները, մատակարարների հետգնման տարբերակները և այլ ընդհանուր բարդություններ:

ՖՀՄՄ 15-ը ուժի մեջ է մտնում 2018թ. հունվարի 1-ին կամ այդ ամսաթվից հետո սկսվող տարեկան հաշվետու ժամանակաշրջաններում: Բանկի ղեկավարությունը դեռ չի գնահատել ՖՀՄՄ 15-ի ազդեցությունը այս ֆինանսական հաշվետվությունների վրա:

ՖՀՄՄ 16, Վարձակալություն

ՖՀՄՄ 16-ը ներկայացնում է վարձակալության հաշվառման նոր պահանջներ և փոփոխություններ: ՖՀՄՄ 16-ը սահմանում է, որ վարձակալները պետք է հաշվառեն վարձակալությունները «հաշվապահական հաշվեկշռում»՝ ճանաչելով «օգտագործման իրավունքը» որպես ակտիվ և վարձակալության գծով համապատասխան պարտավորությունը:

Միևնույն ժամանակ ՖՀՄՄ 16-ը՝

- փոփոխում է վարձակալության սահմանումը,
- սահմանում է ակտիվի և պարտավորության հաշվառման պահանջներ, այդ թվում՝ այնպիսի առանձնահատկություններ, ինչպիսիք են ոչ-վարձակալական տարրերը, փոփոխվող վարձակալական վճարները և արտոնյալ (օպցիոն) ժամանակաշրջանները;
- ազատման հնարավորություն է տալիս կարճաժամկետ վարձակալությունների և ցածրարժեք ակտիվների համար,
- փոխում է «վաճառք հետադարձ վարձակալությամբ» պայմանավորվածությունների հաշվառումը,
- մեծապես պահպանում է ՀՀՄՄ 17-ի մոտեցումը՝ վարձատուների հաշվառման մասով;
- ներկայացնում է նոր բացահայտման պահանջներ:

ՖՀՄՄ 16-ը ուժի մեջ է մտնում 2019թ. հունվարի 1-ին և դրանից հետո սկսվող տարեկան ժամանակաշրջանների համար: Թույլատրվում է ստանդարտի վաղաժամկետ կիրառումը՝ պայմանով, որ ՖՀՄՄ 15-ը «Հաճախորդների հետ պայմանագրերից հասույթ», նույնպես կիրառվի: Բանկի ղեկավարությունը դեռևս չի գնահատել ՖՀՄՄ 16-ի ազդեցությունը սույն ֆինանսական հաշվետվությունների վրա:

Այլ ստանդարտներ

Հետևյալ փոփոխված ստանդարտները և մեկնաբանությունները զգալի ազդեցություն չեն ունենա Բանկի ֆինանսական հաշվետվությունների վրա:

- 2014-2016թթ. ՖՀՄՍ-ների տարեկան բարեփոխումներ-ՖՀՄՍ 1 և ՀՀՄՍ 28 փոփոխություններ (ուժի մեջ է մտնում 2018թ. հունվարի 1-ին)
- ՀՀՄՍ 40 (Փոփոխություններ) «Ներդրումային գույք»՝ Ներդրումային գույքի վերադասակարգումներ (ուժի մեջ է մտնում 2018թ. հունվարի 1-ին)
- ՖՀՄՄԿ 22 «Արտարժույթով գործարքներ և կանխավճարներ» (ուժի մեջ է մտնում 2018թ. հունվարի 1-ին)
- ՖՀՄՄԿ 23 «Անորոշություն շահութահարկի մոտեցումների շուրջ» (ուժի մեջ է մտնում 2019թ. հունվարի 1-ին)

4 Հաշվապահական հաշվառման քաղաքականություն

Ներկայացվող հաշվապահական քաղաքականությունը կիրառվել է ֆինանսական հաշվետվությունների պատրաստման ընթացքում: Հաշվապահական քաղաքականությունը կիրառվել է հետևողականորեն:

4.1 Ձեռնարկատիրական գործունեության միավորումներ

Բանկը կիրառում է ձեռքբերման մեթոդը ձեռնարկատիրական գործունեության միավորումների հաշվառման համար:

Ձեռնարկատիրական գործունեության միավորման գործարքում փոխանցված հատուցումը չափվում է իրական արժեքով, որպես ձեռք բերողի փոխանցված ակտիվների, ձեռք բերվողի նախկին սեփականատերերի հանդեպ ձեռք բերողի մոտ առաջացած պարտավորությունների և ձեռք բերողի թողարկված սեփական կապիտալի բաժնեմասերի՝ ձեռքբերման ամսաթվի դրությամբ իրական արժեքների հանրագումար: Ձեռքբերման ծախսերը ճանաչվում են որպես ծախս դրանց տեղի ունենալու պահին:

Ձեռք բերված ակտիվները և ստանձնված պարտավորությունները սովորաբար չափվում են ձեռք բերման ամսաթվով՝ իրական արժեքով:

4.2 Եկամուտների և ծախսերի ճանաչում

Եկամուտը ճանաչվում է այն դեպքում, երբ հավանական է, որ տնտեսական օգուտները կհոսեն Բանկ և ստացված եկամուտը կարելի է արժանահավատորեն չափել: Ծախսը ճանաչվում է այն ժամանակ, երբ հավանական է, որ տնտեսական օգուտները կարտահոսեն Բանկից և ծախսը կարելի է արժանահավատորեն չափել: Ստորև ներկայացվող չափանիշները նույնպես պետք է հաշվի առնվեն մինչև եկամուտի ճանաչումը:

Տոկոսային եկամուտներ և ծախսեր

Տոկոսային եկամուտներն ու ծախսերը բոլոր տոկոսաբեր ֆինանսական գործիքների համար, բացառությամբ առևտրային նպատակներով պահվող կամ ֆինանսական արդյունքներով ճշգրտվող՝ իրական արժեքով հաշվառվող գործիքների, շահույթի կամ վնասի և այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվությունում ճանաչվում են որպես «տոկոսային եկամուտ» և «տոկոսային ծախս»՝ օգտագործելով արդյունավետ տոկոսադրույքի մեթոդը:

Եթե ֆինանսական ակտիվի կամ նմանատիպ ֆինանսական ակտիվների խմբի հաշվեկշռային արժեքը նվազում է արժեզրկումից կորուստների պատճառով, տոկոսային եկամուտը շարունակում է ճանաչվել կիրառելով սկզբնական արդյունավետ տոկոսադրույքը՝ նոր հաշվեկշռային արժեքի նկատմամբ:

Կոմիսիոն և այլ եկամուտներ և ծախսեր

Վարկերի տրամադրման համար գանձվող վճարները (համապատասխան ծախսերի հետ միասին) հետաձգվում են՝ ճշգրտելով տվյալ վարկի արդյունավետ տոկոսադրույքը: Վարձավճարները, այլ եկամուտները և ծախսերը հինականում ճանաչվում են հաշվեգրման սկզբունքով ծառայությունների մատուցման ընթացքում: Ներդրումային պորտֆելի, այլ կառավարչական և խորհրդատվական ծառայությունների գծով վճարները ճանաչվում են պայմանագրային պայմաններին համապատասխան:

Շահաբաժիններից եկամուտ

Եկամուտը ճանաչվում է, երբ Բանկի՝ վճարը ստանալու իրավունքը հաստատված է:

Ձուտ օգուտ շահույթի կամ վնասի միջոցով իրական արժեքով չափվող ֆինանսական գործիքներից

Ձուտ եկամուտը ներառում է առևտրային նպատակներով պահվող ֆինանսական ակտիվների և պարտավորությունների իրական արժեքի փոփոխությունից իրացված և չիրացված եկամուտը և ծախսը, տոկոսները, շահաբաժինները:

4.3 Արտարժույթ

Արտարժույթով կատարված գործարքները վերահաշվարկվում են գործառնական արժույթով՝ գործարքի օրվա փոխարժեքով: Արտարժույթով արտահայտված ակտիվների և պարտավորությունների փոխարկումից առաջացած օգուտը և վնասը ճանաչվում են շահույթի կամ վնասի և այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվության զուտ եկամուտ փոխարժեքային տարբերություններից հոդվածում: Արտարժույթով արտահայտված դրամային ակտիվները և պարտավորությունները փոխարկվում են գործառնական արժույթով կիրառելով հաշվապահական հաշվեկշռի ամսաթվի դրությամբ գործող փոխարժեքը:

Արտարժույթով արտահայտված վաճառքի համար մատչելի դրամային արժեթղթերի իրական արժեքում փոփոխությունները վերլուծվում են փոխարժեքային տարբերությունների միջև, որոնք առաջանում են արժեթղթերի ամորտիզացված գումարների փոփոխության և արժեթղթերի հաշվեկշռային արժեքի այլ փոփոխությունների արդյունքում: Ամորտիզացված գումարում փոփոխությունների հետ կապված փոխարժեքային տարբերությունները ճանաչվում են շահույթի կամ վնասի և այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվությունում, իսկ հաշվեկշռային արժեքում այլ փոփոխությունները ճանաչվում են սեփական կապիտալում:

Պատմական արժեքով հաշվառվող ոչ դրամային արտարժույթային հոդվածները վերահաշվարկվում են գործարքի օրվա փոխարժեքով: Իրական արժեքով հաշվառվող ոչ դրամային արտարժույթային հոդվածները վերահաշվարկվում են իրական արժեքի որոշման օրվա փոխարժեքով: Ոչ դրամային հոդվածների, ինչպիսին են ֆինանսական արդյունքներով ճշգրտվող՝ իրական արժեքով պահվող բաժնետոմսերը, փոխարժեքային տարբերությունները, ներկայացվում են որպես իրական արժեքի փոփոխությունից շահույթի կամ վնասի մաս: Ոչ դրամային հոդվածների փոխարժեքային տարբերությունները, ինչպես օրինակ՝ վաճառքի համար մատչելի դասակարգված բաժնետոմսերը, ընդգրկվում են կապիտալի վաճառքի համար մատչելի ներդրումների գծով վերագնահատման պահուստում:

Յուրաքանչյուր գործառնության պայմանագրով նախատեսված փոխարժեքի և տվյալ գործառնության օրվա գործող փոխարժեքի տարբերությունից առաջացող օգուտը կամ վնասը հաշվառվում է շահույթի կամ վնասի և այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվության զուտ առևտրային եկամուտ հոդվածի արտարժույթի առջ ու վաճառքից զուտ եկամուտ տողում:

Բանկի կողմից ֆինանսական հաշվետվությունների պատրաստման նպատակով օգտագործվել են հետևյալ փոխարժեքները.

	2017թ. դեկտեմբերի 31	2016թ. դեկտեմբերի 31
ՀՀ դրամ/1 ԱՄՆ դոլար	484.10	483.94
ՀՀ դրամ/1 Եվրո	580.10	512.20

4.4 Հարկում

Շահույթի գծով հաշվետու տարվա շահութահարկը բաղկացած է ընթացիկ և հետաձգված հարկերից: Շահութահարկը ճանաչվում է շահույթում կամ վնասում, բացառությամբ այն հարկերի, որոնց գծով գործառնությունների արդյունքները ճանաչվել են սեփական կապիտալում, ինչի դեպքում հարկերը նույնպես ճանաչվում են սեփական կապիտալում:

Ընթացիկ հարկը տարվա համար հարկվող եկամուտից վճարվելիք հարկն է՝ հաշվապահական հաշվեկշռի ամսաթվին գործող հարկային դրույքներով, ինչպես նաև նախորդ տարիների համար վճարված հարկերի ճշգրտումները: Այն դեպքում, երբ ֆինանսական հաշվետվություններն արտոնված են ներկայացման համար մինչև համապատասխան հարկային հաշվետվությունների ներկայացնելը, ապա հարկվող շահույթը կամ վնասը հիմնված է մոտավոր թվերի վրա: Հարկային մարմինները կարող են ունենալ ավելի խիստ մոտեցում հարկային օրենսդրությունը մեկնաբանելիս և հարկային հաշվարկները ստուգելիս: Որպես արդյունք, հարկային մարմինները կարող են պահանջել լրացուցիչ հարկերի մուծում այն գործարքների գծով, որոնց համար նախկինում պահանջ չի ներկայացվել: Հետևաբար, կարող են առաջանալ նշանակալի լրացուցիչ հարկեր, տույժեր և տուգանքներ: Հարկային ստուգումը կարող է ներառել ստուգման տարվան անմիջապես նախորդող 3 օրացուցային տարիներ: Որոշ հանգամանքներում հարկային ստուգումը կարող է ներառել ավելի երկար ժամանակաշրջաններ:

Հետաձգված հարկերը հաշվարկվում են հաշվապահական հաշվեկշռի պարտավորությունների մեթոդի համաձայն, որը հաշվի է առնում բոլոր ժամանակային տարբերությունները, որոնք առաջանում են ֆինանսական հաշվետվություններում ճանաչված ակտիվների և պարտավորությունների հաշվեկշռային գումարների և հարկային նպատակներով հաշվարկվող գումարների միջև, բացառությամբ այն դեպքերի, երբ այդ տարբերություններն առաջացել են գույքի ձեռքբերման ժամանակ կամ կազմակերպությունների միավորում չհանդիսացող գործառնություններից առաջացող ակտիվների կամ պարտավորությունների դեպքում և ինչը առաջացման պահին չի ազդում ոչ հաշվապահական, և ոչ էլ հարկման նպատակով հաշվարկվող շահույթի վրա:

Հետաձգված հարկային ակտիվ ճանաչվում է միայն այն չափով, որքանով հավանական է, որ ապագայում առկա կլինի հարկման ենթակա շահույթ, որի հաշվին կարող են օգտագործվել ժամանակավոր տարբերությունները: Հետաձգված հարկային ակտիվները և պարտավորությունները հաշվարկվում են այն հարկային դրույքով, որը ենթադրվում է, որ կգործի ակտիվների իրացման և պարտավորությունների մարման ժամանակ՝ հիմնվելով տվյալ ժամանակաշրջանի կամ հաշվետու ժամանակաշրջանի փաստացի գործող դրույքների վրա:

Հետաձգված հարկային ակտիվներ և պարտավորություններ առաջանում են նաև այն ժամանակավոր տարբերությունների գծով, որոնք առաջանում են դուստր, ասոցիացված կամ համատեղ կազմակերպություններում ներդրումներից, բացի այն դեպքերից, երբ ժամանակավոր տարբերությունների իրացման ժամկետները կառավարվում են մայր կազմակերպության կողմից, և հավանական է, որ դրանք մոտ ապագայում չեն իրացվի:

ՀՀ-ում բանկերն իրենց գործունեության ընթացքում վճարում են նաև այլ հարկեր: Այդ հարկերը ներառված են շահույթի կամ վնասի և այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվության «Այլ ծախսեր» հոդվածում:

4.5 Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ

Դրամական միջոցները և դրանց համարժեքները բաղկացած են կանխիկ դրամից, ՀՀ ԿԲ-ում պահվող միջոցներից (բացառությամբ ԱրՔա վճարային համակարգով իրականացվող փոխհաշվարկների համար դեպոնացված գումարների) և այլ բանկերում հաշիվներից, այդ թվում, բարձր իրացվելի ներդրումները, որոնց մարման ժամկետը ձեռք բերման օրից 90 օր է, որոնք կարող են փոխարկվել կանխիկ կարճ ժամանակամիջոցում հեշտությամբ և չեն ենթարկվում արժեքի փոփոխման զգալի ռիսկի:

Դրամական միջոցները և դրանց համարժեքները հաշվառվում են ամորտիզացված արժեքով:

4.6 Թանկարժեք մետաղներ

Ոսկին և այլ թանկարժեք մետաղները հաշվառվում են ՀՀ ԿԲ կողմից սահմանվող գներով, ինչը մոտավորապես դրանց իրական արժեքն է և հիմնված է Լոնդոնի Թանկարժեք Մետաղների բորսայի գնանշումների վրա:

Գների տատանումներն արտացոլվում են թանկարժեք մետաղներով գործառնություններից զուտ եկամուտ հոդվածում՝ այլ եկամուտներում կամ ծախսերում:

4.7 Պահանջներ այլ ֆինանսական կազմակերպությունների նկատմամբ

Իր բնականոն գործունեության ընթացքում Բանկն օգտագործում է այլ բանկերում տարբեր ժամկետայնության բացված ընթացիկ և ավանդային հաշիվներ: Բանկերին տրամադրված ֆիքսված ժամկետով վարկերն ու կանխավճարները հաշվառվում են ամորտիզացված արժեքով՝ օգտագործելով արդյունավետ տոկոսադրույքի մեթոդը: Ոչ ֆիքսված ժամկետներով միջոցներն ամորտիզացվում են Բանկի ղեկավարության կողմից գնահատված ժամկետներում: Ֆինանսական կազմակերպությունների նկատմամբ պահանջների գումարները նվազեցվում են արժեզրկումից պահուստների գումարներով:

4.8 Ֆինանսական գործիքներ

Բանկը ֆինանսական ակտիվները և պարտավորություններն իր հաշվեկշռում ճանաչում է միայն և միայն այն դեպքում, երբ նա դառնում է գործիքի պայմանագրային կողմ: Ֆինանսական ակտիվների և պարտավորությունների սովորական բնույթ կրող առք ու վաճառքների դեպքում դրանք ձևակերպվում են գործարքի օրվա ամսաթվով: Սովորական բնույթ կրող ձեռք բերումների դեպքում, երբ ֆինանսական գործիքը հետագայում պետք է չափվի իրական արժեքով, պայմանագրի օրվա և գործարքի օրվա միջև ընկած ժամանակամիջոցում այն հաշվառվում է նույն սկզբունքով, ինչ որ ձեռք բերված գործիքների դեպքում:

Ֆինանսական ակտիվները և պարտավորությունները սկզբնական ճանաչման ժամանակ չափվում են սկզբնական արժեքով, գումարած գործարքի հետ կապված ցանկացած ծախսումները, բացի ֆինանսական արդյունքներով ճշգրտվող՝ իրական արժեքով հաշվառվող ֆինանսական գործիքների:

Սկզբնական ճանաչումից հետո բոլոր ֆինանսական պարտավորությունները, բացի ֆինանսական արդյունքներով ճշգրտվող՝ իրական արժեքով հաշվառվող ֆինանսական գործիքների (ներառված նաև առևտրային նպատակներով պահվող գործիքները), հաշվառվում են ամորտիզացված արժեքով՝ օգտագործելով արդյունավետ տոկոսադրույքի մեթոդը: Սկզբնական ճանաչումից հետո ֆինանսական արդյունքներով ճշգրտվող՝ իրական արժեքով հաշվառվող ֆինանսական գործիքները հաշվառվում են իրական արժեքով:

Բանկի կողմից ֆինանսական ակտիվները դասակարգվում են՝ ըստ հետևյալ կատեգորիաների.

- ֆինանսական արդյունքներով ճշգրտվող, իրական արժեքով հաշվառվող ֆինանսական ակտիվներ,
- մինչև մարման ժամկետը պահվող ներդրումներ,
- վարկեր և դեբիտորական պարտքեր,
- վաճառքի համար մատչելի ֆինանսական ակտիվներ:

Ներդրումների նման դասակարգումը կատարվում է դրանց ձեռքբերման պահին՝ Բանկի ղեկավարության կողմից սահմանված գնահատումների հիման վրա հաշվի առնելով ձեռքբերման նպատակները: Ակտիվների հետագա վերահասակարգումը կատարվում է անհրաժեշտության և հնարավորության դեպքում՝ յուրաքանչյուր ֆինանսական տարվա ավարտից հետո:

Ֆինանսական արդյունքներով ճշգրտվող՝ իրական արժեքով հաշվառվող ֆինանսական ակտիվներ

Այս կատեգորիայում հաշվառվում են առևտրական նպատակներով պահվող ֆինանսական ակտիվները և ֆինանսական արդյունքներով ճշգրտվող՝ իրական արժեքով հաշվառվող ֆինանսական ակտիվները: Ֆինանսական ակտիվը հաշվառվում է այս կատեգորիայում, եթե այն ձեռք է բերվում կարճ ժամկետում վաճառքի նպատակով կամ եթե այդպես է որոշվում ղեկավարության կողմից նշված ակտիվի ձեռք բերման պահին:

Իր բնականոն գործունեության ընթացքում, արտարժույթի և կապիտալի շուկաներում, Բանկը հանդես է գալիս որպես ածանցյալ գործիքներով պայմանագրերի կողմ, որոնք ներառում են ֆյուչերսներ, ֆորվարդներ, սվոպեր և օպցիոններ: Բոլոր ածանցյալ գործիքները դասակարգվում են որպես առևտրական նպատակներով պահվող և դրանց հաշվառումը իրականացվում է ֆինանսական գործիքների նախնական ճանաչման քաղաքականությունների համաձայն, այնուհետև դրանք վերաչափվում են իրական արժեքով: Իրական արժեքը որոշվում է շուկաներում գնանշումներով կամ այնպիսի մոդելների կիրառմամբ, որոնց հիմքում ընկած են շուկաների ընթացիկ վիճակների գնահատումները և բազային գործիքների պայմանագրային գները և այլ գործոններ: Դրական իրական արժեք ունեցող ածանցյալ գործիքները հաշվառվում են որպես ակտիվ, իսկ բացասական իրական արժեքով ածանցյալ գործիքները՝ որպես պարտավորություն:

Այլ ֆինանսական գործիքների բաղադրիչ հանդիսացող ածանցյալ գործիքները հաշվառվում են որպես առանձին ածանցյալ գործիքներ, եթե դրանց գծով ռիսկերը և առանձնահատկությունները խիստ կապված չեն հիմնական պայմանագրի ռիսկերից և առանձնահատկություններից, և հիմնական պայմանագիրը չի հաշվառվում իրական արժեքով՝ ճշգրտվող ֆինանսական արդյունքներով: Ներառված ածանցյալ գործիքը հանդիսանում է բարդ ֆինանսական գործիքի բաղադրիչ, որը ներառում է ինչպես հիմնական բաղադրիչը, այնպես էլ ածանցյալ բաղադրիչը, ինչի արդյունքում որոշ դրամական միջոցների հոսքեր հիմնական գործիքի և ինքնուրույն ածանցյալ գործիքի փոփոխվում են նույն ձևով:

Ֆինանսական ակտիվներն ու պարտավորությունները դասակարգվում են որպես ֆինանսական արդյունքներով ճշգրտվող՝ իրական արժեքով հաշվառվող, երբ

- Այդպես վարվելը զգալիորեն կնվազեցնի չափման անհամապատասխանությունները, որոնք կառաջանային, եթե կապված ածանցյալ գործիքները համարվեին առևտրական նպատակներով պահվող, իսկ հիմք հանդիսացող ֆինանսական գործիքները հաշվառվեին ամորտիզացված գումարով, ինչպես վարկերը կամ հաճախորդներին և բանկերին տրվող կանխավճարները, կամ պարտքային արժեթղթերի տեսքով թողարկված արժեթղթերը:
- Որոշ ներդրումներ, ինչպես օրինակ կապիտալի գործիքներում կատարված ներդրումները, որոնք փաստաթղթավորված ռիսկերի կառավարման կամ ներդրումային քաղաքականության համաձայն հաշվառվում են իրական արժեքով և կառավարչական անձնակազմին

հաղորդվում են այդ արժեքով, համարվում են ֆինանսական արդյունքներով ճշգրտվող՝ իրական արժեքով հաշվառվող, և

- Ֆինանսական գործիքները, ինչպես պարտքային արժեթղթերը, որոնք պարունակում են մեկ կամ ավելի բաղադրիչ ածանցյալ գործիքներ, որոնք էականորեն ազդում են դրամական միջոցների հոսքերի վրա, համարվում են ֆինանսական արդյունքներով ճշգրտվող՝ իրական արժեքով հաշվառվող:

Ածանցյալ գործիքները դասակարգվում են որպես առևտրային նպատակներով պահվող, բացի այն դեպքերից, երբ դրանք օգտագործվում են հեջավորման նպատակով: Առևտրային նպատակներով պահվող ակտիվներից շահույթը և վնասը արտացոլվում են շահույթի կամ վնասի և այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվությունում:

Մինչև մարման ժամկետը պահվող ներդրումներ

Ֆիքսված մարման ժամկետով ներդրումները դասակարգվում են որպես մինչև մարման ժամկետը պահվող, երբ Բանկը հաստատապես մտադրված է և հնարավորություն ունի պահել այդ ներդրումները մինչև դրանց մարման ժամկետի լրանալը: Եթե Բանկի կողմից իրականացվում է մարման ժամկետին ոչ մոտ ակտիվների էական գումարի վաճառք, ապա ամբողջ դասը վերադասակարգվում է որպես վաճառքի համար մատչելի: Մինչև մարման ժամկետը պահվող ներդրումները հաշվառվում են ամորտիզացված արժեքով՝ կիրառելով արդյունավետ տոկոսադրույքի մեթոդը՝ հանած դրանց գծով արժեզրկումից պահուստները:

Վարկեր և դեբիտորական պարտքեր

Վարկերը և դեբիտորական պարտքերը ֆիքսված կամ որոշելի վճարումներով ֆինանսական ակտիվներն են, որոնք ստեղծվում են Բանկի կողմից ուղղակիորեն պարտապանին դրամ տրամադրելու միջոցով՝ առանց պարտքը վաճառելու մտադրության:

Ֆիքսված ժամկետներով տրամադրված վարկերը սկզբնապես ճանաչվում են իրական արժեքով՝ գումարած գործարքից ծախսումները: Երբ տրամադրված գումարների իրական արժեքը տարբերվում է վարկի իրական արժեքից, օրինակ երբ վարկը տրամադրվում է շուկայականից ցածր տոկոսադրույքով, տրամադրված գումարի և վարկի իրական արժեքների տարբերությունը վարկի սկզբնական ճանաչման ժամանակ ձևակերպվում է որպես ծախս շուկայականից ցածր դրույքներով ակտիվների տեղաբաշխումից՝ շահույթի կամ վնասի և այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվությունում: Այնուհետև վարկերն ու փոխատվությունները չափվում են ամորտիզացված արժեքով՝ կիրառելով արդյունավետ տոկոսադրույքի մեթոդը: Ֆիքսված մարման ժամկետ չունեցող վարկերն ու փոխատվությունները հաշվառվում են ամորտիզացված արժեքով՝ ելնելով մարման ենթադրվող ժամկետներից: Հաճախորդներին տրված վարկերի ու փոխատվությունների գումարները նվազեցվում են դրանց գծով արժեզրկումից պահուստների գումարներով:

Վաճառքի համար մատչելի ֆինանսական ակտիվներ

Վաճառքի համար մատչելի ակտիվները պարտքային, ինչպես նաև կապիտալի գործիքներում կատարված այն ներդրումներն են, որոնք Բանկը մտադիր է պահել անորոշ ժամկետով, և որոնք կարող են վաճառվել իրացվելիության կարիքների բավարարման համար, ինչպես նաև տոկոսադրույքներում, փոխարժեքներում կամ բաժնետոմսերի գներում փոփոխությունների դեպքում: Վաճառքի համար մատչելի ֆինանսական ակտիվները նախնական ճանաչումից հետո հաշվառվում են իրական արժեքով: Վաճառքի համար մատչելի ֆինանսական ակտիվների իրական արժեքի փոփոխություններից առաջացած օգուտն ու վնասը վերագրվում է սեփական կապիտալին մինչև ֆինանսական ակտիվի օտարումը կամ արժեզրկումը, որի դեպքում կապիտալում ճանաչված օգուտը կամ վնասը վերաձևակերպվում է ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվությունում: Ամեն դեպքում, տոկոսները հաշվարկվում են արդյունավետ տոկոսադրույքի մեթոդով՝ շահույթի կամ վնասի և այլ համապարփակ ֆինանսական

արդյունքների մասին հաշվետվությունում: Վաճառքի համար մատչելի կապիտալի գործիքների գծով շահաբաժինները շահույթի կամ վնասի և այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվությունում գրանցվում են այն ժամանակ, երբ Բանկը իրավունք է ձեռք բերում ստանալու այդ շահաբաժինները:

Ակտիվ ֆինանսական շուկաներում գործող ֆինանսական ակտիվի իրական արժեքը հաշվետու ամսաթվին բորսայի փակման պահին այդ ակտիվի գծով գնանշվող գինն է: Եթե գնանշված շուկայական գինը առկա չէ, ապա գործիքի իրական արժեքը որոշվում է գնային մոդելների կամ զեղչված դրամական միջոցների հոսքերի տեխնիկայի միջոցով: Հակառակ դեպքում ներդրումները հաշվառվում են ինքնարժեքով՝ նվազեցնելով արժեզրկումից կորուստները:

4.9 Ֆինանսական ակտիվների արժեզրկում

Յուրաքանչյուր հաշվապահական հաշվեկշռի ամսաթվով Բանկն իրականացնում է արժեզրկման գնահատում ֆինանսական ակտիվների կամ ֆինանսական ակտիվների խմբի համար:

Ամորտիզացված արժեքով հաշվառվող ակտիվներ

Ֆինանսական ակտիվը կամ ֆինանսական ակտիվների խումբը արժեզրկվում է և արժեզրկումից կորուստը ճանաչվում է միայն այն դեպքում, եթե կա օբյեկտիվ վկայություն արժեզրկման մասին՝ որպես ակտիվի նախնական ճանաչումից հետո կատարված մեկ կամ մի քանի իրադարձությունների («ծախսային իրադարձություն») արդյունք, և երբ այդ իրադարձությունը կամ իրադարձություններն ազդեցություն ունեն ֆինանսական ակտիվի կամ ակտիվների խմբի ակնկալվող ապագա դրամական միջոցների հոսքերի վրա, որոնք կարելի է արժանահավատորեն չափել:

Արժեզրկումից կորստի օբյեկտիվ վկայության գոյությունը որոշվում է որոշ չափանիշներով, որոնք վկայում են, որ վարկառուն կամ վարկառուների խումբն ունեն զգալի ֆինանսական դժվարություններ (օրինակ՝ կապիտալի նորմատիվ, զուտ եկամտի և վաճառքների հարաբերակցություն), առկա են տոկոսագումարների և մայր գումարների վճարման պարտավորությունների, վարկային համաձայնության կամ պայմանների խախտումներ, գրավի արժեքի նվազում, հավանականություն, որ կլինի սնանկացում կամ այլ ֆինանսական վերակազմակերպում և կա տեղեկատվություն ակնկալվող ապագա դրամական միջոցների հոսքերի չափելի նվազման վերաբերյալ՝ կապված տնտեսական պայմանների փոփոխություններով, որոնք ազդում են վարկառուի և չվճարումների վրա:

Բանկը սկզբից գնահատում է արժեզրկման օբյեկտիվ պայմանների գոյությունը անհատական գնահատման արդյունքում այն ակտիվների համար, որոնք անհատապես էական են և հետո անհատական կամ խմբային գնահատումների արդյունքում այն ֆինանսական ակտիվների համար, որոնք անհատապես էական չեն: Անհատական գնահատման արդյունքում արժեզրկման օբյեկտիվ գոյությունը հաստատելուց կամ ժխտելուց հետո ակտիվները դասակարգվում են վարկային ռիսկի նմանատիպ բնույթ ունեցող խմբերում՝ խմբային գնահատում իրականացնելու նպատակով: Այն ակտիվները, որոնց գծով անհատական գնահատման արդյունքում ձևավորվել են արժեզրկումից պահուստներ, չեն ներառվում վերոհիշյալ խմբերում:

Երբ առկա է վկայություն ամորտիզացված արժեքով հաշվառվող ֆինանսական ակտիվի արժեզրկման վերաբերյալ, արժեզրկման պահուստի գումարը որոշվում է որպես ակտիվի հաշվեկշռային արժեքի և այդ ֆինանսական գործիքի սկզբնական արդյունավետ տոկոսադրույքով զեղչված դրամական միջոցների ակնկալվող ապագա հոսքերի (բացառությամբ վարկի հետ կապված ապագա ծախսերի) ներկա արժեքի միջև տարբերություն: Ակտիվի հաշվեկշռային արժեքը նվազեցվում է արժեզրկման պահուստի միջոցով, արժեզրկումից ծախսը արտացոլվում է շահույթի կամ վնասի և այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվությունում: Եթե վարկը կամ մինչև մարման ժամկետը պահվող ներդրումն ունի փոփոխական տոկոսադրույք, ցանկացած արժեզրկումից

ծախս չափելու համար գեղջման դրույքը պայմանագրով որոշված ընթացիկ արդյունավետ տոկոսադրույքն է: Բանկը կարող է արժեզրկումը չափել գործիքի իրական արժեքի հիման վրա՝ օգտագործելով տեսանելի շուկայական գինը:

Ապահովված ֆինանսական ակտիվների դրամական միջոցների ակնկալվող ապագա հոսքերի ներկա արժեքը ներառում է գրավների իրացումից փոխհատուցվող գումարները, հանած գրավի ձեռքբերման և իրացման ծախսերը, անկախ նրանից, թե գրավը կփոխանցվի Բանկին, թե ոչ:

Արժեզրկման խմբային գնահատման նպատակով, ֆինանսական ակտիվները խմբավորվում են Բանկի ներքին վարկային դասակարգման հիման վրա, որը հաշվի է առնում վարկային ռիսկի բնութագրիչները, ինչպես՝ ակտիվի տեսակը, արդյունաբերական ոլորտը, աշխարհագրական դիրքը, գրավի տեսակը, ժամկետանց կարգավիճակը և այլ կապակցված գործոններ:

Ֆինանսական ակտիվների ապագա դրամական միջոցների հոսքերը, որոնց արժեզրկումը խմբային է գնահատված, որոշվում են խմբում գտնվող ակտիվների պայմանագրային դրամական միջոցների հոսքերի և նմանատիպ ակտիվների պատմական ծախսերի պրակտիկայի հիման վրա: Վերջինս ճշգրտվում է ընթացիկ տեսանելի տեղեկատվությամբ, որպեսզի արտացոլվեն ներկա պայմանները, որոնք չեն ազդել այն ժամանակահատվածում, որի վրա հիմնված է պատմական ծախսերի պրակտիկան, և պատմական ժամանակաշրջանում ներկայում գոյություն չունեցող պայմանների հետևանքները չեզոքացնելու նպատակով:

Ակտիվների խմբերի ապագա դրամական միջոցների հոսքերում փոփոխությունների գնահատականը պետք է արտացոլի և համապատասխան լինի դրանց հետ կապված տեսանելի տվյալների ժամանակաշրջանից ժամանակաշրջան փոփոխությունների հետ (օրինակ՝ փոփոխություններ գործազրկության դրույքներում, գույքի գնի, վճարումների կարգավիճակի կամ խմբում կորուստների հավանականությունը մատնանշող այլ գործոնների և կորուստների ծավալների մեջ): Ապագա դրամական միջոցների հոսքերի գնահատման համար օգտագործվող մեթոդոլոգիան և վարկածները պարբերաբար վերանայվում են Բանկի կողմից՝ կորուստների իրական և գնահատված արժեքների միջև տարբերությունները նվազեցնելու համար:

Վարկերը համապատասխան պահուստների հետ միասին դուրս են գրվում, եթե ապագայում չկա վարկը հավաքագրելու իրատեսական հեռանկար, և երբ բոլոր գրավներն օգտագործվել են կամ փոխանցվել Բանկին: Եթե հաջորդող տարում, գնահատված արժեզրկման ծախսը ավելանում կամ նվազում է արժեզրկման ճանաչումից հետո կատարված իրադարձությունների պատճառով, նախկինում ճանաչված արժեզրկման ծախսը ավելացվում կամ նվազեցվում է պահուստի գումարը ճշտելով: Եթե ապագա դուրսգրումը հետագայում վերականգնվում է, ապա վերականգնված գումարը կրեդիտագրվում է պահուստի հաշվին:

Ֆինանսական ակտիվների արժեզրկման պահուստները ֆինանսական հաշվետվություններում ձևավորվել են գոյություն ունեցող տնտեսական պայմանների հիման վրա: Բանկը չի կարող կանխատեսել՝ ինչպես Հայաստանում կարող են փոխվել տնտեսական պայմանները, և ինչ ազդեցություն կարող են ունենալ այդ փոփոխությունները ֆինանսական ակտիվների արժեզրկման պահուստների ճշտության վրա հետագա ժամանակաշրջաններում:

Վերանայված վարկեր

Որտեղ հնարավոր է, Բանկը փորձում է վերանայել վարկերը, քան բռնագանձել գրավը: Սա կարող է հանգեցնել վճարումների երկարաձգումների և վարկի մարման նոր պայմանների մասին համաձայնության: Երբ վարկի պայմանները վերանայված են, վարկն այլևս չի համարվում ժամկետանց: Ղեկավարությունը շարունակաբար վերանայում է վերանայված պայմաններով վարկերը, համոզվելու համար, որ բոլոր համաձայնությունները պահպանված են և որ ապագա վճարումները կկատարվեն: Վարկերը շարունակում են մնալ արժեզրկման անհատական կամ խմբային գնահատման առարկա՝ օգտագործելով վարկի սկզբնական արդյունավետ տոկոսադրույքը:

Վաճառքի համար մատչելի ֆինանսական ակտիվներ

Երբ վաճառքի համար մատչելի ակտիվն արժեզրկվում է, ապա նրա արժեքի (նվազեցված մարումների և ամորտիզացիայի գումարներով) և ընթացիկ իրական արժեքի տարբերությունը, բացառությամբ նախկինում համապարփակ ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվությունում ճանաչված արժեզրկումից գումարների, այլ համապարփակ եկամուտներից վերաձևակերպվում է համապարփակ ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվությունում:

Վաճառքի համար մատչելի դասակարգված կապիտալ գործիքների արժեզրկումից կորուստների հակադարձումը ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվությունում չի ճանաչվում, այլ հաշվառվում է կապիտալի առանձին բաժնում, որպես՝ այլ համապարփակ եկամուտ: Վաճառքի համար մատչելի պարտքային գործիք հանդիսացող ներդրումների գծով արժեզրկումից կորուստների հակադարձումը ճանաչվում է շահույթի կամ վնասի և այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվությունում, եթե ակտիվի իրական արժեքի բարձրացումը օբյեկտիվորեն կարելի է համարել հետագա իրադարձությունների արդյունք, որոնք կատարվել են կորուստը ֆինանսական արդյունքներով ճանաչելուց հետո:

4.10 Ֆինանսական ակտիվների և պարտավորությունների ապաճանաչում

Ֆինանսական ակտիվներ

Ֆինանսական ակտիվը (կամ ֆինանսական ակտիվի մի մասը, կամ ֆինանսական ակտիվների խմբի մի մասը) ապաճանաչվում է, երբ.

- վերանում է ակտիվից դրամական միջոցների հոսքեր ստանալու պահանջի իրավունքը,
- Բանկը փոխանցում է ակտիվից դրամական միջոցների հոսքեր ստանալու պահանջի իրավունքը, կամ պահպանում է այդ իրավունքը, բայց պարտավորվում է ստացված գումարներն ամողջությամբ և ժամանակին փոխանցել երրորդ կողմին՝ փոխանցման համաձայնագրի համաձայն,
- և Բանկը կամ (ա) փոխանցում է ակտիվի գծով բոլոր ռիսկերի և օգուտների զգալի մասը, կամ (բ) չի փոխանցում, և չի պահպանում ակտիվի գծով բոլոր ռիսկերի և օգուտների զգալի մասը, այլ փոխանցում է ակտիվի նկատմամբ վերահսկողությունը:

Եթե Բանկը փոխանցում է ակտիվից դրամական միջոցների հոսքեր ստանալու պահանջի իրավունքը և չի փոխանցում, և չի պահպանում ակտիվի գծով բոլոր ռիսկերի և օգուտների զգալի մասը, և չի փոխանցում ակտիվի նկատմամբ վերահսկողությունը, ապա ակտիվը հաշվառվում է Բանկի շարունակվող մասնակցության համապատասխան ֆինանսական ակտիվում: Երբ շարունակվող մասնակցությունը ձեռք է բերում փոխանցվող ակտիվի երաշխիքային ապահովման ձև, ապա այդպիսի մասնակցության չափը համարվում է հետևյալ երկու մեծություններից նվազագույնը՝ ակտիվի հաշվեկշռային արժեք կամ Խմբի/Բանկի կողմից փոխհատուցվելիք առավելագույն գումար:

Երբ շարունակվող մասնակցությունը ձեռք է բերում փոխանցվող ակտիվի դուրս գրված վաճառքի և/կամ գնման օպցիոնի ձև (ներառյալ դրամային և նման պայմաններով օպցիոնները), մասնակցության չափը որոշվում է այն գումարի չափով, որով Բանկը կարող է հետ գնել փոխանցվող ակտիվը, բացառությամբ իրական արժեքով գնահատված դուրսգրված վաճառքի օպցիոնի (ներառյալ դրամային և նման պայմաններով օպցիոնները), երբ շարունակվող մասնակցության չափը համարվում է հետևյալ երկու մեծություններից նվազագույնը՝ փոխանցվող ակտիվի իրական արժեքը կամ օպցիոնի կատարման գինը:

Ֆինանսական պարտավորություններ

Ֆինանսական պարտավորությունն ապաճանաչվում է, երբ այն մարվում է, չեղյալ է համարվում կամ լրացել է դրա ուժի մեջ մնալու ժամկետը:

Փոխառուի և փոխատուի միջև պարտքային գործիքների փոխանակումը, որոնց պայմաններն էականորեն տարբերվում են միմյանցից, կամ կատարվում է գործող պարտքային գործիքի պայմանների էական փոփոխություն, իրենից ներկայացնում է հին պարտքի մարում, որը պետք է հանգեցնի այդ պարտքի ապաճանաչմանը և նոր պարտքային գործիքի ճանաչմանը, իսկ տարբերությունը համապատասխան հաշվեկշռային հաշվի հետ ձևակերպվում է շահույթի կամ վնասի և այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվությունում:

4.11 Ռեպո և հակադարձ ռեպո համաձայնագրեր

Հետգնման պայմանով արժեթղթերի վաճառքի գործառնությունները («ռեպո») դիտարկվում են որպես ապահովված ֆինանսական գործարքներ: Հետգնման պայմանով վաճառված արժեթղթերը շարունակվում են հաշվառվել ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունում, և այն դեպքում, երբ գնորդն ունի նշված արժեթղթերի վաճառքի կամ գրավադրման պայմանագրային իրավունք կամ համաձայնություն, դրանք վերադասակարգվում են որպես «Հետգնման պայմանագրերով գրավադրված արժեթղթեր» և ներկայացվում են որպես առանձին հաշվեկշռային հոդված: Համապատասխան պարտավորությունն արտացոլվում է ֆինանսական կազմակերպությունների կամ հաճախորդների նկատմամբ հաշիվներում:

Հետվաճառքի պայմանով գնված արժեթղթերը («հակադարձ ռեպո») չեն ճանաչվում ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունում, իսկ տրամադրված գումարները հաշվառվում են որպես պահանջներ ֆինանսական կազմակերպությունների նկատմամբ կամ հաճախորդներին տրված վարկեր և փոխատվություններ:

Արժեթղթերի գնման և վաճառքից առաջացած եկամուտը կամ ծախսը իրենից ներկայացնում է տոկոսային եկամուտ կամ ծախս, որոնք հաշվեգրվում են հետգնման պայմանագրերի գործողության ժամկետների ընթացքում՝ օգտագործելով արդյունավետ տոկոսադրույքի մեթոդը:

Եթե հակադարձ ռեպո պայմանագրով գնված ակտիվները վաճառվեն երրորդ կողմին, արժեթղթերի վերադարձի պարտավորությունը գրանցվում է որպես առևտրային պարտավորություն և չափվում է իրական արժեքով:

4.12 Վարձակալություն

Գործառնական վարձակալություն - Բանկը որպես վարձակալ

Ակտիվների վարձակալությունը, որի դեպքում ակտիվի սեփականության հետ կապված բոլոր ռիսկերն ու օգուտները պահպանվում են վարձատուի մոտ, դասակարգվում է որպես գործառնական վարձակալություն: Գործառնական վարձակալության շրջանակներում վարձավճարները ճանաչվում են որպես ծախս ֆինանսական արդյունքում գծային հիմունքով վարձակալության ժամկետի ընթացքում և ներառվում են գործառնական ծախսերում:

4.13 Հիմնական միջոցներ

Հիմնական միջոցները ներկայացված են սկզբնական արժեքի և կուտակված մաշվածության տարբերությամբ: Երբ ակտիվի հաշվեկշռային արժեքը ավելի մեծ է նրա գնահատված փոխհատուցվող գումարից ոչ ժամանակավոր հանգամանքների պատճառով, այն անմիջապես նվազեցվում է մինչև այդ փոխհատուցվող գումարը: Հողը հաշվառվում է սկզբնական արժեքով և ունի անսահմանափակ օգտակար ծառայության ժամկետ և, հետևաբար, չի ամորտիզացվում:

Ձեռնարկատիրական միավորման ժամանակ ձեռք բերված հիմնական միջոցները ի սկզբանե ճանաչվում են ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունում՝ իրական արժեքով՝ ձեռք բերման ամսաթվի դրությամբ:

Մաշվածությունը հաշվարկվում է գծային մեթոդով ակտիվի օգտակար ծառայության ժամկետի ընթացքում, կիրառելով հետևյալ տարեկան դրույքաչափերը՝

	Օգտակար ծառայության ժամկետ (տարիներ)	Տոկոսադրույք (%)
Շենքեր	30	3.3
Համակարգիչներ և կապի միջոցներ	1-3-5	20-33.33-100
Տրանսպորտային միջոցներ	5	20
Այլ հիմնական միջոցներ	1-5	20-100

Վարձակալված հիմնական միջոցների վրա ուղղված կապիտալ բնույթի ծախսումները կապիտալացվում և ամորտիզացվում են գծային հիմունքով վարձակալման ժամկետի և հիմնական միջոցների և դրանց օգտակար ծառայության ժամկետներից նվազագույնով:

Հիմնական միջոցների վերանորոգման և պահպանման հետ կապված ծախսումները շահույթի կամ վնասի և այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվությունում ճանաչվում են որպես ծախս՝ դրանց կատարման պահին: Կապիտալ բնույթի նորոգման ծախսումները ավելացվում են ակտիվի հաշվեկշռային արժեքին, երբ այդ ծախսումները կատարվում են, և եթե բավարարում են ակտիվի ճանաչման չափանիշներին: Այս ծախսումների մաշվածությունը հաշվարկվում է համապատասխան ակտիվի օգտակար ծառայության մնացորդային ժամկետի ընթացքում:

Հիմնական միջոցի իրացումից առաջացած օգուտ կամ վնասը որոշվում է որպես ակտիվի իրացումից զուտ մուտքերի և հաշվեկշռային արժեքի տարբերություն և հաշվառվում է գործառնական շահույթում:

4.14 Գույքիլ

Ձեռնարկատիրական գործունեության միավորման արդյունքում ձեռքբերված գույքիլը սկզբնապես ճանաչվում է որպես փոխանցված հատուցման և ձեռքբերված որոշելի զուտ ակտիվների և ստանձնած պարտավորությունների տարբերություն:

Սկզբնական ճանաչումից հետո գույքիլը հաշվառվում է սկզբնական արժեքով՝ հանած արժեզրկումից կորուստները:

Գույքիլը գնահատվում է արժեզրկման տեսանկյունից յուրաքանչյուր տարի կամ ավելի հաճախ, եթե ինչ-որ իրադարձություններ կամ հանգամանքների փոփոխություններ վկայում են հաշվեկշռային արժեքի արժեզրկման մասին:

Ձեռնարկատիրական գործունեության միավորման արդյունքում ձևավորված գույքիլը արժեզրկման տեսանկյունից գնահատելու նպատակով «ձեռքբերման ամսաթվից սկսած բաշխվում է Բանկի դրամաստեղծ միավորների կամ դրամաստեղծ միավորների խմբերի միջև, որոնք ակնկալվում է որ ձեռնարկատիրական գործունեության միավորման արդյունքում կստանան օգուտներ: Յուրաքանչյուր դրամաստեղծ միավոր կամ դրամաստեղծ միավորների խումբ, որին վերաբերում է գույքիլը պետք է

- իրենից ներկայացնի ներքին կառավարման նպատակով գույքիլի վերլուծության տեսանկյունից Բանկի կազմում առավել ցածր մակարդակի վարչական միավոր

- մինչ միավորումը չգերազանցի գործառնական սեգմենտի սահմանումը համաձայն ՖՀՄՍ 8 «Գործառնական սեգմենտներ» ստանդարտի:

Գուդվիլի արժեզրկումը գնահատվում է դրամաստեղծ միավորների (կամ դրամաստեղծ միավորների խմբի) փոխհատուցվող արժեքի հիման վրա: Արժեզրկումից կորուստները ճանաչվում են եթե դրամաստեղծ միավորի հաշվեկշռային արժեքը գերազանցում է դրա փոխհատուցվող արժեքը: Գուդվիլի արժեզրկումից կորուստները հետագայում չեն հակադարձվում:

4.15 Ոչ նյութական ակտիվներ

Ոչ նյութական ակտիվները բաղկացած են համակարգչային ծրագրերից, արտոնագրերից և այլն:

Առանձին ձեռք բերված ոչ նյութական ակտիվները սկզբնապես ճանաչվում են ինքնարժեքով: Նախնական ճանաչումից հետո ոչ նյութական ակտիվները հաշվառվում են ինքնարժեքով՝ նվազեցնելով կուտակված ամորտիզացիան կամ արժեզրկումից կորուստները: Ոչ նյութական ակտիվների օգտակար ծառայությունների ժամկետները կարող են լինել որոշակի կամ անորոշ: Որոշակի օգտակար ծառայությունների ժամկետներ ունեցող ոչ նյութական ակտիվներն ամորտիզացվում են գծային հիմունքով օգտակար ծառայության ընթացքում: Համակարգչային ծրագրերի և լիցենզիաների օգտակար ծառայության գնահատված ժամկետը 10 տարի: Ամորտիզացիայի հաշվառման մեթոդները և ժամկետները վերանայվում են յուրաքանչյուր ֆինանսական տարվա վերջում:

Համակարգչային ծրագրերի ընթացիկ սպասարկման ծախսերը հաշվառվում են որպես ծախս դրանց կատարման ժամանակ:

4.16 Բռնագանձված ակտիվներ

Որոշ դեպքերում, ակտիվները բռնագանձվում են վարկային պարտավորությունների չկատարման արդյունքում: Բռնագանձված ակտիվները չափվում են սկզբնական արժեքից և իրացման զուտ արժեքից նվազագույնով:

4.17 Ներգրավված միջոցներ

Ներգրավված միջոցները, որոնք ներառում են ՀՀ կառավարության և կենտրոնական բանկի, այլ ֆինանսական կազմակերպությունների և հաճախորդների հաշիվները, թողարկված արժեթղթերը, սկզբնապես ճանաչվում են ստացված միջոցների իրական արժեքով՝ հանած գործառնականությունների գծով ուղղակի ծախսերը: Սկզբնական ճանաչումից հետո ներգրավված միջոցները հաշվառվում են ամորտիզացված արժեքով՝ օգտագործելով արդյունավետ տոկոսադրույքի մեթոդը: Եկամուտները և ծախսերը գրանցվում են շահույթի կամ վնասի և այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվությունում, ինչպես պարտավորությունների ապաճանաչման ժամանակ, այնպես էլ ամորտիզացիայի ընթացքում:

4.18 Ֆինանսական երաշխիքներ

Ֆինանսական երաշխիքների պայմանագրերը այն պայմանագրերն են, որոնք պահանջում են, որ երաշխիքը տրամադրող փոխհատուցի երաշխիքը ստացողին կոնկրետ պարտապանի կողմից պարտքային գործիքի ժամկետներին համաձայն վճարումները ժամանակին չկատարելու պատճառով վերջինիս կողմից կրած վնասների դիմաց: Նման ֆինանսական երաշխիքներ տրամադրվում են բանկերին, ֆինանսական և այլ կազմակերպություններին հաճախորդների վարկերը, օվերդրաֆտները և այլ բանկային գործիքները ապահովելու նպատակով:

Ֆինանսական երաշխիքները ֆինանսական հաշվետվություններում սկզբնապես ճանաչվում են իրական արժեքով «Այլ պարտավորություններ»-ում՝ որպես կոմիսիոն վճար: Սկզբնական

ճանաչումից հետո Բանկը յուրաքանչյուր երաշխավորության տակ պարտավորությունը չափում է ամորտիզացված վճարից և երաշխավորության արդյունքում առաջացած ցանկացած ֆինանսական պարտավորություն լուծելու համար անհրաժեշտ ելքերի լավագույն գնահատումից առավելագույնով:

4.19 Պահուստներ

Պահուստը ճանաչվում է, երբ Բանկը ունի ներկա իրավական կամ կառուցողական պարտականություն՝ որպես անցյալ դեպքերի արդյունք, և հավանական է, որ այդ պարտականությունը մարելու նպատակով կպահանջվի տնտեսական օգուտներ մարմնավորող միջոցների արտահոսք, և պարտականության գումարը հնարավոր է արժանահավատորեն գնահատել:

4.20 Սեփական կապիտալ

Բաժնեդիրական կապիտալ

Սովորական բաժնետոմսերը դասակարգվում են որպես կապիտալ: Նոր բաժնետոմսերի թողարկմանը, բացի կազմակերպությունների միավորման դեպքում թողարկվող բաժնետոմսերի, վերաբերող ուղղակի ծախսերը նվազեցվում են կապիտալի աճից: Երբ թողարկման արդյունքում ստացված գումարների իրական արժեքը գերազանցում է բաժնետոմսերի անվանական արժեքը, տարբերությունը հաշվառվում է որպես հավելավճար:

Էմիսիոն եկամուտ

Էմիսիոն եկամուտը ներառում է բաժնետոմսերի թողարկումից ստացված ցանկացած հավելավճար: Գործարքի գծով ցանկացած ծախսում, որը կապված է բաժնետոմսերի թողարկման հետ նվազեցվում է էմիսիոն եկամուտից:

Չբաշխված շահույթ

Չբաշխված շահույթը ներառում է ընթացիկ և նախորդ ժամանակաշրջանների չբաշխված շահույթը:

Շահաբաժիններ

Հաշվապահական հաշվեկշռի ամսաթվով շահաբաժինները դուրս են գրվում կապիտալից և ճանաչվում են որպես պարտավորություն, միայն երբ դրանք հաստատվում են հաշվապահական հաշվեկշռի ամսաթվով կամ մինչև այդ: Հաշվապահական հաշվեկշռի ամսաթվից հետո մինչև ֆինանսական հաշվետվությունների հրապարակման ամսաթիվը հայտարարված կամ հաստատված շահաբաժինները բացահայտվում են:

Վաճառքի համար մատչելի ներդրումների վերագնահատման պահուստ

Այս պահուստը արտացոլում է վաճառքի համար մատչելի ներդրումների իրական արժեքի փոփոխությունները:

4.21 Հաշվանցում

Ֆինանսական ակտիվները և պարտավորությունները, եկամուտներն ու ծախսերը ֆինանսական հաշվետվություններում ներկայացվում են հաշվանցված, եթե գոյություն ունի օրենսդրորեն հաստատված իրավունք իրականացնելու հաշվառված գումարների հաշվանցում, ինչպես նաև մտադրություն իրականացնելու հաշվանցում կամ միաժամանակ իրացնելու ակտիվը և մարելու պարտավորությունը:

Եկամուտները և ծախսերը ներկայացվում են զուտ արժեքի հիման վրա, միայն երբ դա թույլատրվում է համաձայն ՖՀՄՄ, կամ մի խումբ համանման գործարքների օգուտի և վնասի համար, ինչպիսին հանդիսանում է Բանկի առևտրային գործունեությունը:

5 Կարևորագույն հաշվապահական գնահատումներ և դատողություններ

ՖՀՄՄ համաձայն ֆինանսական հաշվետվությունների պատրաստումը պահանջում է, որ Բանկի ղեկավարությունը կատարի կարևորագույն հաշվապահական գնահատումներ, դատողություններ և ենթադրություններ, որոնք ազդեցություն են թողնում ֆինանսական հաշվետվությունների ամսաթվի դրությամբ ակտիվների և պարտավորությունների ներկայացվող գումարների, ինչպես նաև հաշվետու ժամանակաշրջանի եկամուտների և ծախսերի վրա: Գնահատումները և դրանց հետ կապված ենթադրությունները, հիմնվելով պատմական փորձի և այլ գործոնների վրա, որոնք հիմնավորված են տվյալ պայմաններում, հիմք են հանդիսանում դատողություններ անելու այն ակտիվների և պարտավորությունների հաշվեկշռային արժեքների վերաբերյալ, որոնք արժեքը հնարավոր չէ որոշել այլ վստահելի աղբյուրներից: Ամեն դեպքում, չնայած գնահատումները հիմնվում են ղեկավարության կողմից ընթացիկ իրադարձությունների լավագույն պատկերացումների վրա, փաստացի արդյունքները վերջին հաշվով կարող են տարբերվել կատարված գնահատումներից:

Ներկայացվող ֆինանսական հաշվետվությունների առումով նշանակալից դատողությունները և գնահատումները ներկայացվում են ստորև:

Իրական արժեքի չափումը

Ֆինանսական գործիքների (երբ ակտիվ շուկայի գնանշումներ չկան) և ոչ ֆինանսական ակտիվների իրական արժեքը սահմանելու համար ղեկավարությունն օգտագործում է գնահատման տեխնիկան: Սա ներառում է զարգացող գնահատումները և ենթադրությունները համապատասխան նրան, թե շուկայի մասնակիցները ինչպես կգնահատեն գործիքները: Ղեկավարությունն իր ենթադրություններում որքան հնարավոր է հիմնվում է դիտարկվող տվյալների վրա, սակայն դրանք միշտ չէ, որ հասանելի են: Այդ դեպքում, ղեկավարությունն օգտագործում է իր ունեցած ամենալավ տեղեկատվությունը: Գնահատված իրական արժեքը կարող է տարբերվել փաստացի արժեքից, որը հաշվետու ժամանակաշրջանի դրությամբ կարող է հասանելի լինել անհատական գործարքների դեպքում (տես՝ ծանոթագրություն 32):

Ներդրումային արժեթղթերի դասակարգում

Բանկի ներդրումային արժեթղթերը ներառում են ՀՀ պետական և ոչ պետական պարտատոմսերը, ոչ պետական բաժնետոմսերը: Սկզբնական ճանաչման ժամանակ Բանկը դասակարգում է արժեթղթերը վաճառքի համար մատչելի ֆինանսական ակտիվներ, որոնց իրական արժեքի ճշգրտումն իրականացվում է կապիտալում:

Հիմնական միջոցների օգտակար ծառայության ժամկետ

Հիմնական միջոցների օգտակար ծառայության ժամկետի գնահատումը դատողության արդյունք է՝ հիմնված նման ակտիվի հետ կապված փորձի վրա: Ապագա տնտեսական օգուտները մարմնավորվում են ակտիվներում և սպառվում հիմնականում օգտագործմանը զուգընթաց: Այնուամենայնիվ, այնպիսի գործոնները, ինչպիսիք են գործառնական, տեխնիկական կամ առևտրային մաշվածությունները, հաճախ հանգեցնում են ակտիվի տնտեսական օգուտների նվազեցմանը: Ղեկավարությունը մնացորդային օգտակար ծառայության ժամկետը գնահատում է ակտիվի ընթացիկ տեխնիկական վիճակին համապատասխան և ըստ այն գնահատված ժամանակաշրջանի, որի ընթացքում Բանկը կանխատեսում է ստանալ օգուտներ: Մնացորդային օգտակար ծառայության ժամկետի գնահատման համար հաշվի են առնվում հետևյալ հիմնական գործոններն. ակտիվների

կանխատեսվող օգտագործումը, գործառնական գործոններից և պահպանման ծրագրից կախված՝ մաշվածությունը և շուկայական պայմանների փոփոխություններից առաջացող տեխնիկական և առևտրային մաշվածությունը:

Ածանցյալ գործիքներ

Ակտիվ շուկայում չհաշվառվող ֆինանսական ածանցյալ գործիքների իրական արժեքները սահմանվում են գնահատման մեթոդների կիրառմամբ: Ածանցյալ գործիքների գնահատումը ներառվում է մեկ արժույթային տոկոսադրույքի սվոպի, բազմարժույթային տոկոսադրույքի սվոպի գործարքներում և փոխարժեքի ֆորվարդային պայմանագրերում: Այս գործարքների իրական արժեքը սահմանվում է որպես հաստատուն դեբիտորական պարտքերի և լողացող պարտավորության ներկա արժեքների միջև տարբերություն կամ հակառակը: Լողացող պարտավորության ներկա արժեքը սահմանվում է ըստ զրոյական արժեկտրոնային կորից ստացված զեդջային գործոնների: Եթե գնահատման մեթոդները կիրառվում են իրական արժեքը սահմանելու համար, դրանք հաստատվում կամ պարբերաբար վերլուծության են ենթարկվում որակավորված մասնագետների կողմից՝ անկախ առաջացման պայմաններից: Այնքանով, որքանով գործնականում հնարավոր է, մոդելները կիրառվում են միայն դիտարկելի տվյալները, այնուամենայնիվ, այնպիսի ոլորտներում, ինչպիսին պարտքային ռիսկն է (ինչպես սեփականատիրոջ, այնպես էլ պայմանագրային գործընկերոջ), փոփոխականությունները և կոռելյացիաները պահանջում են Ղեկավարության գնահատականը: Այս ապագա դրամական միջոցներից ցանկացածի գերազնահատումը և թերազնահատումը կարող է պահանջել այս ածանցյալների հաշվեկշռային արժեքների էական ճշգրտում:

Կապակցված կողմերի հետ գործառնություններ

Բանկն իր գործունեության ընթացքում իրականացնում է գործառնություններ կապակցված կողմերի հետ: Նշված գործառնությունները հիմնականում իրականացվում են շուկայական պայմաններով: Գործող շուկայի բացակայության դեպքում Բանկը կատարում է դատողություններ գործառնությունների շուկայական կամ ոչ շուկայական բնույթի վերաբերյալ: Դատողությունները հիմնվում են այլ հաճախորդների հետ նմանատիպ գործառնությունների, ինչպես նաև արդյունավետ դրույքների վերլուծությունների վրա (տես՝ ծանոթագրություն 31):

Վարկերի և այլ փոխադրությունների արժեզրկում

Բանկը գնահատում է խնդրահարույց վարկերը և փոխադրությունները յուրաքանչյուր հաշվետու ամսաթվի համար՝ պարզելու համար, թե արդյոք առկա են արժեզրկման օբյեկտիվ հայտանիշներ: Մասնավորապես, ղեկավարության դատողությունն անհրաժեշտ է ապագա դրամական միջոցների հոսքերի գումարը և պարբերականությունը գնահատելու համար, երբ անհրաժեշտ է պահանջվող պահուստի չափը որոշել: Նման գնահատումները հիմնված են որոշ գործոնների շուրջ ենթադրությունների վրա և ներկա արդյունքները կարող են տարբեր լինել՝ հանգեցնելով պահուստում հետագա փոփոխությունների:

Նշանակալի վարկերի և փոխադրությունների համար անհատական ստեղծված հատուկ պահուստներից բացի, Բանկը նաև ստեղծում է արժեզրկման խմբային պահուստներ, այն ռիսկերի գծով, որոնք չնայած որ անհատապես չեն գնահատվել, սակայն պարունակում են չվճարման ավելի մեծ ռիսկ, քան սկզբնապես որոշվել էր: Սա հաշվի է առնում այնպիսի գործոնների ազդեցությունը, ինչպիսիք են վատթարացումը երկրի ռիսկում, արդյունաբերության մեջ և տեխնոլոգիական հնացումը, ինչպես նաև բացահայտված կառուցվածքային թերությունները կամ դրամական միջոցների հոսքերի նվազումները (տես՝ ծանոթագրություն 20):

Կապիտալի գործիք հանդիսացող վաճառքի համար մատչելի ներդրումների արժեզրկում

Բանկը համարում է կապիտալի գործիք հանդիսացող վաճառքի համար մատչելի ներդրումն արժեզրկված, երբ դրա իրական արժեքի նվազումը էական է կամ կրում է երկարատև բնույթ: Որոշելու համար էական է կամ երկարատև նվազումը՝ Բանկը կատարում է որոշակի դատողություններ: Այդ դատողությունները կատարելիս, այլ գործոնների հետ մեկտեղ, Բանկը հաշվի է առնում նաև բաժնետոմսերի գնի փոփոխականությունը: Բացի դրանից, արժեզրկումը հնարավոր է, երբ առկա են ապացույցներ, որ վատացել է ֆինանսական վիճակը տվյալ կազմակերպության, արդյունաբերության կամ ճյուղի, որտեղ կատարվել է ներդրումը, կատարվել են փոփոխություններ տեխնոլոգիաներում և գործառնական կամ ֆինանսական դրամական միջոցների հոսքերում:

Գուդվիլի արժեզրկում

Բանկը գնահատում է գուդվիլը յուրաքանչյուր հաշվետու ամսաթվի համար՝ պարզելու համար, թե արդյոք առկա են արժեզրկման օբյեկտիվ հայտանիշներ: Գուդվիլի արժեզրկումը գնահատվում է դրամաստեղծ միավորների փոխհատուցվող արժեքի հիման վրա:

6 Ձեռնարկատիրական գործունեության միավորում

Միացման պայմանագրի համաձայն Բանկը 2017թ. հունվարին ձեռք է բերել "Հայկական զարգացման Բանկ" ՓԲԸ-ի 100% բաժնետոմսերը և վերահսկողություն, որի լիցենզիան ՀՀ Կենտրոնական բանկի կողմից հետ է կանչվել: Ձեռքբերումը թույլ է տալիս Բանկին ընդլայնել իր բանկային գործունեությունը:

Փոխանցված հատուցում

Փոխանցված հատուցման իրական արժեքը կազմում է 15,129,999 հազար դրամ:

Որոշելի ձեռքբերված ակտիվներ և ստանձնած պարտավորություններ

Ձեռնարկատիրական գործունեության միավորման արդյունքում ձեռք բերված ակտիվների և ստանձնած պարտավորությունների իրական արժեքները ձեռքբերման ամսաթվի դրությամբ հետևյալն են.

Հազար ՀՀ դրամ

**Ձեռքբերման ամսաթվի
դրությամբ ճանաչված
իրական արժեքներ**

Ակտիվներ

Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ	12,495,061
Պահանջներ բանկերի և այլ ֆինանսական կազմակերպությունների նկատմամբ	336,307
Ածանցյալ ֆինանսական ակտիվներ	3,346
Վաճառքի համար մատչելի արժեթղթեր	4,680,292
Մինչև մարումը պահվող արժեթղթեր	1,263,786
Հաճախորդներին տրված վարկեր	38,746,022
Հիմնական միջոցներ և ոչ նյութական ակտիվներ	2,810,226
Բռնագանձված ակտիվներ	1,390,558
Այլ ակտիվներ	176,104
Ընդամենը՝ ակտիվներ	61,901,702

Պարտավորություններ

Պարտավորություններ բանկերի նկատմամբ*	114,250
Հաճախորդների ընթացիկ հաշիվներ և ավանդներ	50,089,623
Այլ փոխառություններ	878,788
Այլ պարտավորություններ	93,379
Ընդամենը՝ պարտավորություններ	51,176,040
Որոշելի զուտ ակտիվներ	10,725,662

* Պարտավորություններ բանկերի նկատմամբ ներառում է Արարատբանկ ԲԲԸ-ի բանկային հաշիվների մնացորդը 114,009 հազար դրամ գումարով

*Իրական արժեքի չափում**Պահանջներ և պարտավորություններ ֆինանսական կազմակերպությունների նկատմամբ*

Մեկ ամիս մարման ժամկետ ունեցող ակտիվների և պարտավորությունների համար, հաշվեկշռային արժեքը մոտավոր արտացոլում է իրական արժեքը, քանի որ այս ֆինանսական գործիքների մարման ժամկետները բավականին կարճ են: Մեկ ամսից ավելի մարման ժամկետ ունեցող ակտիվների և պարտավորությունների իրական արժեքը սահմանվում է ակնկալվող ապագա դրամական միջոցների հոսքերի հաշվարկից ելնելով և զեղչվել է ձեռքբերման օրվա դրությամբ գործող համապատասխան տոկոսադրույքներով:

Հաճախորդներին տրված վարկեր և փոխադրություններ

Այն միջոցների գնահատված իրական արժեքները, որոնք ունեն ֆիքսված տոկոսադրույք, սահմանվում են ելնելով ակնկալվող ապագա դրամական միջոցների հոսքերի հաշվարկից, որոնք զեղչվել են նման պարտքային ռիսկ և մարման ժամկետ ունեցող գործիքների ձեռքբերման օրվա դրությամբ գործող տոկոսադրույքներով: Արժեզրկված վարկերի իրական արժեքը հաշվարկվում է գրավի առարկայի վաճառքից ակնկալվող դրամական միջոցների հոսքերի հիման վրա:

Մինչև մարման ժամկետը պահվող ներդրումներ

Մինչև մարման ժամկետը պահվող ներդրումների իրական արժեքը հիմնված է շուկայում գործող տոկոսադրույքների վրա: Այն արժեթղթերի իրական արժեքը, որոնց վերաբերյալ բացակայում են գնանշումները, հիմնված են ակնկալվող ապագա դրամական միջոցների հոսքերի հաշվարկի վրա, որոնք զեղչվել են ձեռքբերման օրվա դրությամբ շուկայում գործող տոկոսադրույքներով:

Գույքի ձեռք բերումից

Ձեռքբերման արդյունքում ճանաչվել է գույքի.

Հազար ՀՀ դրամ

Փոխանցված հատուցում	15,129,999
Որոշելի զուտ ակտիվների իրական արժեք	10,725,662
Գույքի	4,404,337
Գույքի արժեզրկում	(880,871)
Գույքի մնացորդ արժեզրկումից հետո	3,523,466

7 Տոկոսային և նմանատիպ եկամուտներ և ծախսեր

Հազար ՀՀ դրամ

	2017	2016
<i>Տոկոսային և նմանատիպ եկամուտներ</i>		
Հաճախորդներին տրված վարկեր	12,782,080	7,845,483
Վաճառքի համար մատչելի ֆինանսական ակտիվներ	2,398,919	1,930,002
Հակադարձ ռեպո գործառնություններ	562,610	559,517
Բանկերին և ֆինանսական կազմակերպություններին տրված վարկեր և փոխառություններ, դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ	192,551	284,615
Անհատապես արժեզրկված ակտիվների գծով հաշվեզրկված տոկոսներ	118,513	155,891
Ընդամենը տոկոսային և նմանատիպ եկամուտներ	16,054,673	10,775,508
<i>Տոկոսային և նմանատիպ ծախսեր</i>		
Հաճախորդների ընթացիկ հաշիվներ և ավանդներ	4,743,727	2,433,587
Այլ փոխառություններ	3,190,351	2,821,350
Պարտավորություններ բանկերի նկատմամբ	144,753	147,795
Թողարկված պարտքային արժեթղթեր	331,429	268,931
Ռեպո գործառնություններ	57,950	53,251
Ընդամենը տոկոսային և նմանատիպ ծախսեր	8,468,210	5,724,914
Տոկոսային և նմանատիպ զուտ եկամուտներ	7,586,463	5,050,594

8 Կոմիսիոն և այլ վճարների տեսքով եկամուտներ և ծախսեր

Հազար ՀՀ դրամ	2017	2016
<i>Կոմիսիոն և այլ վճարների տեսքով եկամուտներ</i>		
Վճարահաշվարկային և այլ ծառայություններ	935,971	709,586
Պլաստիկ քարտերի սպասարկում	431,883	336,858
Երաշխիքներ և ակրեդիտիվներ	12,412	3,383
Ընդամենը կոմիսիոն և այլ վճարների տեսքով եկամուտներ	1,380,266	1,049,827
<i>Կոմիսիոն և այլ վճարների տեսքով ծախսեր</i>		
Գործառնություններ պլաստիկ քարտերով	554,481	454,748
Վճարահաշվարկային ծառայություններ	137,758	71,281
Երաշխիքներ	19,917	31,796
Ֆոնդային բորսայի ծառայություններ	31,555	1,109
Ընդամենը կոմիսիոն և այլ վճարների տեսքով ծախսեր	743,711	558,934
Կոմիսիոն և այլ վճարների տեսքով զուտ եկամուտներ	636,555	490,893

9 Զուտ եկամուտ արտարժույթային գործառնություններից

Հազար ՀՀ դրամ	2017	2016
Արտարժույթի առջ ու վաճառքից զուտ եկամուտ	926,420	696,994
Զուտ օգուտ/(վնաս) ոչ առևտրային ֆինանսական ակտիվների և պարտավորությունների վերագնահատումից	78,555	(249,015)
Ընդամենը զուտ եկամուտ արտարժույթային գործառնություններից	1,004,975	447,979

10 Այլ գործառնական եկամուտներ և ծախսեր

Հազար ՀՀ դրամ	2017	2016
<i>Այլ գործառնական եկամուտներ</i>		
Ստացված տույժեր և տուգանքներ	669,098	452,511
Թանկարժեք մետաղներով գործառնություններից եկամուտներ	12	47,575
Այլ ակտիվների վաճառից եկամուտներ	8,789	-
Արժեթղթերի հաշվառման ծառայություններ	51,931	-
Այլ եկամուտ	50,818	30,693
Ընդամենը այլ գործառնական եկամուտներ	780,648	530,779
<i>Այլ գործառնական ծախսեր</i>		
Վճարումներ ավանդների հատուցումը երաշխավորող պետական հիմնադրամին	312,127	65,002
Ինկասացիայի գծով գործառնական ծախսեր	89,890	70,200
Դեպոզիտարիայի կողմից մատուցվող ծառայություններ	43,300	-
Պլաստիկ քարտերի գծով գործառնական ծախսեր	28,059	18,599
Վճարներ ֆինանսական համակարգի հաշտարարին	21,725	13,336
Հիմնական միջոցների օտարումից զուտ վնաս	41,832	-
Այլ ակտիվների օտարումից զուտ վնաս	-	4,354
Այլ ծախսեր	46,668	37,513
Ընդամենը այլ գործառնական ծախսեր	583,601	209,004
Այլ գործառնական զուտ եկամուտ	197,047	321,775

11 Արժեզրկման կորուստներ/(հակադարձում)

Հազար ՀՀ դրամ	2017	2016
Պահանջներ բանկերին և այլ ֆինանսական կազմակերպություններին նկատմամբ (ծանոթագրություն 17)	11,822	(11,037)
Հաճախորդներին տրված վարկեր (ծանոթագրություն 20)	725,988	1,272,884
Այլ ակտիվներ (ծանոթագրություն 23)	(33,614)	3,433
Ընդամենը արժեզրկումից կորուստներ	704,196	1,265,280

12 Անձնակազմի գծով ծախսեր

Հազար ՀՀ դրամ	2017	2016
Աշխատավարձ և դրան հավասարեցված այլ վճարներ	3,253,567	2,293,546
Անձնակազմի գծով այլ ծախսեր	34,781	19,969
	<u>3,288,348</u>	<u>2,313,515</u>

13 Այլ ընդհանուր վարչական ծախսեր

Հազար ՀՀ դրամ	2017	2016
Գործառնական վարձակալության գծով ծախսեր	458,183	369,386
Վերանորոգման և պահպանման ծախսեր	260,835	188,054
Անվտանգության ծառայություն	262,680	236,167
Գովազդ և շուկայավարում	150,664	101,790
Հարկեր, բացառությամբ շահութահարկի	238,430	163,959
Կապի և տեղեկատվական ծառայություններ	124,545	92,784
Գործուղման ծախսեր	41,515	35,827
Գրասենյակային ծախսեր	61,041	53,789
Կոմունալ և գրասենյակի սպասարկման ծախսեր	79,364	48,963
Մասնագիտական ծառայություններ	37,524	48,452
Ներկայացուցչական ծախսեր	21,361	12,322
Ապահովագրություն	24,869	16,345
Անդամավճարներ	10,894	12,529
Այլ ծախսեր	78,870	57,055
Ընդամենը այլ ընդհանուր վարչական ծախսեր	<u>1,850,775</u>	<u>1,437,422</u>

14 Շահութահարկի գծով ծախս

Հազար ՀՀ դրամ	2017	2016
Ընթացիկ հարկի գծով ծախս	655,545	283,144
Նախորդ տարիների շահութահարկի ճշգրտում	-	1,793
Հետաձգված հարկ	(37,448)	6,397
Ընդամենը շահութահարկի գծով ծախս	<u>618,097</u>	<u>291,334</u>

Հայաստանի Հանրապետությունում շահութահարկի դրույքաչափը կազմում է 20% (2016թ.՝ 20%): ՀՀ հարկային օրենսդրության և ՖՀՄՍ-ի միջև եղած տարբերությունը մի շարք ակտիվների և պարտավորությունների գծով առաջացնում է ժամանակավոր տարբերություններ ֆինանսական հաշվետվությունների կազմման նպատակներով դրանց հաշվեկշռային արժեքների և հարկման

բազայի միջև: Հետաձգված շահութահարկի գումարը հաշվարկվում է 20% հիմնական դրույքաչափը կիրառելով:

Ստորև ներկայացվում է շահութահարկի գծով ծախսի և հաշվապահական շահույթի միջև փոխկապակցվածությունը:

Հազար ՀՀ դրամ

	2017	Արդյունավետ դրույքաչափ (%)	2016	Արդյունավետ դրույքաչափ (%)
Շահույթ մինչև հարկումը	2,622,483		1,380,809	
Շահութահարկ՝ 20% դրույքաչափով	524,497	20	276,162	20
Չնվազեցվող ծախսեր	135,681	5	4,594	1
Արտարժույթի (դրական)/բացասական փոխարժեքային տարբերություն	(15,711)	(1)	8,785	-
Հարկային օրենսդրության փոփոխությունների հետ կապված չճանաչված հետաձգված հարկային պարտավորության ազդեցությունը	(26,370)	(1)	-	-
Նախորդ տարվա ընթացիկ հարկին վերաբերող ճշգրտումներ	-	-	1,793	-
Ընդամենը շահութահարկի գծով ծախս	618,097	23	291,334	21

Ժամանակավոր տարբերությունների գծով հետաձգված հարկի հաշվարկ:

Հազար ՀՀ դրամ

	2016թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	Շահույթում կամ վնասում ճանաչված	Այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքում ճանաչված	2017թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ
Հաճախորդներին տրված վարկեր	20,636	(3,214)	-	17,422
Հաճախորդների ընթացիկ հաշիվներ և ավանդներ	3,635	9,021	-	12,656
Այլ պարտավորություններ	95,217	4,625	-	99,842
Համախառն հետաձգված հարկային ակտիվ	119,488	10,432	-	129,920
Բանկերին և այլ ֆինանսական կազմակերպություններին տրված վարկեր և փոխատվություններ	(29,938)	27,016	-	(2,922)
Հիմնական միջոցներ և ոչ նյութական ակտիվներ	(23,841)	-	-	(23,841)
Վաճառքի համար մատչելի ֆինանսական ակտիվներ	(216,655)	-	(5,079)	(221,734)
Ընդամենը հետաձգված հարկային պարտավորություն	(270,434)	27,016	(5,079)	(248,497)
Զուտ հետաձգված հարկային ակտիվ/(պարտավորություն)	(150,946)	37,448	(5,079)	(118,577)

Հազար ՀՀ դրամ

	2015թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	Շահույթում կամ վնասում ճանաչված	Այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքում ճանաչված	2016թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ
Վաճառքի համար մատչելի ֆինանսական ակտիվներ	50,730	-	(50,730)	-
Հաճախորդներին տրված վարկեր	27,504	(6,868)	-	20,636
Հաճախորդների ընթացիկ հաշիվներ և ավանդներ	-	3,635	-	3,635
Այլ պարտավորություններ	83,438	11,779	-	95,217
Համախառն հետաձգված հարկային ակտիվ	161,672	8,546	(50,730)	119,488
Հաճախորդների ընթացիկ հաշիվներ և ավանդներ	(7,167)	7,167	-	-
Բանկերին և այլ ֆինանսական կազմակերպություններին տրված վարկեր և փոխատվություններ	(12,837)	(17,101)	-	(29,938)
Հիմնական միջոցներ և ոչ նյութական ակտիվներ	(15,646)	(8,195)	-	(23,841)
Այլ ակտիվներ	(3,186)	3,186	-	-
Վաճառքի համար մատչելի ֆինանսական ակտիվներ	-	-	(216,655)	(216,655)
Ընդամենը հետաձգված հարկային (պարտավորություն)	(38,836)	(14,943)	(216,655)	(270,434)
Զուտ հետաձգված հարկային ակտիվ/(պարտավորություն)	122,836	(6,397)	(267,385)	(150,946)

15 Մեկ բաժնետոմսին ընկնող շահույթ

Հազար ՀՀ դրամ

	2017	2016
Տարվա շահույթ	2,004,386	1,089,475
Շրջանառության մեջ գտնվող սովորական բաժնետոմսերի կշռված միջին թիվ (հատ)	1,760,731	1,337,077
Մեկ բաժնետոմսին բաժին ընկնող բազային շահույթը	1.13	0.81

16 Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ

Հազար ՀՀ դրամ	2017թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	2016թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ
Կանխիկ դրամական միջոցներ	7,613,864	9,850,129
Թղթակցային հաշիվներ ՀՀԿԲ-ում	29,647,732	25,869,141
Նոստրո հաշիվներ այլ բանկերում	782,830	2,898,463
Ընդամենը դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ	38,044,426	38,617,733

Թղթակցային հաշիվները ՀՀ ԿԲ-ում ներառում են նաև ՀՀ բանկային օրենսդրության համաձայն ՀՀ ԿԲ-ում տեղաբաշխված պարտադիր պահուստները, որոնք դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ հաշվարկվել են Բանկի կողմից ներգրավված դրամային որոշ միջոցների 2%-ի և արտարժույթով որոշ միջոցների 18%-ի չափով ամբողջությամբ ՀՀ դրամով: Այդ միջոցները 2017թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ կազմում են 13,950,521 հազար դրամ (2016թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ՝ 10,650,734 հազար դրամ): Այդ միջոցների ելքագրումն արգելված չէ, սակայն պահուստավորման նվազագույն չափը չպահպանելը հանգեցնում է ՀՀ Կենտրոնական բանկի կողմից տույժերի կիրառման: Պարտադիր պահուստավորման միջոցների դիմաց Բանկը տոկոսներ չի ստանում:

2017թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ Բանկը չունի նոստրո հաշիվ (2016թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ՝ նույնպես), որի մնացորդը գերազանցում է սեփական կապիտալի 10%-ը:

2017թ. ընթացքում իրականացվել են հետևյալ անկանխիկ գործառնությունները.

- վարկի մարում գրավների տրամադրման միջոցով 539,072 հազար դրամ գումարով (2016թ.՝ 137,234 հազար դրամ)

17 Պահանջներ բանկերի և այլ ֆինանսական կազմակերպությունների նկատմամբ

Հազար ՀՀ դրամ	2017թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	2016թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ
<i>Պահանջներ բանկերի նկատմամբ</i>		
Վարկեր	678,019	3,880,848
ՀՀ ԿԲ-ում պլաստիկ քարտերով գործառնությունների համար դեպոնացված միջոց	620,000	290,000
Ստեղծված ավանդներ ոչ ռեզիդենտ բանկերում	-	16,357
Հակադարձ հետգնման պայմանագրեր	4,828,803	5,008,629
Այլ մնացորդներ	111,249	36,511
Ընդամենը պահանջներ բանկերի նկատմամբ	6,238,071	9,232,345

Հազար ՀՀ դրամ

2017թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ 2016թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ

Պահանջներ այլ ֆինանսական կազմակերպությունների նկատմամբ

Վարկեր	2,527,472	1,345,122
Հակադարձ հետգնման պայմանագրեր	3,423,945	2,455,331
Սառեցված ավանդներ ֆինանսական կազմակերպություններ	261,507	255,760
Ընդամենը այլ ֆինանսական կազմակերպությունների նկատմամբ պահանջների համախառն գումար	6,212,924	4,056,213
Արժեզրկումից պահուստներ ֆինանսական կազմակերպությունների նկատմամբ պահանջների գծով	(25,273)	(13,451)
Ընդամենը պահանջներ այլ ֆինանսական կազմակերպությունների նկատմամբ	6,187,651	4,042,762
Ընդամենը պահանջներ բանկերի և այլ ֆինանսական կազմակերպությունների նկատմամբ	12,425,722	13,275,107

Վարկերն ու ավանդները ժամկետանց կամ արժեզրկված չեն:

2017թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ սառեցված ավանդները ֆինանսական կազմակերպություններում իրենցից ներկայացնում են Master Card վճարային համակարգում անդամակցության դիմաց սառեցված ավանդը 70,771 հազար դրամ գումարի չափով (2016թ.՝ 65,087 հազար դրամ) և Visa վճարային համակարգում անդամակցության դիմաց սառեցված 190,735 հազար դրամ գումարը (2016թ.՝ 190,672 հազար դրամ):

2017թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ հակադարձ ռեպո համաձայնագրերով գնված արժեթղթերի իրական արժեքը և տրամադրված վարկերի հաշվեկշռային արժեքը ներկայացվում է ստորև.

Հազար ՀՀ դրամ

2017թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ 2016թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ

Գրավի իրական արժեքը	Վարկի գումարը	Գրավի իրական արժեքը	Վարկի գումարը
---------------------	---------------	---------------------	---------------

ՀՀ պետական պարտատոմսեր	8,499,474	8,252,748	7,510,133	7,463,960
Ընդամենը հետգնման պայմանագրերով գնված արժեթղթեր	8,499,474	8,252,748	7,510,133	7,463,960

Բանկերին տրված վարկերը արժեզրկված կամ ժամկետանց չեն:

Այլ ֆինանսական կազմակերպությունների նկատմամբ պահանջների գծով արժեզրկման կորուստների հատկացումների շարժը հետևյալն է.

Հազար ՀՀ դրամ

Ընդամենը

01 հունվար 2016	24,488
Տարվա զուտ հակադարձում	(11,037)
31 դեկտեմբեր 2016	13,451
Տարվա զուտ ծախս	11,822
31 դեկտեմբեր 2017	25,273

18 Ածանցյալ ֆինանսական գործիքներ

Արժույթի և տոկոսադրույքի սվոպերը դրամական միջոցների մեկը մյուսով փոխարինման ապահովումներ են: Սվոպերը հանգեցնում են արտարժույթների տնտեսական փոխանակման: Բանկի վարկային ռիսկը ներկայացնում է սվոփային պայմանագրերի փոխարինման պոտենցիալ ծախս, այն դեպքում, եթե պայմանագրային կողմերը չմարեն իրենց պարտավորությունները:

Առկա ածանցյալ ֆինանսական գործիքների համախառն պայմանագրային կամ պայմանական գումարները, համաձայն որոնց գործիքները նպաստավոր են կամ ոչ, կարող են ժամանակ առ ժամանակ նշանակալիորեն տատանվել՝ հանգեցնելով ածանցյալ ֆինանսական ակտիվների և պարտավորությունների համախառն իրական արժեքների տատանման:

Ածանցյալ ֆինանսական գործիքների իրական արժեքները ներկայացված են ստորև.

Հազար ՀՀ դրամ

2017թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ

	Պայմանական գումար	Ակտիվների իրական արժեք	Պարտավ. իրական արժեք
<i>Արտարժույթով պայմանագրեր</i>			
Արտարժույթային սվոփ պայմանագրեր	5,871,622	20,766	49
Արտարժույթային ֆորվարդ պայմանագրեր	1,889,901	768	3,204
Ընդամենը ածանցյալ ֆինանսական գործիքներ		21,534	3,253

Հազար ՀՀ դրամ

2016թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ

	Պայմանական գումար	Ակտիվների իրական արժեք	Պարտավ. իրական արժեք
<i>Արտարժույթով պայմանագրեր</i>			
Արտարժույթային սվոփ պայմանագրեր	3,482,819	156,234	-
Արտարժույթային ֆորվարդ պայմանագրեր	992,289	6,443	847
Ընդամենը ածանցյալ ֆինանսական գործիքներ		162,677	847

19 Վաճառքի համար մատչելի արժեթղթեր

Հազար ՀՀ դրամ

	2017թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	2016թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ
ՀՀ պետական պարտատոմսեր	25,840,497	26,081,268
Ոչ պետական պարտատոմսեր	3,310,619	764,837
Կորպորատիվ բաժնետոմսեր	87,122	55,839
Ընդամենը ներդրումներ	29,238,238	26,901,944

Բոլոր պարտքային արժեթղթերն ունեն հաստատուն տոկոսներ.

Բանկը տարվա ընթացքում ամորտիզացված արժեքով չափվող որևէ ֆինանսական ակտիվ չի վերադասակարգել որպես իրական արժեքով չափվող (2016թ. նոյնպես):

Չգնանշվող վաճառքի համար մատչելի պարտքային արժեթղթերը չափվում են իրական արժեքով, օգտագործելով գնահատման տեխնիկա՝ հիմնված տվյալ պահին գործող շուկայական տոկոսադրույքների վրա, որպես տվյալ ֆինանսական գործիքի ապագա դրամական միջոցների հոսքերի զեղչատոկոս:

Վաճառքի համար մատչելի արժեթղթերն ըստ արդյունավետ տոկոսադրույքների և մարմանը մնացած ժամկետների ներառում են.

Հազար ՀՀ դրամ

	2017թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ		2016թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	
	%	Ժամկետ	%	Ժամկետ
Պետական պարտատոմսեր	4.74%-16.60%	2018-2047	4.74%-16.35%	2017-2036
Ոչ պետական պարտատոմսեր	4.36%-12.75%	2018-2024	4.36%-10.75%	2018-2019

Սկզբնական արժեքով ներկայացված վաճառքի համար մատչելի ներդրումները ներառում են չգնանշվող բաժնային արժեթղթերը դրամային փոխանցումների և ֆինանսական ծառայությունների ոլորտում: Այս ներդրումների համար գործող շուկա գոյություն չունի, և վերջերս տեղի չեն ունեցել այնպիսի գործարքներ, որոնք կարող էին տրամադրել վկայություն դրանց ընթացիկ իրական արժեքի մասին: Ի լրումն, զեղչված դրամական միջոցների հոսքերի մեթոդի կիրառման արդյունքում ձևավորվում են մի շարք իրական արժեքներ, ինչը պայմանավորված է այս ոլորտում դրամական միջոցների ապագա հոսքերի առկայության հետ կապված անորոշությամբ: Այնուամենայնիվ, ղեկավարությունը գտնում է, որ քիչ հավանական է, որ տարեվերջի դրությամբ իրական արժեքն էականորեն կտարբերվի հաշվեկշռային աժեքից:

20 Հաճախորդներին տրված վարկեր

Հազար ՀՀ դրամ

	2017թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	2016թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ
Վարկեր	93,198,548	55,193,382
Վարկային քարտեր	15,821,677	6,111,372
Օվերդրաֆտներ և վարկային գծեր	7,665,216	6,058,277
Հակադարձ ռեպո համաձայնագրեր	50,613	346,342
Ֆինանսական վարձակալություն	322,466	89,051
Ֆակտորինգ	4,141,700	38,055
	<u>121,200,220</u>	<u>67,836,479</u>
Արժեզրկումից պահուստներ վարկերի գծով	(2,033,077)	(1,687,532)
	<u>119,167,143</u>	<u>66,148,947</u>

2017թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ հակադարձ հետգնման պայմանագրերի դիմաց գրավադրված ՀՀ պետական պարտատոմսերի իրական արժեքը, որոնք Բանկն իրավունք ունի վաճառել կամ վերագրավադրել պարտավորությունների խախտման բացակայության դեպքում, կազմում է 56,033 հազար դրամ (2016թ.՝ 375,276 հազար դրամ):

Վարկերը տրամադրվել են հիմնականում Հայաստանի Հանրապետությունում գտնվող հաճախորդներին, որոնք իրենց գործունեությունը ծավալել են տնտեսության հետևյալ ճյուղերում.

Տրամադրված վարկերի վերլուծությունն ըստ տնտեսության ճյուղերի ներկայացված է ստորև.

2017թ. Դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ

Հազար ՀՀ դրամ

	Արդյունա- բերություն	Գյուղա- տնտե- սություն	Շինարա- րություն	Առևտուր	Տրանս- պորտ և կապ	Սպասար- կում	Սպառո- ղական ուղորտ	Հիփոթեք	Այլ	Ընդամենը
Վարկեր	21,104,470	2,508,351	11,150,512	25,499,604	4,579,277	7,723,399	23,391,700	16,770,907	8,472,000	121,200,220
Արժեզրկումից պահուստներ վարկերի գծով	(429,935)	(50,167)	(223,010)	(290,455)	(45,720)	(71,945)	(334,273)	(373,406)	(214,166)	(2,033,077)
Զուտ վարկեր	<u>20,674,535</u>	<u>2,458,184</u>	<u>10,927,502</u>	<u>25,209,149</u>	<u>4,533,557</u>	<u>7,651,454</u>	<u>23,057,427</u>	<u>16,397,501</u>	<u>8,257,834</u>	<u>119,167,143</u>

Հազար ՀՀ դրամ

	Արդյունա- բերություն	Գյուղա- տնտե- սություն	Շինարա- րություն	Առևտուր	Տրանս- պորտ և կապ	Սպասար- կում	Սպառո- ղական ուղի	Հիփոթեք	Այլ	Ընդամենը
Վարկեր	8,494,339	1,740,661	4,580,160	20,277,608	4,770,471	8,068,708	11,403,112	6,870,220	1,631,200	67,836,479
Արժեզրկումից պահուստներ վարկերի գծով	(582,006)	(66,667)	(69,361)	(283,939)	(59,519)	(249,858)	(167,438)	(68,702)	(140,042)	(1,687,532)
Զուտ վարկեր	<u>7,912,333</u>	<u>1,673,994</u>	<u>4,510,799</u>	<u>19,993,669</u>	<u>4,710,952</u>	<u>7,818,850</u>	<u>11,235,674</u>	<u>6,801,518</u>	<u>1,491,158</u>	<u>66,148,947</u>

Վարկերի և փոխատվությունների գծով արժեզրկման պահուստի շարժն ըստ դասերի հետևյալն է.

2017թ. Դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ

Հազար ՀՀ դրամ	Արդյունա- բերություն	Գյուղա- տնտե- սություն	Շինարա- րություն	Առևտուր	Տրանս- պորտ և կապ	Սպասար- կում	Սպառո- ղական	Հիփոթե- քային	Այլ	Ընդամենը
2017թ. Հունվարի 1 դրությամբ	582,006	66,667	69,361	283,939	59,519	249,858	167,438	68,702	140,042	1,687,532
Ձեռնարկատիրական գործունեության միավորման միջոցով ծեղքերված	110,736	1,212	18,719	91,162	2,801	62,416	527,566	382,001	62,857	1,259,470
Տարվա ծախս/(հակադարձու- մ)	353,972	(58,627)	128,971	(174,023)	(97,836)	(304,395)	100,097	855,612	(77,783)	725,988
Զուտ (դուրսգրում)/ վերադարձ	<u>(616,779)</u>	<u>40,915</u>	<u>5,959</u>	<u>89,377</u>	<u>81,236</u>	<u>64,066</u>	<u>(460,828)</u>	<u>(932,909)</u>	<u>89,050</u>	<u>(1,639,913)</u>
2017թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	<u>429,935</u>	<u>50,167</u>	<u>223,010</u>	<u>290,455</u>	<u>45,720</u>	<u>71,945</u>	<u>334,273</u>	<u>373,406</u>	<u>214,166</u>	<u>2,033,077</u>
Անհատական արժեզրկում	-	-	-	41,613	-	-	32,470	90,558	60,689	225,330
Խմբային արժեզրկում	<u>429,935</u>	<u>50,167</u>	<u>223,010</u>	<u>248,842</u>	<u>45,720</u>	<u>71,945</u>	<u>301,803</u>	<u>282,848</u>	<u>153,477</u>	<u>1,807,747</u>
	<u>429,935</u>	<u>50,167</u>	<u>223,010</u>	<u>290,455</u>	<u>45,720</u>	<u>71,945</u>	<u>334,273</u>	<u>373,406</u>	<u>214,166</u>	<u>2,033,077</u>
Անհատապես արժեզրկված վարկերի համախառն գումար (մինչև անհատապես գնահատված արժեզրկման պահուստներով զտելը)	<u>-</u>	<u>-</u>	<u>-</u>	<u>215,546</u>	<u>-</u>	<u>-</u>	<u>49,496</u>	<u>219,555</u>	<u>687,362</u>	<u>1,171,959</u>

2016թ. Դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ

Հազար ՀՀ դրամ	Արդյունա- բերություն	Գյուղա- տնտե- սություն	Շինարա- րություն	Առևտուր	Տրանս- պորտ և կապ	Սպասար- կում	Սպառո- ղական	Հիփոթե- քային	Այլ	Ընդամենը
2016թ. Հունվարի 1 դրությամբ	320,630	29,656	90,266	266,849	127,592	271,348	155,168	54,689	310,295	1,626,493
Տարվա ծախս/(հակադարձում)	305,899	179,425	115,737	313,185	(56,346)	(5,813)	71,915	(1,009)	349,891	1,272,884
Զուտ (դուրսգրում)/ վերադարձ	(44,523)	(142,414)	(136,642)	(296,095)	(11,727)	(15,677)	(59,645)	15,022	(520,144)	(1,211,845)
2016թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	<u>582,006</u>	<u>66,667</u>	<u>69,361</u>	<u>283,939</u>	<u>59,519</u>	<u>249,858</u>	<u>167,438</u>	<u>68,702</u>	<u>140,042</u>	<u>1,687,532</u>
Անհատական արժեզրկում	301,753	-	-	19,523	12,326	174,883	55,162	-	50,554	614,201
Խմբային արժեզրկում	280,253	66,667	69,361	264,416	47,193	74,975	112,276	68,702	89,488	1,073,331
	<u>582,006</u>	<u>66,667</u>	<u>69,361</u>	<u>283,939</u>	<u>59,519</u>	<u>249,858</u>	<u>167,438</u>	<u>68,702</u>	<u>140,042</u>	<u>1,687,532</u>
Անհատապես արժեզրկված վարկերի համախառն գումար (մինչև անհատապես գնահատված արժեզրկման պահուստներով զտելը)	<u>553,032</u>	<u>-</u>	<u>-</u>	<u>93,203</u>	<u>51,149</u>	<u>571,180</u>	<u>175,549</u>	<u>-</u>	<u>166,582</u>	<u>1,610,695</u>

Տրամադրված վարկերի և փոխատվությունների վերլուծությունն ըստ հաճախորդների ունի
հետևյալ տեսքը.

Հազար ՀՀ դրամ

	2017թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	2016թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ
Պետական ձեռնարկություններ և հիմնարկներ	8,509,635	456,417
Մասնավոր ձեռնարկություններ	61,122,497	39,597,013
Ֆիզիկական անձիք	42,596,067	19,935,283
Անհատ ձեռնարկատերեր	8,972,021	7,847,766
	<u>121,200,220</u>	<u>67,836,479</u>
Արժեզրկումից պահուստներ վարկերի և փոխատվությունների գծով	(2,033,077)	(1,687,532)
Ընդամենը վարկեր և փոխատվություններ	<u>119,167,143</u>	<u>66,148,947</u>

Ֆիզիկական անձանց տրամադրված վարկերը ներկայացվում են ստորև.

Հազար ՀՀ դրամ	2017թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	2016թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ
Վարկային քարտեր	15,721,417	6,089,814
Հիփոթեքային	16,770,907	6,870,220
Ոսկի	5,578,951	4,510,565
Հակադարձ ռեպո համաձայնագրեր	50,613	346,342
Ավտոմեքենաների ձեռքբերման	64,409	5,229
Սպառողական վարկեր	4,409,770	2,113,113
Ընդամենը ֆիզիկական անձանց տրամադրված վարկեր	42,596,067	19,935,283

Ֆինանսական վարձակալության գծով տեղեկատվությունը ներկայացվում է ստորև.

Հազար ՀՀ դրամ	2017թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	2016թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ
<i>Ֆինանսական վարձակալության գծով համախառն ներդրումներ</i>		
Մինչև 1 տարի	81,684	37,310
1-5 տարի	312,854	65,424
	394,538	102,734
<i>Ֆինանսական վարձակալության գծով չվաստակած ապագա ֆինանսական եկամուտ</i>		
Մինչև 1 տարի	(14,922)	(1,471)
1-5 տարի	(57,150)	(12,212)
	(72,072)	(13,683)
Ֆինանսական վարձակալության գծով զուտ ներդրումներ	322,466	89,051

Ֆինանսական վարձակալության գծով արժեզրկումից պահուստները ներառված են վարկերի և փոխատվությունների գծով արժեզրկումից պահուստում և 2017թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ կազմում են 4,407 հազար դրամ (2016թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ 7,453 հազար դրամ):

Ֆինանսական վարձակալության գծով ենթադրվող տոկոսադրույքը կազմում է 8-16 % (2016թ.՝ նույնպես):

20.1 Հաճախորդներին տրված վարկերի պորտֆելի որակական ցուցանիշներ

Ստորև բերվող աղյուսակում ներկայացված է տեղեկատվություն հաճախորդներին տրված վարկերի պորտֆելի որակական ցուցանիշների վերաբերյալ:

Ժամկետանց, բայց չարժեզրկված վարկեր

Ժամկետանց են համարվում այն վարկերը և փոխառությունները, որոնց գծով առկա են մի քանի օրյա չվճարումներ: Ժամկետանց վարկերի հիմնական մասն արժեզրկված չեն:

Ժամկետանց, բայց չարժեզրկված վարկերի ժամկետանց օրերի վերլուծությունն ըստ դասերի ներկայացվում է հետևյալ աղյուսակում.

Հազար ՀՀ դրամ

	2017թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ				
	Մինչև 30 օր	31-ից 60 օր	61-ից 90 օր	91 օրից ավել	Ընդամենը
Արդյունաբերություն	16,924	26,039	-	223	43,186
Գյուղատնտեսություն	4,184	7,310	-	37,847	49,341
Առևտուր	1,970	38,243	2,341	43,179	85,733
Սպառողական	103,997	53,486	34,343	208,330	400,156
Հիփոթեքային	-	25,431	-	17,758	43,189
Սպասարկում	10,327	1,218	-	514	12,059
Տրանսպորտ և կապ	-	13,545	-	8,142	21,687
Այլ	79,903	-	-	13,217	93,120
Ընդամենը	217,305	165,272	36,684	329,210	748,471

Հազար ՀՀ դրամ

	2016թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ				
	Մինչև 30 օր	31 -ից 60 օր	61 -ից 90 օր	91 օրից ավել	Ընդամենը
Արդյունաբերություն	4,944	-	6,713	6,810	18,467
Գյուղատնտեսություն	773	-	-	8,173	8,946
Առևտուր	29,655	31,631	41,873	39,552	142,711
Սպառողական	57,354	23,087	10,971	110,932	202,344
Հիփոթեքային	46,835	11,721	-	1,726	60,282
Սպասարկում	-	-	-	21,516	21,516
Տրանսպորտ և կապ	-	-	-	5,894	5,894
Այլ	-	692	-	-	692
Ընդամենը	139,561	67,131	59,557	194,603	460,852

Չարժեզրկված, ոչ ժամկետանց վարկեր և փոխադրվածություններ

Հետևյալ աղյուսակը ներկայացնում է չարժեզրկված և ոչ ժամկետանց վարկերի որակը՝ հիմնված կորուստների պատմության վրա:

Հազար ՀՀ դրամ

	2017թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	2016թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ
Արդյունաբերություն	2.96%	3.52%
Գյուղատնտեսություն	3.26%	3.83%
Չինարարություն	2.07%	1.04%
տրանսպորտ և կապ	0.28%	0.87%
Առևտուր	0.96%	1.31%
Սպառողական	1.30%	0.93%
Հիփոթեքային	1.71%	-
Այլ	1.84%	6.00%

Անհատապես արժեզրկվող վարկեր և փոխադրվածություններ

Մինչև գրավներից առաջացող դրամական հոսքերը հաշվի առնելը հաճախորդներին տրամադրված անհատապես արժեզրկված վարկերը և փոխադրվածությունները կազմում են 1,171,959 հազար դրամ (2016թ.՝ 1,610,695 հազար դրամ): 2017թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ Բանկի անհատապես արժեզրկված վարկերի գրավների իրական արժեքը կազմում է 2,129,187 հազար դրամ (2016թ.՝ 1,780,039 հազար դրամ): Գրավները բաղկացած են անշարժ գույքից և շարժական գույքից:

20.2 Վարկերի արժեզրկման գնահատման համար կիրառված հիմնական ենթադրություններ և դատողություններ

Վարկերի արժեզրկումը տեղի է ունենում վարկի սկզբնական ճանաչումից հետո տեղի ունեցած մեկ կամ մի քանի դեպքերի արդյունքում, որոնք ազդեցություն են ունենում վարկի հետ կապված դրամական միջոցների ապագա գնահատված հոսքերի վրա և որը կարելի է աժանահավատորեն գնահատել: Արժեզրկման առանձին հայտանիշ չունեցող վարկերի համար բացակայում է դրանց ուղղակիորեն վերագրելի արժեզրկման անկողմնակալ վկայություն:

Հաճախորդներին տրված վարկերի արժեզրկման անկողմնակալ հայտանիշներ են հանդիսանում՝

- վարկային պայմանագրի ժամկետանց վճարները,
- վարկառուի ֆինանսական վիճակի էական վատթարացումը,
- տնտեսական միջավայրի վատթարացումը, բացասական փոփոխությունները վարկառուի շուկաներում:

Վարկերի արժեզրկման գծով պահուստը գնահատելիս ղեկավարությունը հիմնվում է արժեզրկված վարկերի գծով դրամական միջոցների ապագա հոսքերի վերլուծության և արժեզրկման հայտանիշ չունեցող վարկերի գծով վնաս կրելու իր նախկին փորձի վրա:

Հաճախորդներին տրված վարկերի գծով արժեզրկման պահուստը որոշելիս՝ ղեկավարությունն առաջնորդվում է հետևյալ հիմնական ենթադրություններով.

- չարժեզրկված վարկերի գծով Բանկը ձևավորում է խմբային պահուստ՝ հաշվի առնելով տնտեսական միջավայրը և շուկայում վնաս կրելու իր փորձը:

- արժեզրկված վարկերի համար գրավադրված գույքի իրացվելի արժեքի որոշման համար կիրառվում է 30% զեղչ գրավի սկզբնապես գնահատված արժեքի գծով, և գրավի իրացումից մուտքերի ստացումը հետաձգվում է 12-ից 48 ամսով:

Այս գնահատումների փոփոխությունները կարող են ազդեցություն ունենալ վարկերի արժեզրկման գծով պահուստի վրա:

Համախառն վարկային պորտֆելի վերլուծությունն ըստ ապահովվածության.

Հազար ՀՀ դրամ

	2017թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	2016թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ
Անշարժ գույք	76,189,680	46,825,318
Շարժական գույք	907,443	282,339
Շրջնառու միջոցներ	401,476	1,206,771
Կազմակերպությունների և ֆիզիկական անձանց երաշխիքներ	4,357,310	1,001,971
Թանկարժեք զարդեր, ոսկու ջարդոն	7,047,341	5,707,812
Դրամական հոսքեր	24,953,989	7,483,498
Դրամական միջոցներ	1,884,741	519,658
Արժեթղթեր	586,534	4,269,380
Այլ	4,871,706	539,732
Ընդամենը վարկեր և փոխատվություններ (համախառն)	121,200,220	67,836,479

Վերը նշված աղյուսակում ներկայացված արժեքները վարկերի հաշվեկշռային արժեքներն են, և պարտադիր չէ ներկայացնեն գրավների իրական արժեքը: Գրավների շուկայական արժեքների գնահատումները հիմնված են գրավի գնահատման վրա ըստ տրամադրված վարկերի ամսաթվի: Հիմնականում դրանք չեն թարմացվում մինչև վարկերը չգնահատվեն, որպես անհատապես արժեզրկված:

Վարկերի և փոխատվությունների համար գրավի հիմնական տեսակներն են.

Կորպորատիվ հաճախորդներին տրված վարկեր

Կորպորատիվ հաճախորդներին տրված վարկերի դիմաց գրավադրվում է.

- Կազմակերպությունների գործառնական ակտիվները՝ անշարժ, շարժական գույք, պաշարները
- Ֆինանսական գործիքները՝ պարտքային և բաժնային արժեթղթերը:

Անհատներին տրված վարկեր

Հիփոթեքային վարկերի դիմաց գրավադրվում է վարկի առարկա հանդիսացող անշարժ գույքը: Ավտոմեքենայի վարկերի դիմաց գրավադրվում են գնված ավտոմեքենաները: Ոսկու գրավով վարկերն ապահովված են ոսկու գրավով: Այլ վարկերը հիմնականում ներառում են Բանկի աշխատակիցներին տրամադրված վարկերը, որոնց համար ապահովություն են հանդիսանում աշխատակիցների աշխատավարձերը: Սպառողական վարկերը գրավով ապահովված են ձեռք բերվող ապրանքներով: Վարկային քարտերի ապահովվածություն հանդիսանում են դրամական հոսքերը:

20.3 Վարկային ռիսկին ենթարկվածություն

2017թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ Բանկն ունի հինգ վարկառու (2016թ-ին՝ երկու), որոնց, այդ թվում նրանց փոխկապակցված անձանց տրամադրված վարկերի մնացորդները գերազանցում են Բանկի սեփական կապիտալի 10%-ը: 2017թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ այս վարկերի ընդհանուր գումարը կազմում է 21,498,630 հազար դրամ (2016թ-ին՝ 7,210,623 հազար դրամ):

20.4 Գրավադրված ակտիվներ

2017թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ 9,033,265 հազար դրամ ընդհանուր գումարով հաճախորդներին տրված վարկերը (2016թ-ին՝ 3,216,361 հազար դրամ) ծառայում են որպես գրավ այլ փոխառությունների դիմաց:

20.5 Վարկերի ժամկետայնություն

Վարկային պորտֆելի ժամկետայնության վերլուծությունը ներկայացված է ծանոթագրություն 34-ում, որտեղ արտացոլված է հաշվետու ամսաթվից մինչև վարկերի պայմանագրով նախատեսված մարման ժամկետն ընկած ժամանակահատվածը: Ինչպես նշված է 32 ծանոթագրությունում, 31.12.17թ. և 31.12.16թ. դրությամբ վարկերի և փոխառվածությունների գնահատված իրական արժեքը մոտ է դրանց հաշվեկշռային արժեքին: Վարկային պորտֆելին ներհատուկ պարտքային, արժույթային և տոկոսային ռիսկը բացահայտված է 35 ծանոթագրությունում: Կապակցված անձանց վերաբերյալ տեղեկատվությունը բացահայտված է 31 ծանոթագրությունում:

21 Հիմնական միջոցներ և ոչ նյութական ակտիվներ

	Հոդ և շենքեր	Համակարգիչներ և կապի սարքա- վորումներ	Տնտեսական գույք	Փոխադրա միջոցներ	Վարձակալված գույքի բրելավումներ	Ոչ նյութական ակտիվներ	Ընդամենը
<i>Սկզբնական արժեք</i>							
2016թ. հունվարի 1-ի դրությամբ	1,732,302	1,698,345	669,969	122,650	201,881	500,962	4,926,109
Ավելացում	166,141	79,404	83,387	-	43,235	2,297	374,464
Օտարում	-	(38,224)	(31,810)	-	-	-	(70,034)
2016թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	1,898,443	1,739,525	721,546	122,650	245,116	503,259	5,230,539
Ավելացում	9,647	374,219	208,427	-	59,614	467,950	1,119,857
Օտարում	-	(8,228)	(47,814)	(169,223)	(115,426)	-	(340,691)
Ձեռնարկատիրական գործունեության միավորման միջոցով ձեռքբերված	2,382,672	691,893	704,841	197,175	155,997	226,069	4,358,647
2017թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	4,290,762	2,797,409	1,587,000	150,602	345,301	1,197,278	10,368,352

	Հող և շենքեր	Համակարգիչներ և կապի սարքա- վորումներ	Տնտեսական գույք	Փոխադրա միջոցներ	Վարձակալված գույքի բրելավումներ	Ոչ նյութական ակտիվներ	Ընդամենը
<i>Կուրսակված մաշվածություն</i>							
2016թ. հունվարի 1-ի դրությամբ	300,042	1,180,739	474,586	68,378	143,452	190,197	2,357,394
Տարվա մաշվածություն և ամորտիզացիա	59,719	195,677	84,402	21,507	23,329	45,088	429,722
Օտարում	-	(38,224)	(31,810)	-	-	-	(70,034)
2016թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	359,761	1,338,192	527,178	89,885	166,781	235,285	2,717,082
Տարվա մաշվածություն և ամորտիզացիա	117,656	272,027	176,697	21,513	24,177	75,025	687,095
Օտարում	-	(7,652)	(40,267)	(169,201)	(56,758)	-	(273,878)
Ձեռնարկատիրական գործունեության միավորման միջոցով ձեռքբերված	208,817	448,878	528,142	184,839	60,727	117,018	1,548,421
2017թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	686,234	2,051,445	1,191,750	127,036	194,927	427,328	4,678,720
<i>Հաշվեկշիռային արժեք</i>							
2016թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	1,538,682	401,333	194,368	32,765	78,335	267,974	2,513,457
2017թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	3,604,528	745,964	395,250	23,566	150,374	769,950	5,689,632

2017թ-ի դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ ոչ նյութական ակտիվներում ներառված են 619,241 հազար դրամ հաշվեկշիռային արժեքով Մայքրոսոֆտ համակարգչային ծրագրային ապահովման օգտագործման իրավունքի արտոնագրերը (2016թ՝ 110,663 հազար դրամ):

Ամբողջությամբ մաշված ակտիվներ

2017թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ հիմնական միջոցների ցանկում ներառված ամբողջությամբ մաշված ակտիվների սկսնական արժեքը կազմում է 1,496,428 հազար դրամ (2016թ. 1,145,097 հազար դրամ):

Ներդրման փուլում գտնվող հիմնական միջոցներ

2017թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ հիմնական միջոցների ցանկում ներառված ներդրման փուլում գտնվող հիմնական միջոցների գումարը կազմում է 69,292 հազար դրամ (2016թ.՝ 39,184 հազար դրամ): Տվյալ սարքավորումները չեն ամորտիզացվում և դասակարգված են համաձայն իրենց դասերի:

Հիմնական միջոցների և ոչ նյութական ակտիվների սահմանափակումներ

2017թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ Բանկը չի տիրապետել պարտավորությունների դիմաց գրավադրված կամ որևէ այլ սահմանափակման ենթակա հիմնական միջոցների և ոչ նյութական ակտիվների (2016թ.՝ նույնպես):

Պայմանագրային պարտավորություններ

2017թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ Բանկն ունի պայմանագրային պարտավորություններ հիմնական միջոցների ձեռք բերման գծով 8,000 հազար դրամ գումարով (2016թ.՝ 454 հազար դրամ), ոչ նյութական ակտիվների ձեռք բերման գծով 43,750 հազար դրամ գումարով (2016թ.՝ զրո):

22 Բռնագանձված ակտիվներ

Տարվա ընթացքում Բանկի կողմից տրամադրված վարկերի ապահովվածություն հանդիսացող գրավների նկատմամբ սեփականության իրավունք ստանալու արդյունքում ձեռք բերված ֆինանսական և ոչ ֆինանսական ակտիվների մասնաճանաչները դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ ներկայացված են ստորև.

Հազար ՀՀ դրամ	2017	2016
Անշարժ գույք	2,180,288	677,800
Այլ	63	63
Ընդամենը բռնագանձված ակտիվներ	2,180,351	677,863

Բռնագանձման ամսաթվի դրությամբ գրավը չափվում է չմարած վարկային պարտավորության հաշվեկշռային արժեքից և գրավի իրացման զուտ արժեքից նվազագույնով:

Բանկի քաղաքականությունն է հետամուտ լինել այդ ակտիվների իրացմանը պատշաճ կերպով և սեղմ ժամկետներում: Բանկը հիմնականում չի օգտագործում ոչ կանխիկ գրավները իր սեփական գործունեության իրականացման համար: Ակտիվները չափվում են հաշվեկշռային արժեքից և իրական արժեքից հանած վաճառքի ծախսումները նվազագույնով:

23 Այլ ակտիվներ

Հազար ՀՀ դրամ	2017թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	2016թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ
Դրամային փոխանցումների և քլիրինգային համակարգերի շրջանակներում ստացվելիք գումարներ	1,384,344	687,460
Այլ ստացվելիք գումարներ	126,227	61,398
	1,510,571	748,858
Արժեզրկումից պահուստներ	(24,145)	(24,361)
Ընդամենը այլ ֆինանսական ակտիվներ	1,486,426	724,497
Կանխավճարներ	323,644	94,813
Թանկարժեք մետաղներ	294,609	17,312
Նյութեր և պաշարներ	74,203	63,743
Այլ ակտիվներ	568	594
Ընդամենը այլ ոչ ֆինանսական ակտիվներ	693,024	176,462

Հազար ՀՀ դրամ

	2017թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	2016թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ
Դրամային փոխանցումների և քլիրինգային համակարգերի շրջանակներում ստացվելիք գումարներ	1,384,344	687,460
Այլ ստացվելիք գումարներ	126,227	61,398
	1,510,571	748,858
Արժեզրկումից պահուստներ	(24,145)	(24,361)
Ընդամենը այլ ֆինանսական ակտիվներ	1,486,426	724,497
Կանխավճարներ	323,644	94,813
Թանկարժեք մետաղներ	294,609	17,312
Նյութեր և պաշարներ	74,203	63,743
Այլ ակտիվներ	568	594
Ընդամենը այլ ակտիվներ	2,179,450	900,959

Այլ ակտիվների գծով արժեզրկման կորուստների պահուստի շարժը հետևյալն է.

Հազար ՀՀ դրամ

	Ընդամենը
01 հունվար 2016	21,425
Տարվա ծախս	3,433
Զուտ դուրսգրում	(497)
31 դեկտեմբեր 2016	24,361
Ձեռնարկատիրական գործունեության միավորման միջոցով ձեռքբերված	10,460
Տարվա ծախս	(33,614)
Զուտ դուրսգրում	22,938
31 դեկտեմբեր 2017	24,145

24 Պարտավորություններ բանկերի նկատմամբ

Հազար ՀՀ դրամ

	2017թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	2016թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ
Վարկեր ՀՀ ԿԲ-ից	1,530,540	1,207,694
Վարկեր առևտրային բանկերից	2,176,250	1,289,575
Լորո հաշիվներ	672	5,511
Այլ պարտավորություններ	1,466	16,011
Ընդամենը պարտավորություններ բանկերի նկատմամբ	3,708,928	2,518,791

ՀՀ ԿԲ-ից այլ վարկեր հոդվածը ներառում է տարբեր միջազգային ծրագրերի շրջանակներում ստացված վարկեր:

2017թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ Բանկում միջոցներ չունի որևէ բանկ, որի մնացորդը գերազանցում է Բանկի սեփական կապիտալի 10%-ը (2016թ.՝ նույնպես):

2017 և 2016թթ. ընթացքում Բանկը չի ունեցել մայր գումարի, տոկոսների չվճարումներ կամ այլ խախտումներ:

25 Հաճախորդների ընթացիկ հաշիվներ և ավանդներ

Հազար ՀՀ դրամ

	2017թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	2016թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ
<i>Ընթացիկ հաշիվներ և ցպահանջ ավանդներ</i>		
Անհատներ	16,467,309	13,427,080
Իրավաբանական անձինք	26,780,129	18,010,313
ՀՀ կառավարություն և պետական հիմնարկներ	5,813,284	3,822,612
<i>Ժամկետային ավանդներ</i>		
Անհատներ	37,175,167	22,109,592
Իրավաբանական անձինք	9,576,024	5,506,183
Ընդամենը պարտավորություններ հաճախորդների նկատմամբ	95,811,913	62,875,780

2017թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ Բանկում հաճախորդների ավանդների մնացորդները 2,358,716 հազար դրամ (2016թ-ին՝ 1,464,747 հազար դրամ) գումարով հանդիսանում են գրավ Բանկի կողմից տրամադրված վարկերի դիմաց:

Հաճախորդների ընթացիկ հաշիվների և ավանդների կենտրոնացում

2017թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ Բանկն ունի երեք հաճախորդներ կամ կապակցված հաճախորդների խմբեր, որոնց միջոցների մնացորդները գերազանցում են Բանկի սեփական կապիտալի 10%-ը (2016թ-ին՝ երեք): 2017թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ այդ մնացորդները կազմում են 15,638,413 հազար դրամ (2016թ-ին՝ 18,550,412 հազար դրամ):

Ժամկետային ավադներն ունեն հաստատուն տոկոսադրույքներ:

2017 և 2016թթ. ընթացքում Բանկը չի ունեցել մայր գումարի, տոկոսների չվճարումներ կամ այլ խախտումներ:

26 Այլ փոխառություններ

Հազար ՀՀ դրամ

	2017թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	2016թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ
Փոխառություններ միջազգային և այլ ֆինանսական կազմակերպություններից	61,064,008	39,658,072
Փոխառություններ ՀՀ կառավարությունից	720,267	1,914,039
Փոխառություններ տեղական ֆինանսական կազմակերպություններից	5,059,341	4,156,925
Ընդամենը այլ փոխառություններ	66,843,616	45,729,036

Ֆինանսական կազմակերպությունների փոխառությունների կենտրոնացում

2017թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ Բանկն ունի վեց պայմանագրային կողմ (2016թ-ին՝ վեց), որոնց մնացորդները գերազանցում են Բանկի սեփական կապիտալի 10%-ը: 2017թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ այս մնացորդների ընդհանուր արժեքը կազմում է 50,748,183 հազար դրամ (2016թ-ին՝ 35,916,527 հազար դրամ):

Այլ փոխառությունների մի մասն ունեն հաստատուն, մյուսները՝ փոփոխական տոկոսադրույքներ:

2017 և 2016թթ. ընթացքում Բանկը չի ունեցել մայր գումարի, տոկոսների չվճարումներ կամ այլ խախտումներ:

27 Թողարկված պարտքային արժեթղթեր

Հազար ՀՀ դրամ

	2017թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	2016թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ
Պարտատոմսեր	8,733,830	3,812,886
Ընդամենը թողարկված պարտքային արժեթղթեր	8,733,830	3,812,886

Տարվա ընթացքում Բանկը հետ չի գնել իր կողմից թողարկված որևէ արժեթուղթ (2016թ.՝ նույնպես):

Հաշվետու ժամականաշրջանում Բանկը չի ունեցել մայր գումարի, տոկոսների չվճարումներ կամ այլ խախտումներ (2016թ.՝ ոչինչ):

Թողարկված պարտատոմսերը ներառում են հետևյալ թողարկումները՝

2017թ. դեկտեմբերի 4-ին Բանկի կողմից թողարկվել է 24 ամիս ժամկետայնությամբ 9.5% եկամտաբերությամբ 1,000,000 հազար ՀՀ դրամ ընդհանուր արժեքով 100,000 հատ սովորական պարտատոմս:

2017թ. դեկտեմբերի 4-ին Բանկի կողմից թողարկվել է 51 ամիս ժամկետայնությամբ 5.5% եկամտաբերությամբ 5,000,000 ԱՄՆ դոլար ընդհանուր արժեքով 200,000 հատ սովորական պարտատոմս:

2017թ. հոկտեմբերի 2-ին Բանկի կողմից թողարկվել է 51 ամիս ժամկետայնությամբ 5.75% եկամտաբերությամբ 5,000,000 ԱՄՆ դոլար ընդհանուր արժեքով 200,000 հատ սովորական պարտատոմս:

2016թ. հոկտեմբերի 28-ին Բանկի կողմից թողարկվել է 36 ամիս ժամկետայնությամբ 6.5% եկամտաբերությամբ 1,000,000 ԱՄՆ դոլար ընդհանուր արժեքով 40,000 հատ սովորական պարտատոմս:

2016թ. հուլիսի 22-ին Բանկի կողմից թողարկվել է 24 ամիս ժամկետայնությամբ 13% եկամտաբերությամբ 400,000,000 ՀՀ դրամ ընդհանուր արժեքով 40,000 հատ սովորական պարտատոմս:

2016թ. հունիսի 17-ին Բանկի կողմից թողարկվել է 36 ամիս ժամկետայնությամբ 7% եկամտաբերությամբ 1,000,000 ԱՄՆ դոլար ընդհանուր արժեքով 40,000 հատ սովորական պարտատոմս:

2015թ. հունիսի 26-ին Բանկի կողմից թողարկվել է 36 ամիս ժամկետայնությամբ 7.25% եկամտաբերությամբ 2,000,000 ԱՄՆ դոլար ընդհանուր արժեքով 80,000 հատ սովորական պարտատոմս:

2014թ. հունիսի 11-ին Բանկի կողմից թողարկվել է 48 ամիս ժամկետայնությամբ 8% եկամտաբերությամբ 1,000,000 ԱՄՆ դոլար ընդհանուր արժեքով 40,000 հատ սովորական պարտատոմս:

28 Այլ պարտավորություններ

Հազար ՀՀ դրամ

	2017թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	2016թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ
Աշխատավարձ և նմանատիպ վճարներ	678,010	513,458
Մատակարարներին վճարվելիք գումարներ	456,367	100,358
Այլ ֆինանսական պարտավորություններ	548,953	232,571
Ընդամենը այլ ֆինանսական պարտավորություններ	1,683,330	846,387
Այլ վճարվելիք հարկեր	57,137	83,307
Այլ ոչ ֆինանսական պարտավորություններ	84,750	27,402
Ընդամենը այլ ոչ ֆինանսական պարտավորություններ	141,887	110,709
Ընդամենը այլ պարտավորություններ	1,825,217	957,096

29 Բաժնետիրական կապիտալ

2017թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ Բանկի գրանցված և ամբողջությամբ վճարված բաժնետիրական կապիտալը կազմում էր 8,803,655 հազ. դրամ: Համաձայն Բանկի կանոնադրության, բաժնետիրական կապիտալը կազմված է թվով 1,760,731 հատ սովորական անվանական բաժնետոմսերից՝ յուրաքանչյուրը 5,000 դրամ անվանական արժեքով:

Բանկի բաժնետերերն են՝

Հազար ՀՀ դրամ

	2017թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ		2016թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	
	Վճարված բաժնետիրական կապիտալ	Բաժնեմասը վճարված կապիտալում %	Վճարված բաժնետիրական կապիտալ	Բաժնեմասը վճարված կապիտալում %
"Ֆլեշ" ՍՊԸ	6,402,640	72.73%	6,402,640	72.73%
Բարսեղ Բեգլարյան	1,614,285	18.33%	-	-
Վերակառուցման և Զարգացման Եվրոպական Բանկ	-	-	1,596,880	18.14%
Ռուսալ Իմպուլս Հիմնադրամ II Էս Էյ ՍԻԿԱՎ-ՍԻՖ ԲԸ	755,315	8.58%	755,315	8.58%
Այլ բաժնետերեր	31,415	0.36%	48,820	0.55%
	8,803,655	100%	8,803,655	100%

2017թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ Բանկի կողմից հետ գնված բաժնետոմսեր չեն եղել:

Սովորական բաժնետոմսերի բաժնետերերը ունեն մեկ ձայնի իրավունք Բանկի տարեկան և ընդհանուր ժողովներում և իրավունք ստանալու շահաբաժին:

Բանկի բաժնետիրական կապիտալի համալրումը բաժնետերերի կողմից կատարվել է ՀՀ դրամով և նրանք իրավունք ունեն ստանալ շահաբաժին և բաշխել շահույթը ՀՀ դրամով:

Բաշխման ենթակա Բանկի պահուստները սահմանափակվում են կուտակված շահույթով՝ հաշվարկված համաձայն ՀՀ օրենսդրության: Բաշխման ոչ ենթակա միջոցները ներկայացված են գլխավոր պահուստով, որը ստեղծված է համաձայն ՀՀ օրենսդրության պահանջների՝ ընդհանուր բանկային ռիսկերը, ներառյալ հնարավոր կորուստները և այլ չնախատեսված ռիսկերը և ծախսերը փոխհատուցելու նպատակով: Պահուստը ստեղծվել է համաձայն Բանկի կանոնադրության, որը նախատեսում է պահուստի ստեղծում այդ նպատակների համար ոչ պակաս քան հաշվապահական հաշվառման հաշիվներում արտացոլված բաժնետիրական կապիտալի 15 %-ի չափով:

30 Պայմանական պարտավորություններ

Իրավական և հարկային պարտավորություններ

Հայաստանում հարկային համակարգը համեմատաբար նոր է, և նրան բնորոշ է օրենսդրության, պաշտոնական հայտարարությունների և դատարանի որոշումների հաճախակի փոփոխությունները, որոնք երբեմն անհասկանալի են, հակասական և ենթակա տարբեր մեկնաբանությունների: Հարկերը ենթակա են ստուգման և ուսումնասիրման հարկային մարմինների կողմից, որոնք իրավասու են կիրառել տույժեր և տուգանքներ: Հարկային օրենսդրության խախտման դեպքում, հարկային մարմինների կողմից չի կարող կիրառվել հավելյալ հարկերի պարտավորումներ, տույժեր և տուգանքներ, ավելի քան ստուգման նախորդող հաշվետու 3 տարիների համար:

Այս հանգամանքները Հայաստանում կարող են առաջացնել հարկային ռիսկեր, որոնք ավելի զգալի են քան այլ երկրներում: Ղեկավարությունը համոզված է, որ պատշաճ կերպով կատարել է իր հարկային պարտավորությունները, հիմնվելով Հայաստանում կիրառվող հարկային օրենսդրության, պաշտոնական հայտարարությունների և դատարանի որոշումների իր

մեկնաբանությունների վրա: Այնուամենայնիվ, համապատասխան մարմինների մեկնաբանությունները կարող են տարբերվել, և եթե ղեկավար մարմիններին հաջողվի հարկադրել իրենց մեկնաբանությունները, ապա այս ֆինանսական հաշվետվությունների վրա ազդեցությունը կարող է էական լինել:

Ղեկավարությունը համոզված է, որ Բանկն իր գործունեությունը ծավալում է օրենսդրությամբ նախատեսված պահանջների շրջանակներում, և ամբողջությամբ կատարել է իր հարկային պարտավորությունները:

Բանկին ներկայացվող դատական հայցերի առումով Բանկի ղեկավարությունը համոզված է, որ դրանց հետևանքով առաջացող պարտավորությունները էական ազդեցություն չեն ունենա Բանկի ֆինանսական վիճակի կամ ապագա գործառնությունների արդյունքների վրա:

Պարտքային ռիսկ պարունակող պարտավորություններ, երաշխիքներ և այլ ֆինանսական պայմանագրեր

Իր գործունեության ընթացքում Բանկը տրամադրում է իր հաճախորդներին հետհաշվեկշռային ռիսկ պարունակող ֆինանսական գործիքներ: Նշված ֆինանսական գործիքները, որոնք ունեն վարկային ռիսկի տարբեր մակարդակներ, չեն արտացոլվում ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվության մեջ:

Դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ անվանական կամ պայմանագրային գումարները հետևյալն են.

Հազար ՀՀ դրամ	2017թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	2016թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ
Վարկերի և վարկային գծերի գծով պարտավորվածություններ	6,895,624	3,073,883
Վարկային քարտերի գծով պարտավորվածություններ	5,735,273	4,081,670
Չօգտագործված օվերդրաֆտներ	941,310	669,290
Երաշխիքներ և ակրեդիտիվներ	1,153,195	154,564
Ֆակտորինգային պայմանագրեր	156,490	109,272
Ընդամենը պարտքային ռիսկ պարունակող պարտավորություններ	14,881,892	8,088,679

Վարկային պարտավորությունների, երաշխիքների և այլ ֆինանսական միջոցների պարտքային ռիսկի առավելագույն չափը լավագույնս ներկայացված է այս պարտավորությունների և պայմանական պարտավորությունների ընդհանուր գումարով:

Պարտավորություններ գործառնական վարձակալության գծով – Բանկը որպես վարձակալ

Բանկն իր գործունեությունն ապահովելու նպատակով կնքում է առևտրային վարձակալության պայմանագրեր փոխադրամիջոցներ, շենք և տարածքներ վարձակալելու նպատակով:

Չեղյալ չհայտարարվող գործառնական վարձակալության գծով վճարվելիք ապագա ընդհանուր նվազագույն վարձավճարների կառուցվածքը հետևյալն է.

Հազար ՀՀ դրամ	2017թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	2016թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ
Մինչև 1 տարի	419,569	377,459
Ընդամենը պարտավորություններ գործառնական վարձակալության գծով	419,569	377,459

Կապիտալ բնույթի պարտավորությունների վերաբերյալ տեղեկատվությունը բացահայտված է 21 ծանոթագրությունում:

Ապահովագրություն

Հայաստանում ապահովագրության ոլորտը գտնվում է զարգացման փուլում, և այլ երկրներին հատուկ բազմաթիվ ապահովագրության ձևաչափեր հիմնականում դեռևս կիրառելի չեն: 2017-ի դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ Բանկին սեփականության իրավունքով պատկանող շենքերը և փոխադրամիջոցները ապահովագրված են: Բանկն ունի բանկային ռիսկերի համալիր ապահովագրություն էլեկտրոնային և համակարգչային հանցագործությունների և մասնագիտական պատասխանատվության համար, ինչպես նաև ընդհանուր պատասխանատվության ապահովագրություն:

Այսպես 2005թ. Բանկը հանդիսանում է ավանդների պարտադիր ապահովագրական համակարգի անդամ: Նշված համակարգը գործում է համաձայն ՀՀ օրենսդրության պահանջների և կանոնակարգվում է Ֆիզիկական անձանց բանկային ավանդների հատուցումը երաշխավորելու մասին օրենքով: Ապահովագրությունը մարում է Բանկի պարտավորությունները ֆիզիկական անձանց ավանդների գծով 10,000 հազար դրամ ընդհանուր գումարով (մինչև 5,000 հազար դրամ արտարժույթով ավանդների դեպքում) Բանկի սնանկացման և բանկային արտոնագրի հետ կանչման դեպքում:

31 Գործարքներ կապակցված կողմերի հետ

Համաձայն ՀՀՄՍ 24 «Կապակցված կողմերի բացահայտում» կողմերը համարվում են կապակցված, եթե նրանցից մեկը կարող է վերահսկել մյուսին կամ նշանակալի ազդեցություն ունենալ մյուսի վրա՝ ֆինանսական և գործառնական որոշումներ կայացնելիս: Ներկայացվող հաշվետվությունների առումով Բանկի կապակցված կողմերն են՝ նրա բաժնետերերը, ղեկավար անձնակազմի անդամները, ինչպես նաև նրանց հետ կապակցված անձիք և նրանց կողմից վերահսկվող կազմակերպությունները:

Բանկի վերջնական վերահսկող է համարվում ՀՀ գործարար Բարսեղ Բեգլարյանը, ով հանդիսանում է Բանկի բաժնետերեր "Ֆլեշ" ՍՊԸ-ի սեփականատերեր:

Բանկն իր գործունեության ընթացքում ներգրավված է լինում կապակցված կողմերի հետ մի շարք գործարքներում: Այդ գործարքները ներառում են վարկերը, ավանդները և այլն: Նշված գործարքները իրականացվել են՝ շուկայում գործող պայմաններից և տոկոսադրույքներից ելնելով:

Գործարքների ծավալները, մնացորդները տարվա վերջի դրությամբ և տարվա եկամուտ և ծախսերը հետևյալն են.

	2017		2016	
Հազար ՀՀ դրամ	Բաժնետերեր և կապակցված կողմեր	Ղեկավար անձնակազմը և կապակցված կողմեր	Բաժնետերեր և կապակց-ված կողմեր	Ղեկավար անձնակազմը և կապակցված կողմեր
<i>Ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվություն</i>				
<i>Հաճախորդներին տրված վարկեր</i>				
Վարկի մնացորդը 1 հունվարի դրությամբ, համախառն	-	386,374	-	430,984
Տարվա ընթացքում տրամադրված վարկեր	3,192,494	391,948	-	3,427,527
Տարվա ընթացքում մարված վարկեր	(1,459,537)	(504,516)	-	(3,472,137)
Վարկի մնացորդը դեկտեմբերի 31 դրությամբ, համախառն	1,732,957	273,806	-	386,374
Արժեզրկումից պահուստ	(17,763)	(4,309)	-	(4,507)
Մնացորդը դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	1,715,194	269,497	-	381,867
<i>Պարտավորություններ ֆինանսական կազմակերպությունների նկատմամբ</i>				
Մնացորդը հունվարի 1-ի դրությամբ	824,537	-	2,081,326	-
Տարվա ընթացքում ստացված	2,524,130	-	439,134	-
Տարվա ընթացքում վճարված	(3,348,667)	-	(1,695,923)	-
Դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	-	-	824,537	-
<i>Պարտավորություններ հաճախորդներին նկատմամբ</i>				
Ավանդներ 1 հունվարի դրությամբ	2,530,863	8,001,860	9,487,669	6,322,342
Տարվա ընթացքում ստացված ավանդներ	148,555,315	41,337,870	113,681,275	39,589,886
Տարվա ընթացքում վճարված ավանդներ	(145,477,869)	(48,942,798)	(120,638,081)	(37,910,368)
Ավանդներ դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	5,608,309	396,932	2,530,863	8,001,860
Տրված երաշխիքներ	416,504	-	28,785	-

Շահույթի կամ վնասի և այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվություն

Տոկոսային եկամուտ վարկերի գծով	56,309	16,214	-	60,190
Վարկերի կորուստի գծով (ծախս)/վերադարձ	(17,763)	198	-	6,892
Միջնորդավճարների գծով եկամուտ	-	-	2,567	853
Արտարժույթի առք ու վաճառքից զուտ եկամուտ/(վնաս)	(20,583)	3,330	(23,310)	5,544
Զուտ օգուտ/(վնաս) արտարժույթի վերագնահատումից	(29,865)	15,913	85,766	(8,869)
Տոկոսային ծախսեր միջազգային կազմակերպություններից ներգրաված միջոցների դիմաց	(46,618)	-	(166,500)	-
Տոկոսային ծախսեր հաճախորդներ ավանդների գծով	(225,858)	(18,264)	(113,039)	(207,228)
Միջնորդավճարների գծով ծախսեր	3,848	6,154	(21,440)	-
Վարձակալության գծով ծախսեր	(17,400)	(78,211)	(17,400)	(55,627)

Բանկի հետ կապված անձանց տրամադրված վարկերը վճարման են ենթակա 1-ից 12 տարիների ընթացքում և դրանց տոկոսադրույքը կազմում է 4%-24% (2016թ.՝ 6%-17%):

Ղեկավար անձնակազմի գծով կատարված փոխհատուցումները հետևյալն են.

Հազար ՀՀ դրամ	2017	2016
Աշխատավարձ և պարգևատրումներ	281,813	277,753
Ընդամենը ղեկավար անձնակազմի գծով կատարված փոխհատուցումներ	281,813	277,753

32 Իրական արժեքի չափումը

Ֆինանսական և ոչ ֆինանսական ակտիվներն ու պարտավորությունները ներկայացվում են համաձայն իրական արժեքի հիերարխիայի: Այս հիերարխիան բաժանում է ֆինանսական և ոչ ֆինանսական ակտիվներն ու պարտավորությունները երեք մակարդակների՝ հիմք ընդունելով դրանց իրական արժեքի չափման ժամանակ օգտագործված գործիքների նշանակալիությունը:

Իրական արժեքի հիերարխիան ունի հետևյալ երեք մակարդակները՝

Մակարդակ 1 - նույն ակտիվների և պարտավորությունների գծով ակտիվ շուկաներում գնանշվող գները (չճշգրտված)։

Մակարդակ 2- Մակարդակ 1-ում ներառված գնանշվող գներից տարբեր այլ ելակետային տվյալներ, որոնք ակտիվի և պարտավորության համար դիտարկելի են ուղղակիորեն (այսինքն՝ որպես գներ) և թե՞ անուղղակիորեն (այսինքն՝ գների հիման վրա ստացվող):

Մակարդակ 3 - ակտիվի կամ պարտավորության գծով ելակետային տվյալներ, որոնք հիմնված չեն դիտարկվող շուկայական տվյալների վրա (ոչ դիտարկելի ելակետային տվյալներ):

32.1 Իրական արժեքով չչափվող ֆինանսական գործիքներ

Ստորև բերված աղյուսակը ներկայացնում է ֆինանսական ակտիվների և պարտավորությունների իրական արժեքը, որոնք ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունում չեն չափվել իրենց իրական արժեքով և ըստ մակարդակի վերլուծում է դրանք իրական արժեքի հիերարխիայում, թե իրական արժեքի չափումը որ դասում է դասակարգված:

Հազար ՀՀ դրամ

2017թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ

	Մակարդակ 1	Մակարդակ 2	Մակարդակ 3	Ընդամենը իրական արժեք	Ընդամենը հաշվեկշռային արժեք
<i>Ֆինանսական ակտիվներ</i>					
Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ	-	38,044,426	-	38,044,426	38,044,426
Պահանջներ բանկերին և այլ ֆինանսական կազմակերպությունների նկատմամբ	-	12,425,722	-	12,425,722	12,425,722
Հաճախորդներին տրված վարկեր	-	119,167,143	-	119,167,143	119,167,143
Այլ ակտիվներ	-	1,486,426	-	1,486,426	1,486,426
<i>Ֆինանսական պարտավորություններ</i>					
Պարտավորություններ բանկերի նկատմամբ	-	3,708,928	-	3,708,928	3,708,928
Հաճախորդների ընթացիկ հաշիվներ և ավանդներ	-	95,811,913	-	95,811,913	95,811,913
Այլ փոխառություններ	-	66,843,616	-	66,843,616	66,843,616
Թողարկված պարտքային արժեթղթեր	-	8,733,830	-	8,733,830	8,733,830
Այլ պարտավորություններ	-	1,683,330	-	1,683,330	1,683,330

Հազար ՀՀ դրամ

2016թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ

	Մակարդակ 1	Մակարդակ 2	Մակարդակ 3	Ընդամենը իրական արժեք	Ընդամենը հաշվեկշռային արժեք
<i>Ֆինանսական ակտիվներ</i>					
Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ	-	38,617,733	-	38,617,733	38,617,733
Պահանջներ բանկերին և այլ ֆինանսական կազմակերպությունների նկատմամբ	-	13,275,107	-	13,275,107	13,275,107
Հաճախորդներին տրված վարկեր	-	66,116,539	-	66,116,539	66,148,947
Այլ ակտիվներ	-	724,497	-	724,497	724,497

	Մակարդակ 1	Մակարդակ 2	Մակարդակ 3	Ընդամենը իրական արժեք	Ընդամենը հաշվեկշռային արժեք
<i>Ֆինանսական պարտավորություններ</i>					
Պարտավորություններ բանկերի նկատմամբ	-	2,518,791	-	2,518,791	2,518,791
Հաճախորդների ընթացիկ հաշիվներ և ավանդներ	-	62,875,780	-	62,875,780	62,875,780
Այլ փոխառություններ	-	45,729,036	-	45,729,036	45,729,036
Թողարկված պարտքային արժեթղթեր	-	3,812,886	-	3,812,886	3,812,886
Այլ պարտավորություններ	-	846,387	-	846,387	846,387

Պահանջներ և պարտավորություններ այլ ֆինանսական կազմակերպությունների նկատմամբ

Մեկ ամիս մարման ժամկետ ունեցող ակտիվների և պարտավորությունների համար, հաշվեկշռային արժեքը մոտավոր արտացոլում է իրական արժեքը, քանի որ այս ֆինանսական գործիքների մարման ժամկետները բավականին կարճ են: Մեկ ամսից ավելի մարման ժամկետ ունեցող ակտիվների և պարտավորությունների իրական արժեքը սահմանվում է ակնկալվող ապագա դրամական միջոցների հոսքերի հաշվարկից ելնելով և զեղչվում է տարվա վերջի դրությամբ գործող համապատասխան տոկոսադրույքներով, որոնք հիմնականում համընկնում են գործող տոկոսադրույքներին:

Հաճախորդներին տրված վարկեր և փոխադրություններ

Փոփոխվող դրույքաչափերով գործիքների իրական արժեքը հավասար է նրանց հաշվեկշռային արժեքին: Այն միջոցների գնահատված իրական արժեքները, որոնք ունեն ֆիքսված տոկոսադրույք, սահմանվում են ելնելով ակնկալվող ապագա դրամական միջոցների հոսքերի հաշվարկից, որոնք զեղչվում են նման պարտքային ռիսկ և մարման ժամկետ ունեցող գործիքների ընթացիկ տոկոսադրույքներով: Կիրառվելիք տոկոսադրույքները կախված են վարկառուի վարկային ռիսկից և տատանվում են 4% մինչև 24% տարեկան (2016թ. 6% մինչև 24% տարեկան):

Արժեզրկված վարկերի իրական արժեքը հաշվարկվում է գրավի առարկայի վաճառքից ակնկալվող դրամական միջոցների հոսքերի հիման վրա: Գրավի առարկայի արժեքը հիմնված է անկախ, մասնագիտական որակավորում ունեցող գույքի գնահատողի իրականացրած գնահատումների վրա:

Պարտավորություններ ֆինանսական կազմակերպությունների և հաճախորդների նկատմամբ

Ֆինանսական կազմակերպությունների և հաճախորդների ավանդների իրական արժեքը գնահատվում է օգտագործելով զեղչված դրամական միջոցների հոսքերի մեթոդը, կիրառելով նմանատիպ մարման ժամկետ ունեցող ավանդների համար առաջարկվող դրույքաչափերը: Ցպահանջ վճարվելիք ավանդների իրական արժեքը հաշվետու ամսաթվին վճարվելիք գումարն է:

Այլ փոխառություններ

Ֆիքսված և չգնանշվող տոկոսադրույքներով ավանդների և փոխառությունների գնահատված իրական արժեքը սահմանվում է, ելնելով ակնկալվող ապագա դրամական հոսքերի հաշվարկից, որոնք զեղչվում են նմանատիպ մարման ժամկետ ունեցող նոր պարտքային գործիքների տոկոսադրույքներով:

32.2 Իրական արժեքով չափվող ֆինանսական գործիքներ

Հազար ՀՀ դրամ

2017թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ

	Մակարդակ 1	Մակարդակ 2	Մակարդակ 3	Ընդամենը
<i>Ֆինանսական ակտիվներ</i>				
Վաճառքի համար մատչելի արժեթղթեր	-	29,151,116	-	29,151,116
Ածանցյալ ֆինանսական ակտիվներ	-	21,534	-	21,534
Ընդամենը	-	29,172,650	-	29,172,650
<i>Ֆինանսական պարտավորություններ</i>				
Ածանցյալ ֆինանսական պարտավորություններ	-	3,253	-	3,253
Ընդամենը	-	3,253	-	3,253
Զուտ իրական արժեք	-	29,169,397	-	29,169,397

Հազար ՀՀ դրամ

2016թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ

	Մակարդակ 1	Մակարդակ 2	Մակարդակ 3	Ընդամենը
<i>Ֆինանսական ակտիվներ</i>				
Վաճառքի համար մատչելի արժեթղթեր	-	26,846,105	-	26,846,105
Ածանցյալ ֆինանսական ակտիվներ	-	162,677	-	162,677
Ընդամենը	-	27,008,782	-	27,008,782
<i>Ֆինանսական պարտավորություններ</i>				
Ածանցյալ ֆինանսական պարտավորություններ	-	847	-	847
Ընդամենը	-	847	-	847
Զուտ իրական արժեք	-	27,007,935	-	27,007,935

Ածանցյալներ

Երբ ածանցյալները շրջանառվում են կա՛մ բորսայում, կա՛մ բորսայից դուրս, Բանկը օգտագործում է հաշվետու ամսաթվի դրությամբ փակման գինը: Այս պայմանագրերի իրական արժեքները գնահատվում են՝ օգտագործելով այն գնահատման մեխանիզմը, որը առավելագույնս մեծացնում է դիտարկելի շուկայի գործիքների օգտագործումը: Բանկի կողմից ներդրվող ածանցյալների մեծամասնությունը ներառված է 2-րդ մակարդակում և բաղկացած է արտարժույթային սվոփ պայմանագրերից:

Չգնանշվող ՀՀ և այլ երկրների բաժնեմասային ներդրումներ

Բանկի ներդրումների իրական արժեքը չգնանշվող ՀՀ բաժնեմասային արժեթղթերում չի կարող արժանահավատորեն գնահատվել և հետևաբար դուրս է մնում այս բացահայտումից: Սեփական կապիտալի այս ներդրումների վերաբերյալ լրացուցիչ տեղեկատվության համար տես Ծան. 19-ը:

33 Ֆինանսական ակտիվների և ֆինանսական պարտավորությունների հաշվանցում

Իր գործունեության ընթացքում Բանկը ֆինանսական գործիքների հետ իրականացնում է տարբեր գործառնություններ, որոնք կարող են ներկայացվել զուտ արժեքով, եթե գոյություն ունի օրենսդրորեն հաստատված իրավունք իրականացնելու հաշվառված գումարների հաշվանցում, ինչպես նաև մտադրություն իրականացնելու հաշվանցում կամ միաժամանակ իրացնելու ակտիվը և մարելու պարտավորությունը:

Ստորև բերված աղյուսակը ներկայացնում է ֆինանսական ակտիվներն ու ֆինանսական պարտավորությունները, որոնք հաշվանցված են ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվության մեջ, կամ ենթակա են կատարման համաձայն հաշվանցման գլխավոր համաձայնագրի կամ համանման պայմանագրերի, որը ներառում է նմանատիպ ֆինանսական գործիքները, անկախ այն բանից, դրանք հաշվանցվել են ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվության մեջ թե ոչ:

Հազար ՀՀ դրամ

Ճանաչված ֆինանսական ակտիվներ/ պարտավորությունների համախառն գումար	Ճանաչված ֆինանսական ակտիվների/ պարտավորությունների համախառն գումար՝ հաշվանցված ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունում	Ֆինանսական ակտիվների զուտ գումար՝ ներկայացված ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունում	2017թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ Կապակցված գումարներ, որոնց գծով ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունում հաշվանցում չի իրականացվել		
			Ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունում չճանաչված ֆինանսական գործիքներ	Ստացված դրամական ապահովում	Զուտ
Ֆինանսական ակտիվներ Հակադարձ հետգնման պայմանագրեր (Ծանոթ. 17,20)	8,303,361	-	8,303,361	(8,303,361)	-

Հազար ՀՀ դրամ

Ճանաչված ֆինանսական ակտիվներ/ պարտավորությունների համախառն գումար	Ճանաչված ֆինանսական ակտիվների/ պարտավորությունների համախառն գումար՝ հաշվանցված ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունում	Ֆինանսական ակտիվների զուտ գումար՝ ներկայացված ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունում	2016թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ Կապակցված գումարներ, որոնց գծով ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունում հաշվանցում չի իրականացվել		
			Ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունում չճանաչված ֆինանսական գործիքներ	Ստացված դրամական ապահովում	Զուտ
Ֆինանսական ակտիվներ Հակադարձ հետգնման պայմանագրեր (Ծանոթ. 17,20)	7,810,302	-	7,810,302	(7,810,302)	-

34 Ակտիվների և պարտավորությունների ժամկետային վերլուծություն

Հետևյալ աղյուսակը ներկայացնում է ֆինանսական ակտիվները և պարտավորություններն ըստ սպասվելիք մարման ժամկետների: Բանկի չզեղչված պայմանագրային պարտավորությունների մասին տեղեկատվությունը ներկայացված է ծանոթագրություն 35.3-ում:

Հազար ՀՀ դրամ

2017թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ

	Ցպահանջ և մինչև 1 ամիս	1-ից մինչև 12 ամիս	Մինչև 12 ամիս, ենթա- հանրա- գումար	1-ից 5 տարի	5 տարուց ավելի	12 ամսից ավելի, ենթա- հանրա- գումար	Ընդամենը
Ակտիվներ							
Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ	38,044,426	-	38,044,426	-	-	-	38,044,426
Պահանջներ բանկերի և այլ ֆինանսական կազմակերպությունների նկատմամբ	10,070,665	2,107,353	12,178,018	244,887	2,817	247,704	12,425,722
Ածանցյալ ֆինանսական ակտիվներ	10,334	11,200	21,534	-	-	-	21,534
Վաճառքի համար մատչելի ներդրումներ	-	3,213,510	3,213,510	24,149,256	1,875,472	26,024,728	29,238,238
Հաճախորդներին տրված վարկեր	8,254,556	36,361,848	44,616,404	50,496,023	24,054,716	74,550,739	119,167,143
Այլ ակտիվներ	1,486,426	-	1,486,426	-	-	-	1,486,426
	57,866,407	41,693,911	99,560,318	74,890,166	25,933,005	100,823,171	200,383,489
Պարտավորություններ							
Պարտավորություններ բանկերի նկատմամբ	906,201	1,726,726	2,632,927	1,076,001	-	1,076,001	3,708,928
Հաճախորդների ընթացիկ հաշիվներ և ավանդներ	51,601,665	40,614,165	92,215,830	3,555,578	40,505	3,596,083	95,811,913
Ածանցյալ ֆինանսական պարտավորություններ	3,253	-	3,253	-	-	-	3,253
Այլ փոխառություններ	479,338	11,527,284	12,006,622	49,416,353	5,420,641	54,836,994	66,843,616
Թողարկված պարտքային արժեթղթեր	64,282	1,852,300	1,916,582	6,817,248	-	6,817,248	8,733,830
Այլ պարտավորություններ	1,683,330	-	1,683,330	-	-	-	1,683,330
	54,738,069	55,720,475	110,458,544	60,865,180	5,461,146	66,326,326	176,784,870
Զուտ Դիրք	<u>3,128,338</u>	<u>(14,026,564)</u>	<u>(10,898,226)</u>	<u>14,024,986</u>	<u>20,471,859</u>	<u>34,496,845</u>	<u>23,598,619</u>
Կուտակված ճեղքվածք	<u>3,128,338</u>	<u>(10,898,226)</u>		<u>3,126,760</u>	<u>23,598,619</u>		

	Ցպահանջ և մինչև 1 ամիս	1-ից մինչև 12 ամիս	Մինչև 12 ամիս, ենթա- հանրա- գումար	1-ից 5 տարի	5 տարուց ավելի	12 ամսից ավելի, ենթա- հանրա- գումար	Ընդամենը
Ակտիվներ							
Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ	38,617,733	-	38,617,733	-	-	-	38,617,733
Պահանջներ բանկերի և այլ ֆինանսական կազմակերպ- ությունների նկատմամբ	12,108,488	985,316	13,093,804	181,303	-	181,303	13,275,107
Ածանցյալ ֆինանսական ակտիվներ	162,677	-	162,677	-	-	-	162,677
Վաճառքի համար մատչելի ներդրումներ	684	9,297,975	9,298,659	16,662,060	941,225	17,603,285	26,901,944
Հաճախորդներին տրված վարկեր	3,266,878	23,180,608	26,447,486	30,082,992	9,618,469	39,701,461	66,148,947
Այլ ակտիվներ	724,497	-	724,497	-	-	-	724,497
	54,880,957	33,463,899	88,344,856	46,926,355	10,559,694	57,486,049	145,830,905
Պարտավորություններ							
Պարտավորություններ բանկերի նկատմամբ	282,732	1,298,510	1,581,242	937,549	-	937,549	2,518,791
Հաճախորդների ընթացիկ հաշիվներ և ավանդներ	36,734,462	25,303,751	62,038,213	822,159	15,408	837,567	62,875,780
Ածանցյալ ֆինանսական պարտավորություններ	847	-	847	-	-	-	847
Այլ փոխառություններ	495,936	9,552,533	10,048,469	31,698,330	3,982,237	35,680,567	45,729,036
Թողարկված պարտքային արժեթղթեր	15,467	977,719	993,186	2,819,700	-	2,819,700	3,812,886
Այլ պարտավորություններ	846,387	-	846,387	-	-	-	846,387
	38,375,831	37,132,513	75,508,344	36,277,738	3,997,645	40,275,383	115,783,727
Զուտ Դիրք	16,505,126	(3,668,614)	12,836,512	10,648,617	6,562,049	17,210,666	30,047,178
Կուտակված ճեղքվածք	16,505,126	12,836,512		23,485,129	30,047,178		

35 Ռիսկի կառավարում

Բանկային գործունեությանը բնորոշ է ֆինանսական ռիսկերի բազմազանություն և այդ գործունեությունը ենթադրում է ռիսկերի որոշակի աստիճանի և համադրությունների վերլուծություն, գնահատում, ընդունում և կառավարում:

Ռիսկերի կառավարումը Բանկն իրականացնում է բացահայտման, գնահատման և մոնիթորինգի մշտական գործընթացների, ինչպես նաև ռիսկերի սահմանաչափերի հաստատման և ներքին վերահսկողության այլ միջոցառումների միջոցով: Ռիսկերի

կառավարման գործընթացը էական նշանակություն ունի Բանկի շահութաբերության կայունության ապահովման գործում, և Բանկի յուրաքանչյուր աշխատակից պատասխանատվություն է կրում իր պարտականությունների հետ կապված ռիսկերի առաջացման համար: Բանկի գործունեությունը ենթարկվում է պարտքային, իրացվելիության, շուկայական և գործառնական ռիսկերի:

Ռիսկերի կառավարման կառուցվածք

Ռիսկերի կառավարումն իրականացվում է Բանկի կառուցվածքային տարբեր մակարդակներում:

Բանկի Խորհուրդ

Խորհուրդը պատասխանատու է ռիսկերի կառավարման ընդհանուր վերահսկողության, ռազմավարության հաստատման և ռիսկերի կառավարման սկզբունքների հաստատման համար:

Բանկի վարչություն

Բանկի վարչությունը պատասխանատու է ռիսկերի կառավարման գործընթացի վերահսկման համար:

Խորհրդին կից աուդիտի և ռիսկերի կառավարման հանձնաժողով

Ռիսկերի կոմիտեն ընդհանուր պատասխանատվություն է կրում ռիսկերի կառավարման ռազմավարության, սկզբունքների, հայեցակարգերի, քաղաքականության և սահմանների մշակման ու կիրառման համար: Այն պատասխանատու է ռիսկերի կառավարման կարևոր խնդիրների համար և վերահսկում է դրանց նկատմամբ ընդունված համապատասխան որոշումների կատարումը:

Ակտիվների և պասիվների կառավարման հանձնաժողով

Ակտիվների և պասիվների կառավարման հանձնաժողովը պատասխանատվություն է կրում իրացվելիության և շուկայական ռիսկերի կառավարման, բանկի ակտիվների և պարտավորությունների կառավարման համար, իր լիազորությունների շրջանակներում որոշումներ է կայացնում վերոհիշյալ ռիսկերի գծով:

Վարկային կոմիտե

Վարկային կոմիտեն իրենց իրավասությունների շրջանակներում որոշումներ են ընդունում պարտքային ռիսկի ընդունման վերաբերյալ, պատասխանատվություն են կրում պարտքային ռիսկի զսպմանն ուղղված սահմանաչափերի պահպանման համար:

Ռիսկերի կառավարման վարչություն

Ռիսկերի կառավարման ստորաբաժանումը պատասխանատու է բանկային ռիսկերի բացահայտման, գնահատման, վերլուծության, մոնիտորինգի և հսկողության համար: Այն պատասխանատու է նաև ռիսկերի գնահատման համապատասխան հաշվետվությունների բազայի ստեղծման համար:

Ներքին աուդիտ

Բանկի կողմից իրականացվող ռիսկի կառավարման գործընթացը յուրաքանչյուր տարի աուդիտի է ենթարկվում ներքին աուդիտի բաժնի կողմից, որը ստուգում է ինչպես ընթացակարգերի ամբողջականությունը, այնպես էլ Բանկի գործունեության համապատասխանությունը ընթացակարգերին: Ներքին աուդիտի բաժինը անցկացված ստուգումների արդյունքները քննարկում է ղեկավարության հետ և իր եզրակացություններն ու

առաջարկները ներկայացնում է Խորհրդին կից Աուդիտի և ռիսկերի կառավարման հանձնաժողով:

Ռիսկի գնահատման և ռիսկերի ներկայացման համակարգեր

Բանկի ռիսկերը գնահատվում են այն մեթոդով, որն արտացոլում է ինչպես սպասվող կորուստը, որը հնարավոր է սովորական գործունեության ընթացքում, այնպես էլ անսպասելի կորուստները, որոնք իրենցից ներկայացնում են փաստացի ամենաշատ կորուստների արժեքը ըստ վիճակագրական մոդելների հիմքի: Մոդելում կիրառվում են նախորդ փորձից ստացված և շտկված հնարավորությունների նշանակությունները, հաշվի առնելով տնտեսական պայմանները: Բանկը նաև մոդելավորում է «փատագույն դեպքերը», որոնք տեղ կունենան քիչ հավանական թվացող դեպքերի առաջացման ժամանակ:

Ռիսկերի մոնիթորինգը և կառավարումը հիմնականում հիմնված է Բանկի կողմից սահմանված ռիսկերի սահմանաչափերի վրա: Այս սահմանաչափերը արտացոլում են Բանկի գործարար ռազմավարությունը և շուկայական պայմանները, որոնցում գործում է Բանկը, ինչպես նաև Բանկի համար ընդունելի ռիսկի մակարդակը, որը Բանկը պատրաստ է ընդունել, ընդ որում հատուկ ուշադրություն է դարձվում առանձին բնագավառների վրա: Բացի դրանից, Բանկը վերահսկում և գնահատում է իր ընդհանուր կարողությունը կրել ռիսկեր՝ կապված բոլոր տեսակի ռիսկերի և գործառնությունների համապարփակ դիրքերի հետ:

Գործունեության բոլոր տեսակների գծով ստացվող տեղեկատվությունը ուսումնասիրվում և մշակվում է ռիսկերի վերլուծության, վերահսկողության և գնահատման նպատակով: Տվյալ տեղեկատվությունը բացատրություններով ներկայացվում է Բանկի վարչությանը: Հաշվետվությունը պարունակում է տեղեկություններ վարկային ռիսկի համապարփակ չափի, ռիսկի սահմանված սահմանաչափերի բացառությունների վերաբերյալ, արտարժույթային ռիսկի, իրացվելիության ցուցանիշների և սթրես թեստերի վերաբերյալ: Յուրաքանչյուր ամիս տրամադրվում է ռիսկերի վերաբերյալ տեղեկատվություն ըստ տնտեսության ճյուղերի կենտրոնացումների: Ակտիվների և պասիվների կառավարման հանձնաժողովը և վարկային ռիսկերի գնահատման հանձնաժողովը ամսական կտրվածքով ստանում են ռիսկերի վերաբերյալ մանրամասն հաշվետվություն, որը պարունակում է ամբողջ անհրաժեշտ տեղեկատվությունը Բանկի ռիսկերի գնահատման և համապատասխան որոշումների կայացման համար:

Բանկի բոլոր մակարդակների համար կազմվում են ռիսկերի վերաբերյալ տարբեր հաշվետվություններ, որոնք տարածվում են, որպեսզի Բանկի բոլոր բաժիններին ապահովեն հասանելիություն ընդհանուր, անհրաժեշտ և ժամանակին համապատասխան տեղեկատվությանը:

Յուրաքանչյուր օր անց է կացվում կարճատև նիստ ղեկավարության և Բանկի այլ աշխատակիցների մասնակցությամբ, որտեղ քննարկվում են սահմանված սահմանաչափերի պահպանումը, վերլուծվում է ռիսկը ներառյալ արժեքի ներդրումները, իրացվելիությունը, ինչպես նաև ռիսկի մակարդակում փոփոխությունները:

Ռիսկի նվազեցում

Բանկը ռիսկերի կառավարման շրջանակներում կիրառում է ածանցյալ և այլ գործիքներ դիրքերի կառավարման համար, որոնք առաջանում են տոկոսադրույքների, տարադրամների, ակցիաների արժեքի փոփոխության ռիսկի, պարտքային ռիսկի ինչպես նաև ըստ նախատեսված գործարքների դիրքերի փոփոխությունների հետևանքով:

Ռիսկի չափազանց կենտրոնացումներ

Ռիսկի կենտրոնացումները առաջանում են, երբ մի շարք գործընկերներ իրականացնում են նմանատիպ գործունեություն, կամ գործունեությունը կատարվում է միևնույն շրջանում, կամ նրանք ունեն համանման տնտեսական հատկանիշներ, և տնտեսական, քաղաքական կամ այլ պայմաններում փոփոխության արդյունքում ցուցաբերում են նմանատիպ ազդեցություն այդ

գործընկերների պայմանագրային պարտավորությունների կատարման ունակության վրա: Ռիսկի կենտրոնացումները արտացոլում են Բանկի գործունեության արդյունքների հարաբերական զգայունությունը պայմանների փոփոխություններին, որոնք ազդեցություն են ունենում կոնկրետ բնագավառի կամ աշխարհագրական շրջանի վրա:

Ռիսկի չափազանց կենտրոնացումներից խուսափելու համար, Բանկի քաղաքականությունը և գործընթացները ներառում են հատուկ սկզբունքներ, ուղղված բազմաբնույթ պորտֆելի պահպանմանը: Իրականացվում է կառավարում ռիսկի սահմանված կենտրոնացումներով:

35.1 Պարտքային ռիսկ

Բանկի գործունեությունը ենթարկվում է պարտքային ռիսկի՝ կապված վարկառուի կողմից պարտավորության չկատարելու հետ, որը Բանկին կորուստներ կարող է պատճառել: Պարտքային ռիսկը Բանկի կարևորագույն ռիսկն է, այդ պատճառով էլ Բանկն այն առանձնակի ուշադրությամբ է վերահսկում: Պարտքային ռիսկը կապված է հիմնականում վարկային գործառնությունների հետ, որոնք հանգեցնում են վարկերի և փոխատվությունների տրամադրմանը և ներդրումային գործունեության հետ, որոնք Բանկի ակտիվների պորտֆելի մեջ ավելացնում են պարտքային արժեթղթեր և այլ պարտքային գործիքներ: Ռիսկն առկա է նաև արտհաշվեկշռային ֆինանսական գործիքներում, ինչպիսիք են վարկային պարտավորությունները: Պարտքային ռիսկի կառավարումը և վերահսկողությունը իրականացվում է Ռիսկերի կառավարման վարչության կողմից՝ և հաշվետվությունները պարբերաբար ներկայացվում են Բանկի Խորհրդին և վարչությանը:

Բանկի ֆինանսական ակտիվների հաշվեկշռային արժեքը լավագույնս ներկայացնում է նրանց պարտքային ռիսկի առավելագույն ենթարկվածությունը՝ առանց հաշվի առնելու պահվող գրավը կամ պարտքի որակի բարելավման այլ միջոցները:

35.1.1 Պարտքային ռիսկի առավելագույն չափի կենտրոնացումներ

Աշխարհագրական սեգմենտներ

Պարտքային ռիսկի ենթարկվող ակտիվներն ամբողջությամբ տեղաբաշխված են ՀՀ տարածքում:

35.1.2 Ռիսկի սահմանաչափերի վերահսկողություն և զսպողական քաղաքականություն

Բանկը կարգավորում է վարկային ռիսկի մակարդակները՝ մեկ փոխառուի կամ փոխառուների խմբի, ինչպես նաև վարկավորման ճյուղային կամ աշխարհագրական սեգմենտների գծով ընդունելի ռիսկի գումարների սահմանաչափեր սահմանելով:

Նման ռիսկերը պարբերաբար վերահսկվում են և դրանց կառավարումը ենթակա է վերանայման տարեկան կամ ավելի հաճախակի կտրվածքով: Ըստ ապրանքների, արդյունաբերության ճյուղերի և երկրների վարկային ռիսկի սահմանաչափերը հաստատվում են եռամսյակային կտրվածքով Բանկի Խորհրդի կողմից:

Վարկային պորտֆելի պարտքային ռիսկի կենտրոնացվածության աստիճանը ներկայացված է ծանոթագրություն 20.3-ում:

Պարտքային ռիսկը նաև կառավարվում է վարկառուների և պոտենցիալ վարկառուների՝ մայր գումարի և տոկոսների վճարման կարողությունը պարբերաբար վերլուծելով և անհրաժեշտության դեպքում վարկի տրամադրման սահմանաչափերը փոխելով:

Ստորև ներկայացված են հատուկ հսկողության և զսպողական մի քանի այլ միջոցներ:

Գրավ

Բանկը կիրառում է բազմաթիվ միջոցներ պարտքային ռիսկը զսպելու համար: Համընդհանուր գործելակերպ է հանդիսանում և հիմնական միջոցներից մեկն է համարվում տրամադրված դրամական միջոցների դիմաց գրավ վերցնելը: Բանկը կանոններ է սահմանում գրավի հատուկ տեսակների ընդունելի լինելու կամ ռիսկերի զսպման վերաբերյալ:

Վարկային պորտֆելի վերլուծությունն ըստ ապահովվածության ներկայացված է ծանոթագրություն 20.2- ում:

Վարկեր և փոխատվություններից տարբեր ֆինանսական ակտիվներ ապահովող գրավները որոշվում են ֆինանսական գործիքի բնույթով: Պարտատոմսերը և այլ պարտքային արժեթղթերը հիմնականում չեն ապահովվում:

Պարտքային ռիսկ պարունակող պայմանական պարտավորություններ

Այս գործիքների հիմնական նպատակը անհրաժեշտության դեպքում հաճախորդներին միջոցներ տրամադրելն է: Երաշխիքները և ակրեդիտիվները ենթակա են նույն պարտքային ռիսկին, ինչ վարկերը: Ապրանքային և թղթային ակրեդիտիվները՝ Բանկի գրավոր հավաստումներն են հաճախորդների անունից, որոնք թույլ են տալիս երրորդ անձանց գումարներ ստանալ Բանկից հատուկ պայմանների կատարման դեպքում, ապահովված են դրանց հետ կապված ապրանքների առաքմամբ և հետևաբար դրանք ավելի ապահով են, քան ուղղակի տրամադրվող վարկերը:

Վարկի տրամադրման պայմանական պարտավորություններն իրենցից ներկայացնում են վարկային գծերի չօգտագործած մասերը:

Այս դեպքում, հնարավոր կորուստների գումարը, որ Բանկը կարող է կրել, հավասար է չօգտագործված վարկային գծերի գումարին:

Սակայն հնարավոր վնասի իրական գումարն ավելի փոքր է, քան չօգտագործված վարկային գծերի ընդհանուր գումարը, քանի որ վարկային պարտավորությունները տրամադրվում են վարկառուների կողմից վարկերի տրամադրման որոշակի ստանդարտների պահպանման դեպքում: Բանկը հետևում է պարտավորությունների մարման ժամկետներին, քանի որ երկարաժամկետ պարտավորությունները պարունակում են ավելի բարձր պարտքային ռիսկ, քան կարճաժամկետ պարտավորությունները:

35.2 Շուկայական ռիսկ

Շուկայական ռիսկն այն ռիսկն է, որ ֆինանսական գործիքների ապագա դրամական հոսքերը կամ իրական արժեքը կտատանվի այնպիսի շուկայական փոփոխականների պատճառով, ինչպիսիք են տոկոսադրույքները և արտարժույթի փոխարժեքները: Բանկը տարանջատում է շուկայական ռիսկերը առևտրային և ոչ առևտրային պորտֆելիների: Ոչ առևտրային պորտֆելը կառավարվում և վերահսկվում է զգայունության վերլուծությունների օգնությամբ:

35.2.1 Շուկայական ռիսկ – Ոչ առևտրային

Տոկոսադրույքի ռիսկ

Տոկոսադրույքի ռիսկը ծագում է այն հավանականությունից, որ տոկոսադրույքների փոփոխություններն ուղղակիորեն կազդեն Բանկի ֆինանսական գործիքների հետ կապված դրամական միջոցների հոսքի և նրանց իրական արժեքի վրա: Բանկի Խորհուրդը սահմանել է որոշված ժամկետների համար տոկոսադրույքների ճեղքվածքների չափ: Դիրքերը վերահսկվում են օրական կտրվածքով, և հեջավորման ռազմավարություն է օգտագործվում դրանք սահմանված շրջանակներում պահելու համար:

Միջին տոկոսադրույքներ

Ստորև բերվող աղյուսակում ներկայացված են տոկոսակիր ակտիվների և պարտավորությունների գծով կիրառվող միջին արդյունավետ տոկոսադրույքները 2017թ. և 2016թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ:

	2017			2016		
	Միջին կշռված արդյունավետ			Միջին կշռված արդյունավետ		
	տոկոսադրույք, %			տոկոսադրույք, %		
	ՀՀ դրամ	ԱՄՆ դոլար	Այլ արտարժույթ	ՀՀ դրամ	ԱՄՆ դոլար	Այլ արտարժույթ
Տոկոսակիր ակտիվներ						
Պահանջներ բանկերի և այլ ֆինանսական կազմակերպությունների	6.39	2.59	-	16.19	2.93	-
Վաճառքի համար մատչելի արժեթղթեր	10.31	5.74	5.06	9.29	6.03	-
Հաճախորդներին տրված վարկեր	12.88	10.43	7.41	14.57	9.82	7.09
Տոկոսակիր պարտավորություններ						
Պարտավորություններ բանկերի նկատմամբ	7.92	3.12	1.46	7.84	2.01	0.39
Հաճախորդների ընթացիկ հաշիվներ և ավանդներ						
- Ընթացիկ հաշիվներ և ցպահանջ ավանդներ	0.1	0.1	-	0.1	0.1	-
- Ժամկետային ավանդներ	10.52	5.88	4.87	10.95	6.03	-
Այլ փոխառություններ	8.7	5.74	-	8.15	5.71	-
Թողարկված պարտքային արժեթղթեր	10.98	6.31	-	13	7.14	-

Տոկոսադրույքի փոփոխության զգայունության վերլուծություն

Հետևյալ աղյուսակը ցույց է տալիս Բանկի ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվության զգայունությունը տոկոսադրույքների հնարավոր փոփոխությունների նկատմամբ՝ այլ փոփոխականները հաստատուն մնալու պայմանով:

Ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվության զգայունությունը տոկոսադրույքներում ենթադրվող փոփոխությունների ազդեցությունն է մեկ տարվա զուտ տոկոսային եկամուտի վրա՝ 2017թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ հաշվեկշռում հաշվառվող տատանվող տոկոսադրույքով ոչ առևտրային ֆինանսական ակտիվների և պարտավորությունների գծով: Կապիտալի զգայունությունը հաշվարկվում է վերագնահատելով վաճառքի համար մատչելի հաստատուն տոկոսադրույքով ակտիվները, 2017թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ՝ հիմք ընդունելով տոկոսադրույքների ենթադրվող փոփոխությունները:

Կապիտալի զգայունությունը վերլուծվում է ըստ ակտիվի իրացման ժամկետների: Կապիտալի ընդհանուր զգայունությունը հիմնված է այն ենթադրության վրա, որ եկամտաբերության կորում կան զուգահեռ փոփոխություններ, մինչդեռ ըստ ժամկետների վերլուծությունը ցույց է տալիս զգայունությունը ոչ զուգահեռ փոփոխությունների նկատմամբ:

Հազար ՀՀ դրամ

2017թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ

Արտարժույթ	Փոփոխություններ հիմնական տոկոսադրույքներում	Զուտ տոկոսային եկամտի զգայունություն	Կապիտալի զգայունություն			
			Մինչև 1 տարի	1-ից 5 տարի	5 տարուց ավելի	Ընդամենը
ՀՀ դրամ	+3	-	(83,106)	(764,387)	(31,348)	(878,841)
ԱՄՆ դոլար	+2	(444,699)	-	-	-	(444,699)
ՀՀ դրամ	(3)	-	83,106	764,387	31,348	878,841
ԱՄՆ դոլար	(2)	444,699	-	-	-	444,699

Հազար ՀՀ դրամ

2016թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ

Արժույթ	Փոփոխություններ հիմնական տոկոսադրույքներում	Զուտ տոկոսային եկամտի զգայունություն	Կապիտալի զգայունություն			
			Մինչև 1 տարի	1-ից 5 տարի	5 տարուց ավելի	Ընդամենը
ՀՀ դրամ	+3	-	(76,224)	(789,578)	(137,574)	(1,003,376)
ԱՄՆ դոլար	+2	(286,063)	-	-	-	(286,063)
ՀՀ դրամ	(3)	-	77,818	870,848	183,092	1,131,758
ԱՄՆ դոլար	(2)	286,063	-	-	-	286,063

Արտարժույթի ռիսկ

Արտարժույթի ռիսկն այն ռիսկն է, որ ֆինանսական գործիքների արժեքը կտատանվի արտարժույթի փոխարժեքներում փոփոխությունների հետևանքով: Դիրքերը վերահսկվում են օրական կտրվածքով:

Հետևյալ աղյուսակը ցույց է տալիս այն արտարժույթները, որոնք կարող են ազդել 2017թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ Բանկի ոչ առևտրային դրամային ակտիվների և պարտավորությունների և դրանց կանխատեսված դրամական հոսքերի վրա: Վերլուծությունը հաշվարկում է արտարժույթի ՀՀ դրամի նկատմամբ հնարավոր տատանումների ազդեցությունը, այլ փոփոխականները հաստատուն մնալու պայմանով, ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվության վրա (կապված արտարժույթի նկատմամբ զգայուն ոչ առևտրային դրամային ակտիվների և պարտավորությունների իրական արժեքի փոփոխմամբ): Աղյուսակում հանդիպող բացասական արժեքը արտացոլում է ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվությունում պոտենցիալ զուտ նվազում, մինչդեռ դրական արժեքը ցույց է տալիս պոտենցիալ զուտ աճ:

Հազար ՀՀ դրամ	2017թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ		2016թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	
	Փոփոխություն արտարժույթի փոխարժեքում, տոկոս	Ազդեցությունը շահույթի վրա մինչև հարկումը	Փոփոխություն արտարժույթի փոխարժեքում, տոկոս	Ազդեցությունը շահույթի վրա մինչև հարկումը
Արտարժույթ				
ԱՄՆ դոլար	+5	15,741	+5	(62,370)
Եվրո	+5	(683)	+5	18,309

Բանկի արտարժույթի դիսկի վերլուծությունն ըստ ֆինանսական ակտիվների և պարտավորությունների ունի հետևյալ տեսքը.

Հազար ՀՀ դրամ	ՀՀ դրամ	ԱՄՆ դոլար	Եվրո	Այլ արտարժույթ	Ընդամենը
<i>Ակտիվներ</i>					
Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ	15,332,550	20,660,034	881,090	1,170,752	38,044,426
Պահանջներ ֆինանսական կազմակերպությունների նկատմամբ	7,204,128	5,221,594	-	-	12,425,722
Վաճառքի համար մատչելի արժեթղթեր	22,675,166	6,306,878	256,194		29,238,238
Հաճախորդներին տրված վարկեր	33,939,006	81,434,301	3,721,239	72,597	119,167,143
Այլ ակտիվներ	336,912	443,413	90,179	615,922	1,486,426
Ընդամենը	79,487,762	114,066,220	4,948,702	1,859,271	200,361,955
<i>Պարտավորություններ</i>					
Պարտավորություններ բանկերի նկատմամբ	1,532,677	1,344,216	832,035	-	3,708,928
Պարտավորություններ հաճախորդների նկատմամբ	44,816,188	45,962,972	4,405,887	626,866	95,811,913
Այլ փոխառություն	8,401,881	58,441,735	-	-	66,843,616
Թողարկված պարտքային արժեթղթեր	1,417,398	7,316,432	-	-	8,733,830
Այլ պարտավորություններ	1,544,116	94,358	-	44,856	1,683,330
Ընդամենը	57,712,260	113,159,713	5,237,922	671,722	176,781,617
Ընդամենը ածանցյալ ֆինանսական գործիքների ազդեցությունը	1,956,775	(591,680)	275,547	(1,622,361)	18,281
Զուտ դիրք 2017թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	23,732,277	314,827	(13,673)	(434,812)	23,598,619
Պարտքային դիսկ պարունակող պարտավորություններ 2017թ. դեկտեմբերի 31-ին	5,339,223	6,946,511	2,511,097	85,061	14,881,892

Հազար ՀՀ դրամ

	ՀՀ դրամ	ԱՄՆ դոլար	Եվրո	Այլ արտարժույթ	Ընդամենը
Ընդամենը ֆինանսական ակտիվներ	67,984,429	70,412,482	6,259,678	1,011,639	145,668,228
Ընդամենը ֆինանսական պարտավորություններ	37,001,443	75,744,444	2,652,291	384,702	115,782,880
Ընդամենը ածանցյալ ֆինանսական գործիքների ազդեցությունը	-	4,084,551	(3,241,202)	(681,519)	161,830
Զուտ դիրք 2016թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	30,982,986	(1,247,411)	366,185	(54,582)	30,047,178
Պարտքային դիսկ պարունակող պարտավորություններ 2016թ. դեկտեմբերի 31-ին	2,819,803	4,490,101	770,107	8,668	8,088,679

35.3 Իրացվելիության ռիսկ

Իրացվելիության ռիսկը կապված է Բանկի ֆինանսական պարտավորությունները ժամանակին մարելու կարողությամբ նորմալ և սթրեսային իրավիճակներում: Այս ռիսկի զսպման նպատակով Բանկը ներգրավում է լրացուցիչ ֆինանսական միջոցներ, ի լրումն իր հիմնական ավանդային բազայի, կառավարում է ակտիվները հաշվի առնելով իրացվելիության ռիսկը և վերլուծում է ապագա դրամական միջոցների հոսքերը և իրացվելիությունը օրական կտրվածքով: Սա ներառում է նաև սպասվելիք դրամական միջոցների հոսքերի գնահատումները և բարձր իրացվելի ապահովվածության հասանելիությունը, որն անհրաժեշտության դեպքում կարող է օգտագործվել լրացուցիչ ֆինանսավորում ստանալու նպատակով:

Բանկը պահում է բարձր իրացվելի և ապակենտրոնացված ակտիվների պորտֆել, որը կարող է հեշտությամբ կանխիկացվել դրամական միջոցների հոսքերի չկանխատեսված ընդհատման դեպքում: Բանկն ունի նաև ապահով վարկային գծեր, որ նա կարող է օգտագործել իրացվելիության կարիքները բավարարելու համար: Բացի այդ Բանկը ՀՀ կենտրոնական բանկում պահում է իր որոշ դրամով պարտավորությունների 2%-ի և որոշ արտարժույթով պարտավորությունների 20%-ի չափով պահուստավորման գումար (տես ծանոթագրություն 16-ը): Իրացվելիության դիրքը գնահատվում և կառավարվում է տարբեր սցենարների դեպքում, հաշվի առնելով սթրես գործոնները կապված շուկայի հետ ընդհանրապես և Բանկի հետ մասնավորապես:

Բանկի իրացվելիության կառավարումը պահանջում է հաշվի առնել իրացվելի ակտիվների այն մակարդակը, որն անհրաժեշտ է պարտավորությունները մարելու համար ըստ ժամկետների, ապահովել ֆինանսավորման տարբեր աղբյուրների հնարավորությունը, ֆինանսավորման արտակարգ պլանի առկայությունը և վերահսկել հաշվեկշռային իրացվելիության նորմատիվները կանոնակարգային պահանջներին համապատասխան: Բանկը հաշվարկում է իրացվելիության ցուցանիշները ՀՀ կենտրոնական բանկի պահանջներին համապատասխան:

Դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ ցուցանիշները հետևյալն են.

	Աուդիտ չարված	
	2017թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ, %	2016թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ, %
Ն21- Ընդհանուր իրացվելիություն (Բարձր իրացվելի ակտիվներ/ Ընդհանուր ակտիվներ)	32.02%	47.91%
Ն22- Ընթացիկ իրացվելիություն (Բարձր իրացվելի ակտիվներ/ցպահանջ պարտավորություններ)	136.37%	209.89%

Ֆինանսական պարտավորությունների վերլուծությունը՝ ըստ մինչև մարումը մնացած ժամկետների

Ստորև ներկայացվում է 2017թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ Բանկի չգեղջված ֆինանսական պարտավորությունների բաշխումը՝ հաշվեկշռի ամսաթվից մինչև պայմանագրերում նշված մարմանը մնացած ժամկետների համաձայն: Տես ծանոթագրություն 34-ը այս պարտավորությունների մարման սպասվելիք ժամկետների համար: Ցպահանջ վճարումները դասակարգված են այն ենթադրությամբ, որ վճարումը կպահանջվի անմիջապես: Սակայն Բանկի ղեկավարությունը կարծում է, որ շատ հաճախորդներ անմիջապես վճարում չեն պահանջի, և աղյուսակը չի արտացոլում սպասվող դրամական միջոցների հոսքերը, ինչպես նշված է Բանկի կողմից ավանդների պահպանման պատմության մեջ:

Ստորև ներկայացված է ֆինանսական պարտավորությունների ժամկետայնության

Հազար ՀՀ դրամ

	2017թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ				
	Ցպահանջ կամ մեկ ամսից քիչ	1-12 ամիս	Ավելի քան 1 տարի	Արտահոսքի ընդհանուր համախառն գումար	Հաշվեկշռ. արժեք
<i>Ոչ ածանցյալ</i>					
<i>պարտավորություններ</i>					
Պարտավորություններ բանկերի նկատմամբ	906,201	1,839,435	1,227,444	3,973,080	3,708,928
Հաճախորդների ընթացիկ հաշիվներ և ավանդներ	51,609,901	41,967,883	3,779,187	97,356,971	95,811,913
Այլ փոխառություններ	567,875	14,266,664	63,511,803	78,346,342	66,843,616
Թողարկված պարտքային արժեթղթեր	64,282	1,932,784	8,222,862	10,219,928	8,733,830
Այլ ֆինանսական պարտավորություններ	1,683,330	-	-	1,683,330	1,683,330
Ընդամենը	54,831,589	60,006,766	76,741,296	191,579,651	176,781,617

Հազար ՀՀ դրամ

2017թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ

	Ցպահանջ կամ մեկ ամսից քիչ	1-12 ամիս	Ավելի քան 1 տարի	Արտահոսքի ընդհանուր համախառն գումար	Հաշվեկշռ. արժեք
<i>Ածանցյալ ֆինանսական պարտավորություններ</i>					
<i>Արտարժույթի սվոփ պայմանագրեր</i>					
Ներհոսք	1,990,460	3,884,000	-	5,874,460	5,871,623
Արտահոսք	1,973,130	3,872,800	-	5,845,930	5,850,906
<i>Արտարժույթի ֆորվարդ պայմանագրեր</i>					
Ներհոսք	1,890,669	-	-	1,890,669	1,890,669
Արտահոսք	1,893,105	-	-	1,893,105	1,893,105
<i>Վարկային ոչիսկ պարունակող պարտավորություններ</i>	14,122,962	386,538	372,392	14,881,892	14,881,892

Հազար ՀՀ դրամ

2016թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ

	Ցպահանջ կամ մեկ ամսից քիչ	1-12 ամիս	Ավելի քան 1 տարի	Արտահոսքի ընդհանուր համախառն գումար	Հաշվեկշռ. արժեք
<i>Ոչ ածանցյալ պարտավորություններ</i>					
<i>Պարտավորություններ բանկերի նկատմամբ</i>	283,147	1,385,702	1,062,847	2,731,696	2,518,791
<i>Հաճախորդների ընթացիկ հաշիվներ և ավանդներ</i>	36,795,679	25,515,662	848,790	63,160,131	62,875,780
<i>Այլ փոխառություններ</i>	526,245	11,623,281	41,063,950	53,213,476	45,729,036
<i>Թողարկված պարտքային արժեթղթեր</i>	15,467	1,039,748	3,234,355	4,289,570	3,812,886
<i>Այլ ֆինանսական պարտավորություններ</i>	846,387	-	-	846,387	846,387
<i>Ընդամենը պարտավորություններ</i>	<u>38,466,925</u>	<u>39,564,393</u>	<u>46,209,942</u>	<u>124,241,260</u>	<u>115,782,880</u>
<i>Ածանցյալ ֆինանսական պարտավորություններ</i>					
<i>Արտարժույթի սվոփ պայմանագրեր</i>					
Ներհոսք	1,876,510	1,613,191	-	3,489,701	3,485,533
Արտահոսք	1,792,700	1,536,600	-	3,329,300	3,329,300
<i>Արտարժույթի ֆորվարդ պայմանագրեր</i>					
Ներհոսք	992,289	-	-	992,289	992,289
Արտահոսք	986,692	-	-	986,692	986,692
<i>Վարկային ոչիսկ պարունակող պարտավորություններ</i>	7,983,320	89,157	9,679	8,088,679	8,088,679

35.4 Գործառնական ռիսկ

Գործառնական ռիսկը ուղղակի կամ անուղղակի կորստի ռիսկն է, որն առաջանում է պատճառների լայն բազմազանությունից՝ կապված Բանկի ֆինանսական գործիքների մեջ ներգրավվածության, գործընթացների, անձնակազմի, տեխնոլոգիաների և ենթակառուցվածքների հետ, և արտաքին գործոններից՝ բացառությամբ վարկային, շուկայական և իրացվելիության ռիսկերի, ինչպիսիք են իրավական և կարգավորիչ պահանջները և կորպորատիվ վարքագծի ընդհանուր ընդունված չափանիշները:

Բանկի նպատակն է կառավարել գործառնական ռիսկը՝ ֆինանսական վնասներից և հեղինակության կորստից խուսափումը հավասարակշռելով ռիսկի կառավարման ծախսային արդյունավետության հետ:

Գործառնական ռիսկի կառավարմանն ուղղված վերահսկողության մշակման, հաստատման և իրականացման հիմնական պատասխանատվությունը կրում է Ռիսկերի կառավարման ծառայությունը, տնօրինությունը, Խորհուրդը: Այս պատասխանատվությունը ուղեկցվում է գործառնական ռիսկի կառավարման համար համընդհանուր չափանիշների մշակմամբ հետևյալ ոլորտներում՝

- պարտականությունների համապատասխան տարանջատման պահանջներ, այդ թվում գործարքների անկախ հաստատում,
- գործարքների համաձայնեցման և մոնիթորինգի պահանջներ,
- կարգավորիչ և այլ իրավական պահանջների համապատասխանեցում, ներառյալ ՀՀ ԿԲ ներքին վերահսկողության համակարգի վերաբերյալ նվազագույն պահանջները,
- վերահսկողական մեխանիզմների և ընթացակարգերի փաստաթղթավորում,
- առաջացած գործառնական ռիսկերի պարբերաբար գնահատման պահանջներ, ինչպես նաև ռիսկերի կառավարմանն ուղղված ընթացակարգերի համապատասխանություն,
- գործառնական կորուստների զեկուցման պահանջներ և առաջարկվող մեղմացուցիչ գործողություններ,
- արտակարգ իրավիճակների ծրագրերի մշակում,
- վերապատրաստում և մասնագիտական զարգացում,
- էթիկայի և գործարար չափանիշներ,
- ռիսկերի մեղմացում:

Բանկի ստանդարտների համապատասխանությունը ուղեկցվում է ներքին աուդիտի կողմից իրականացվող պարբերական դիտարկումներով: Ներքին աուդիտի դիտարկումների արդյունքները քննարկվում են Բանկի ղեկավարության այն ներկայացուցչի հետ, որին դրանք վերաբերում են: Դիտարկումների ամփոփագրերը ներկայացվում են խորհրդին:

36 Ֆինանսական գործունեությունից դրամական միջոցների հոսքերի համադրում

Բանկի պարտավորություններում ֆինանսավորման գործունեությունից առաջացող փոփոխությունները կարող են դասակարգվել հետևյալ կերպ.

Հազար ՀՀ դրամ

2017թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ

	Պարտավորություններ ՀՀ բանկերի նկատմամբ	Թողարկված պարտքային արժեթղթեր	Այլ երկարա-ժամկետ փոխառություններ	Ընդամենը
2017թ. հունվարի 1-ի դրությամբ	2,497,269	3,812,886	45,729,036	52,039,191
Դրամային հոսքերից	274,657	4,860,373	19,685,805	24,820,835
Վճարումներ	(8,251,688)	(1,010,270)	(9,816,695)	(19,078,653)
Ստացված գումար	8,526,345	5,870,643	29,502,500	43,899,488
<i>Ոչ դրամային հոսքերից</i>	<i>934,864</i>	<i>60,571</i>	<i>1,428,775</i>	<i>2,424,210</i>
Փոխարժեքային տարբերությունից օգուտ/վնաս	197,032	21,595	300,398	519,025
Ձեռնարկատիրական գործունեության միավորման միջոցով ձեռքբերված	726,151	-	878,593	1,604,744
Հաշվեգրված տոկոսներ	11,681	38,976	249,784	300,441
2017թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	3,706,790	8,733,830	66,843,616	79,284,236

37 Կապիտալի համարժեքություն

Բանկը պահպանում է ակտիվ կառավարվող կապիտալի կառուցվածք բանկային գործունեությանը բնորոշ ռիսկերը ծածկելու համար: Բանկի կապիտալի համարժեքությունն այլ միջոցների հետ մեկտեղ վերահսկվում է նաև օգտագործելով 1988թ. Բանկային Վերահսկողություն Բազելյան Հանձնաժողովի, ինչպես նաև ՀՀ կենտրոնական բանկի կողմից հաստատված կանոնները և նորմատիվները:

Բանկի կապիտալի կառավարման առաջնային նպատակներն են համոզվել, որ Բանկի կապիտալը համապատասխանում է հաստատված պահանջներին, և որ Բանկը պահպանում է ամուր վարկային վարկանիշ և առողջ կապիտալի ցուցանիշներ՝ իր գործունեությունը ամրապնդելու և բաժնետերերի շահույթը առավելագույնի հասցնելու համար:

Բանկը կառավարում է իր կապիտալի կառուցվածքը և իրականացնում համապատասխան ճշգրտումները տնտեսական պայմանների և իր գործունեության ռիսկերի փոփոխությանը համապատասխան: Կապիտալի կառուցվածքը պահպանելու կամ փոփոխելու համար Բանկը կարող է փոփոխել բաժնետերերին վճարվող շահաբաժինների գումարը, կապիտալը վերադարձնել բաժնետերերին կամ բաժնետոմսեր թողարկել: Նախորդ տարիների համեմատ նպատակներում, քաղաքականությունում և գործընթացներում փոփոխություններ չեն եղել:

ՀՀ կենտրոնական բանկի կողմից ընդհանուր կապիտալի և ռիսկով կշռված ակտիվների միջև նվազագույն հարաբերակցությունը սահմանվում է 12%:

Ընդհանուր կապիտալը կազմված է հիմնական կապիտալից, որը ներառում է բաժնետիրական կապիտալը, էմիսիոն եկամուտը, չբաշխված շահույթը, այդ թվում ընթացիկ տարվա շահույթը, գլխավոր պահուստը: Կապիտալի մեկ այլ բաղադրիչ է լրացուցիչ կապիտալը, որը ընդգրկում է վերագնահատման պահուստները:

Ռիսկով կշռված ակտիվները չափվում են ըստ ռիսկերի կշիռների՝ դասակարգված համաձայն վարկային, շուկայական և գործառնական ռիսկերի գնահատման:

2017 և 2016թթ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ ընդհանուր կապիտալի, ռիսկով կշռված ակտիվների և կապիտալի համարժեքության նորմատիվի չափերը՝ հաշվարկված համաձայն ՀՀ կենտրոնական բանկի պահանջների, ներկայացված է ստորև.

Հազար ՀՀ դրամ	Աուդիտ չարված	
	2017թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	2016թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ
Հիմնական կապիտալ	31,789,077	31,263,199
Լրացուցիչ կապիտալ	1,079,189	1,102,060
Ընդամենը՝ ընդհանուր կապիտալ	32,868,267	32,365,259
Ռիսկով կշռված ակտիվներ	213,057,883	121,309,066
Կապիտալի համարժեքության նորմատիվ	15.43%	26.68%

Ժամանակաշրջանի ընթացքում Բանկը պահպանել է կապիտալի համարժեքության նկատմամբ բոլոր պահանջները:

2009թ. հունվարի 1-ից ՀՀ կենտրոնական բանկի կողմից սահմանվել է ընդհանուր կապիտալի նվազագույն չափ 5,000,000 հազար ՀՀ դրամ գումարով:

2017թ. հունվարի 1-ի դրությամբ և դրանից հետո ՀՀ կենտրոնական բանկի կողմից սահմանվել է ընդհանուր նորմատիվային կապիտալի նվազագույն չափ 30,000,000 հազար ՀՀ դրամ:

38 Սեզմենտային հաշվետվություններ

Բանկի գործառնությունները բավականին ինտեգրացված են և կազմում են մեկ գործարար սեզմենտ ըստ ՖՀՄՍ 8 «Գործառնական սեզմենտներ» ստանդարտի պահանջների:

Արտաքին հաճախորդներից ստացվող եկամտի մեծ մասը վերաբերում է Հայաստանի Հանրապետության ռեզիդենտներին: Բանկը չունի առանձին հաճախորդ, որից ստանում է իր հասույթի 10%-ը կամ ավելին:

Բանկի ոչ ընթացիկ ակտիվները հիմնականում գտնվում են Հայաստանի Հանրապետությունում: